

Utredning av kommunestruktur for Horten kommune

Anja Hjelseth og Audun Thorstensen

TF-notat nr. 14/2015

Kolofonside

Tittel:	Utredning av kommunestruktur for Horten kommune
TF-notat nr:	14/2015
Forfatter(e):	Anja Hjelseth og Audun Thorstensen
Dato:	27. mars 2015
ISBN:	978-82-7401-793-1
ISSN:	1891-053X
Pris:	(Kan lastes ned gratis fra www.telemarksforskning.no)
Prosjekt:	Utredning kommunestruktur Horten kommune
Prosjektnummer.:	20141220
Prosjektleder:	Anja Hjelseth
Oppdragsgiver(e):	Horten kommune

Spørsmål om dette notatet kan rettes til: Telemarksforskning, Postboks 4, 3833 Bø i Telemark – tlf 35 06 15 00 – www.telemarksforskning.no

Forord

Telemarksforsking har fått i oppdrag fra Horten kommune å utrede alternative modeller for kommunesammenslåing. Rapporten vurderer fordeler og ulemper for lokaldemokrati, tjenestekvalitet, effektiv tjenesteproduksjon og direkte økonomiske konsekvenser.

Utredningen er gjort i et politisk landskap som stadig endrer seg. For eksempel bestemte Nøtterøy kommune seg for ikke å fortsette forhandlinger om en TNT-kommune (Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme), som var et av alternativene vi vurderte Horten mot. Mot slutten av prosjektperioden la regjeringen fram sin stortingsmelding med forslag til oppgaver for større kommuner. Vi har etter beste evne forsøkt å ta høyde for disse skiftende forutsetningene i arbeidet.

Anja Hjelseth fra Telemarksforsking har vært prosjektleder, og Audun Thorstensen har vært en viktig bidragsyter i arbeidet. Bent A. Brandtzæg har kvalitetssikret arbeidet.

Vår kontaktperson hos oppdragsgiver har vært kommunalsjef Helge Skatvedt. Vi vil takke for et godt samarbeid i prosjektperioden.

Bø, 27.03.15

Anja Hjelseth
Prosjektleder

Innhold

- Innledning – side 5
- Lokaldemokrati – side 14
- Tjenestekvalitet – side 33
- Effektiv tjenesteproduksjon – side 63
- Direkte økonomiske konsekvenser – side 82
- Grensejustering – side 128
- Mål ved kommunesammenslåing og administrasjon og politikernes holdninger til ulike alternativ - side 134
- Innbyggerundersøkelse i Horten kommune mars 2015 – side 142
- Fordeler og ulemper med sammenslåingsalternativene – side 179
 1. Nordover/vestover: Horten + Re + Holmestrand + Hof – side 180
 2. Sørøver: Horten + Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme – side 188
 3. Sørøver: Horten + Tønsberg – side 196
 4. Grensejustering – side 204
- Avslutning – side 207
- Referanser – side 210
- Vedlegg – side 213

Innledning

Bakgrunn

- Kommunestyret i Horten kommune har vedtatt å gjennomføre en utredning knyttet til kommunestruktur, som skal fungere som et kunnskapsgrunnlag for kommende beslutninger om kommunestruktur og kommunegrenser.
- Utredningen skal drøfte fordeler og ulemper ved en kommunestrukturrendring for:
 - Lokaldemokrati
 - Tjenestekvalitet og effektiv tjenesteproduksjon
 - Økonomiske konsekvenser
- Kommunen skisserte følgende alternativer som skal utredes:
 - Sammenslåing med Tønsberg (større kommune)
 - Sammenslåing nord-/vestover (mindre kommuner)
 - Grensejusteringer mot Tønsberg og Re

Utredningsalternativer

- På oppstartsmøte i Horten kommune, 08.12.15, ble utredningsalternativene konkretisert i tråd med alternativ 1, 2 og 4 i tabellen under. Utredningsarbeidet ble derfor satt i gang med utgangspunkt i disse alternativene.
- I slutten av januar 2015 ble det kjent at Nøtterøy kommune vil si nei til en sammenslåing med Tønsberg og Tjøme*. Siden utredningsarbeidet var i gang, blant annet var spørreundersøkelsen til administrasjon og politikere i Horten allerede sendt ut, så har vi ikke fullt datamateriale for å vurdere et alternativ med Horten og Tønsberg. Men vi har vurdert dette alternativet ut fra de tilgjengelige dataene vi hadde.

Alternativer	Kommuner
1	Nord/vestover Horten – Re – Holmestrand - Hof
2	Sørover Horten – Tønsberg – Nøtterøy – Tjøme
3	<i>Sørover</i> <i>Horten - Tønsberg</i>
4	Grensejustering - Mot Re; finjustering av ulogiske grenser - Mot Tønsberg; større del av Åsgårdstrand i Horten

*Oppslag i Tønsberg blad 23.01.15 - http://www.tb.no/Ntter_y_sier_nei_til_Tnsberg-5-76-21306.html

Utredningstema 1 - lokaldemokrati

- Problemstillinger lokaldemokrati:
 - Hvordan fungerer lokaldemokratiet i dag, og hvilke utfordringer har en i forbindelse med dette?
 - Hvilke kanaler for innbyggermedvirkning benyttes i dag?
 - Hvordan opplever en det økonomiske og politiske handlingsrommet?
 - På hvilken måte kan en kommunesammenslåing bidra til å styrke eller svekke lokaldemokratiet, og hva er de viktigste faktorene som eventuelt vil være utslagsgivende?
 - Dersom den lokalpolitiske representasjonen blir svekket som følge av en eventuell kommunesammenslåing, hvilke avbøtende tiltak kan være aktuelle?

Utredningstema 2 – tjenestekvalitet og effektiv tjenesteproduksjon

- Problemstillinger tjenestekvalitet og effektiv tjenesteproduksjon
 - Hva er sterke og svake sider ved eksisterende tjenesteproduksjon sett i forhold til tjenesteproduksjonen etter en eventuell kommunesammenslåing?
 - Hvilke utfordringer har man i dag når det gjelder kompetanse, spesialisering og rekruttering, og vil en eventuell kommunesammenslåing påvirke dette positivt eller negativt?
 - Hva vil etablering av en større kommune ha å si for innbyggernes tilgjengelighet til de ulike tjenestene?
 - Hvordan vil en grensejustering generelt kunne påvirke fordeling av tjenestetilbud mellom kommuner?

Utredningstema 3 – Økonomiske konsekvenser

- Problemstillinger økonomiske konsekvenser:
 - Hvordan er status i kommunene når det gjelder økonomiske nøkkeltall?
 - Hvordan vil rammeoverføringene påvirkes av en kommunesammenslåing?
 - Hva vil en sammenslått kommune få i «støtte» fra staten for å gjennomføre en sammenslåing?
 - Hva er innsparingspotensialet i forhold til administrasjonsutgiftene?
 - Hva er innsparingspotensialet på ulike tjenesteområder?

Metode

- For å få et overordnet inntrykk av Horten kommune er det gjennomført intervju med ordfører og administrasjonssjef.
- Vi har brukt flere dokumenter vi har fått tilsendt fra Horten kommune, som årsmelding og budsjett- og økonomiplan, i vurderingene.
- Det ble sendt ut en spørreundersøkelse til administrative ledere, kommunestyret og tillitsvalgte i Horten, se neste side.
- Kommunestyret i Horten vedtok i møte 23. februar at de ønsket å utløse en opsjon i tilbudet om å gjennomføre en innbyggerundersøkelse om kommunestruktur. Denne ble gjennomført i mars 2015. Resultatene er oppsummert i denne rapporten og innspillene fra innbyggerne tatt med i vurderingene av de ulike strukturalternativene.

Metode - spørreundersøkelsen

- Spørreundersøkelsen ble sendt til kommunestyre, administrative ledere ned på enhetsledernivå og tillitsvalgte i Horten kommune.
- Undersøkelsen ble gjennomført i perioden 08.01.15 til 23.01.15. Det ble sendt to purringer (19.01 og 21.01). Undersøkelsen ble gjennomført ved hjelp av det elektroniske spørreskjemaverktøyet SurveyXact.
- Av de 116 respondentene som fikk spørreskjemaet tilsendt, var det 2 respondenter der spørreskjemaet kom i retur grunnet feil e-post, e-postfilter eller lignende. Det reelle utvalget utgjør dermed 114 respondenter. Blant disse er det 64 som (helt eller delvis) har gjennomført undersøkelsen, og 52 som ikke har gjennomført. 58 respondenter har status som gjennomført, dvs. en svarprosent på i overkant av 50.
- I rapporten har vi variert mellom å vise hele svarfordelingen eller gjennomsnittet av svarene som er avgitt. Dersom gjennomsnitt er benyttet, vil et snitt på over 3,5 gi støtte til en påstand, mens svar under 3,5 er negative til påstanden.

Metode - økonomi

- Vi har brukt eksisterende statistikk bl.a. fra SSB og utredningsverktøyet til KMD – www.nykommune.no og innhentet informasjon om kommunen, som årsmeldinger og budsjetter, for å få nærmere informasjon om dagens situasjon i kommunen.
- For å beregne økonomiske konsekvenser av kommunesammenslåing har vi bl.a. fokusert på endringene over inntektssystemet.
- Beregningene av effekter på overføringene fra inntektssystemet er gjennomført i prognosemodellen til KS (versjon "prok1407GH" som bygger på NB2015), ved å opprette nye, "konstruerte" kommuner og legge inn nye verdier for følgende kriterier:
 - Alle kriteriene i kostnadsnøkkelen for utgiftsutjevning.
 - Anslag på skatteinntekter som foreslått i KS-modellen
 - Inndelingstilskudd (verdien av et basistilskudd er satt til 12,837 mill. kr)
- Med disse dataene kjøres det partielle beregninger ved hjelp av KS sin prognosemodell både med og uten sammenslåing. De direkte økonomiske effektene av en sammenslåing slår bare ut på rammetilskuddet. Men siden rammetilskuddet også inneholder et element koblet til skatt – nemlig inntektsutjevningen – går vi veien om "frie inntekter" (skatt + rammetilskudd) for å finne fram til differansene mellom dagens nivå, nivået de 15 årene man har fullt inndelingstilskudd, og nivået etter 20 år når inndelingstilskuddet er trappet ned og borte.
- Våre beregninger illustrerer effekter gitt dagens inntektssystem og tilhørende kriterieverdier for den enkelte kommune i 2015.

Lokaldemokrati

Ekspertutvalget om lokaldemokrati

- Regjeringens ekspertutvalg for kommunereformen har sett på samfunnsmessige hensyn og kriterier for god oppgaveløsning innenfor demokrati, tjenesteyting, myndighetsutøvelse og samfunnsutvikling.
- Tabellen under viser hensyn og kriterier for den demokratiske arenaen. De tre første kriteriene er rettet mot kommunene, mens bred oppgaveportefølje og statlig rammestyring er rettet mot staten. At kommunene har ansvar for betydningsfulle oppgaver, og at staten legger til rette for rammestyring, er sentralt for et godt lokaldemokrati og for at kommunene skal kunne ivareta sine oppgaver på en mest mulig effektiv måte. Kommunene må ha muligheter til å prioritere ressursbruken lokalt, utvikle lokalsamfunnet, ha et levende lokalt folkestyre og være en aktiv lokalpolitisk arena.
 - Høy politisk deltagelse betyr å ha et aktivt lokaldemokrati med valgmuligheter i forbindelse med stemmegivningen og at innbyggerne har mulighet til å få sin stemme hørt mellom valgene.
 - Lokal politisk styring viser til at kommunene har nødvendig kapasitet og kompetanse til å utarbeide gode beslutningsgrunnlag for de folkevalgte, og at kommunen ikke skal være nødt til å organisere sin tjenesteproduksjon i interkommunale ordninger.
 - Lokal identitet kan beskrives ut fra to dimensjoner. For det første opplevd tilknytning til et område, og for det andre felles identitet med andre områder. Det vil være lettere å gjennomføre sammenslåinger med kommuner som i stor grad opplever å ha en interkommunal identitet, enn mellom kommuner som ikke har det.
- I denne rapporten har vi først og fremst sett på kriteriene høy politisk deltagelse og lokal politisk styring, selv om vi også kommenterer lokal identitet i vurderingene av alternativene til slutt.

Demokratisk arena	
Samfunnsmessige hensyn	Kriterier
Betydningsfulle oppgaver og rammestyring	Høy politisk deltagelse
Lokal politisk styring	Lokal politisk styring
Levende lokalt folkestyre	Lokal identitet
Aktiv lokal politisk arena	Bred oppgaveportefølje
	Statlig rammestyring

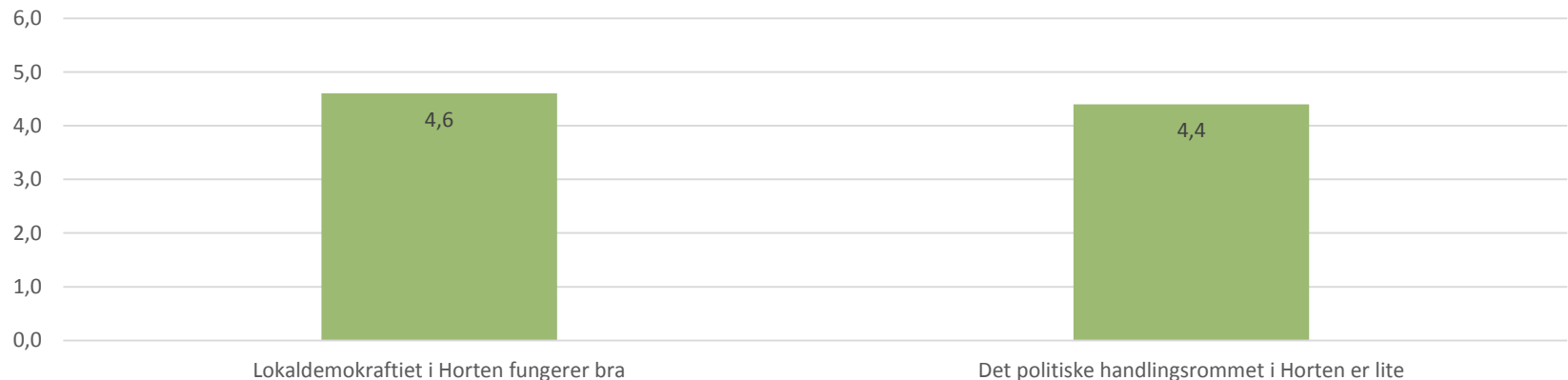
Tabell viser ekspertutvalgets samfunnsmessige hensyn og tilhørende kriterier for den demokratiske arenaen.

Høy politisk deltagelse

Egenvurdering av lokaldemokratiet

- I spørreundersøkelsen ble politikerne bedt om å vurdere lokaldemokratiet og det politiske handlingsrommet i Horten kommune. Som vi ser av figuren nede til høyre, er det støtte til påstanden om at lokaldemokratiet i Horten fungerer bra (gjennomsnitt på 4,6). Det er også støtte til at det politiske handlingsrommet er lite (gjennomsnitt på 4,4).
- I spørreundersøkelsen ble respondentene bedt om å beskrive om det er noen utfordringer ved lokaldemokratiet i Horten. Det var få svar, så det er ikke mulig å generalisere. Men noen av tilbakemeldingene som gikk igjen, var at det økonomiske handlingsrommet er lite, og dermed det politiske handlingsrommet. En annen tilbakemelding er at det er krevende å få etablert et stabilt flertall i kommunestyret.

Vurderinger av lokaldemokrati i Horten

Svar fra spørreundersøkelsen på påstandene «lokaldemokratiet i Horten fungerer bra» og «det politiske handlingsrommet i Horten er lite», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig. Gjennomsnitt.

Politisk representasjon i dag

- Tabellen under viser hvilke partier som er representert i de ulike kommune-/bystyrene, og hvor mange representanter som er i hver kommune.
- Av tabellen ser vi at Hof og Tjøme, som er de to minste kommunene i utredningsarbeidet, har færre partier representert enn de øvrige kommunene.
- Horten har 8 ulike partier representert i sitt kommunestyre, noe som er flest av de kommunene som er aktuelle i denne utredningen.

Kommune	Rødt	SV	AP	SP	KrF	V	H	FrP	Andre/uavhengig/ fellesliste	Sum lister	Sum representanter
Horten	2	1	15	1	1	3	14	3	1	8	41
Tønsberg	-	2	13	1	2	2	15	4	-	7	39
Nøtterøy	-*	-*	12	0	2	2	16	5	4*	7	41
Tjøme	-	-	6	-	-	1	6	4	2	4	19
Holmestrand	-	1	8	2	1	1	12	2	-	7	27
Hof	-	-	4	4	-	-	9	-	-	3	17
Re	-	1	4	9	-*	1	-*	4	6*	6	25

*Høyre og KrF har fellesliste i Re, med til sammen 6 representanter. R/SV har fellesliste i Nøtterøy, med til sammen 3 representanter

Kilde: SSB/Statistikkbanken

Generelt om innbyggermedvirkning

- Å stemme ved valg er den viktigste kanalen innbyggerne har for å påvirke den lokaldemokratiske arenaen. Men i tillegg legges det til rette for at innbyggerne kan medvirke gjennom andre kanaler gjennom valgperioden. Noen av disse ordningene er lovbestemte, mens andre er frivillige.
- Ekspertutvalget peker på følgende ordninger for innbyggermedvirkning:
 - Nærdemokratiske ordninger (frivillige organisasjoner, velforeninger, lokalutvalg, bydeler osv.)
 - Lovbestemte ordninger (eldreråd og råd eller representasjonsordning for mennesker med nedsatt funksjonsevne)
 - Andre råd og utvalg (ungdomsråd, kontaktutvalg for frivillige organisasjoner, samarbeid- eller kontaktforum for næringslivet, kontaktutvalg/råd for innvandrere)
 - Innbyggerinitiativ. Dette er en ordning hvor innbyggere, ved å samle underskrifter fra 2 % av innbyggerne eller 300 personer, kan be om at en sak behandles i en kommune. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har opprettet en egen side hvor innbyggerne kan starte underskriftsaksjoner – www.minsak.no.

Innbyggermedvirkning og Horten

- Horten kommune har følgende faste, rådgivende organer:
 - Barneråd
 - Ungdomsråd
 - Rådet for funksjonshemmede
 - Eldrerådet
- I Horten er det 9 velforeninger, som fra 2013 er samlet under paraplyen Horten velsamarbeid. Horten kommune har ikke en ordning med lokalutvalg.
- Frivillighetssentralen i Horten har et overordnet mål om å være en nettverksbygger og et kontaktpunkt mellom frivillige, private og offentlige aktører. I tillegg er idretten i Horten organisert i Horten idrettsråd.
- Horten næringsforening fungerer som et kontaktforum for næringslivet. Foreningen har regelmessige møter med det politiske miljøet og administrasjonen i Horten kommune.
- Horten kommune har ikke kontaktutvalg/råd for innvandrere.
- På forsiden til Horten kommune, under politikk og demokrati, er det link til informasjon om innbyggerinitiativ og www.minsak.no. Horten kommune har også innført åpen spørretime før kommunestyremøtene, hvor alle som er bosatt i Horten kommune kan stille spørsmål til ordføreren, kommunestyret eller den enkelte representant i forkant av kommunestyremøtene.

Valgdeltagelse

- Tabellen under viser valgdeltagelsen i de sju kommunene ved lokalvalgene fra 1991 til 2011. Vi har markert de tre kommunene som har høyest valgdeltagelse ved hvert enkelt valg.
- Det generelle bildet er at valgdeltagelsen har gått ned fra 1991 og fram mot 2007, for deretter å få en liten økning i 2011. Det er ulike variasjoner i kommunene, og klare unntak fra denne trenden:
 - Horten følger den generelle trenden, og har også høyere valgdeltagelse i 2011 enn i 1991.
 - Tønsberg har en oppsving i valgdeltagelsen i 2003.
 - Nøtterøy har sin høyeste valgdeltagelse i 2003, og denne er noe høyere enn deltagelsen i 2011.
 - Tjøme har sin høyeste valgdeltagelse i 2007.
 - Holmestrand har sin dårligste valgdeltagelse i 2003, deretter går deltagelsen oppover.
 - Hof har nedgang i deltagelsen fram mot 2003, deretter oppgang.
 - Re opplevde nedgang i valgdeltagelsen etter sammenslåingen (fra 1.1.2002), men vekst fra 2003 og fram til 2011.
- Gjennomsnittlig har Tjøme den høyeste valgdeltagelsen, etterfulgt av Hof, Re og Nøtterøy. Tønsberg, Horten og Holmestrand har gjennomsnittlig den laveste valgdeltagelsen.

	1991	1995	1999	2003	2007	2011
Horten	64,7	61,2	61,0	59,5	59,2	65,4
Tønsberg	64,7	64,5	59,6	63	56,7	62,3
Nøtterøy	66,1	66,4	63,6	68,2	63,1	67,2
Tjøme	67,5	67,6	64,9	64,1	71,3	69,4
Holmestrand	66,8	63,1	55,3	59,1	58,0	63,4
Hof	71,3	66,3	62,2	63,1	64,4	66,6
Re	69,9	70,8	65,2	61,2	62,3	63,8
Våle/Ramnes	69,9	67,3	63,4			
Hele landet	66,0	62,8	60,4	59,0	61,2	64,2

Valgdeltagelsen ved lokalvalgene i 1991-2011, i prosent. Kilde: SSB

Lokal politisk styring

Kompetanse og kapasitet

- En av hovedanbefalingene fra Regjeringens ekspertutvalg er at kommunene, for å løse dagens oppgaver, bør ha en minstepørrelse på 15 – 20 000 innbyggere.
- Ekspertutvalget mener dette også vil være positivt for den demokratiske arenaen:
 - *Anbefalingen knyttet til kommunestørrelse legger også grunnlaget for fagmiljøer som bedre kan ivareta kommunenes rolle som demokratisk arena. En kommunal administrasjon med kompetanse og kapasitet til å utarbeide gode beslutningsgrunnlag for de folkevalgte kan gjøre den politiske styringen bedre og øke mulighetene for å utnytte det lokalpolitiske handlingsrommet (ekspertutvalgets første delrapport).*

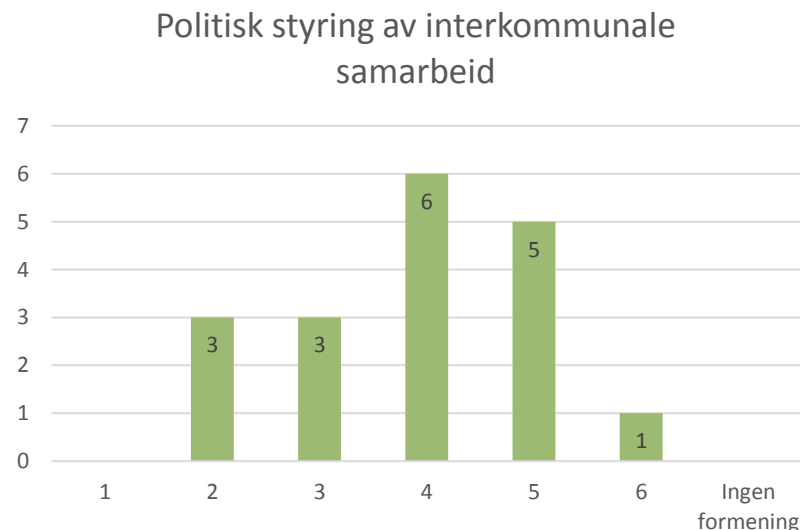
Kommune	Antall innbyggere (pr. 1.1.2014)
Horten	26 751
Tønsberg	41 550
Nøtterøy	21 403
Tjøme	4 927
Holmestrand	10 456
Hof	3 091
Re	9 144

Innbyggertall i kommunene i utredningen. Kilde: SSB.

Interkommunalt samarbeid

- Vi har fått oppgitt fra Horten kommune at kommunen har eierskap og interkommunale samarbeid i tråd med tabellene nede til venstre. De interkommunale samarbeidene er først og fremst knyttet til tekniske tjenester som vann, avfall og brann og til administrative tjenester som arkiv, kontrollutvalgssekretariat og revisjon. Kommunesamarbeidet i Vestfold består av en rekke nettverk som rådmannsutvalg, ordførerkollegium mm.
- I spørreundersøkelsen ble politikerne bedt om å vurdere følgende påstand: Den politiske styringen av de interkommunale samarbeidene til Horten er god. Svarfordelingen ser vi i figuren nede til høyre. Dette gir et gjennomsnitt på 3,9.

Eierskap	Interkommunale samarbeid
KLP - Kommunal Landspensjonskasse	
Pensjonsordningen for sykepleiere	Vestfold Interkommunale Vannverk (Vestfold Vann) IKS
Gigafib holding AS	
Vestfold avfall og ressurs AS (VESAR)	Nord-Jarlsberg Avfallselskap IKS
VestfoldFestspillene AS	Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS
Horten Parkering AS	
Strandparken AS	Vestfold Interkommunale
Kirkebakken Nærvarme AS	KontrollutvalgsSekretariat IKS
Horten Bompengeselskap RV 306 AS	
MicroTech Innovation AS	Vestfold kommunerevisjon
Jobbintro AS	Vestfold Krematorium IKS
Filmparken AS	IKA Kongsberg IKS
Vestfold Kraft DA	
A/L Biblioteksentralen	Kommunesamarbeidet i Vestfold (KiV)
Horten Medisinske Senter KF	

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstandene «den politiske styringen av de interkommunale samarbeidene i Horten er god», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig.

«Hverdagsregioner»

- Regjeringen har lansert begrepet hverdagsregioner for å beskrive bo- og arbeidsregioner som går på tvers av kommunegrensene. Regjeringens ekspertutvalg har sagt at kommuner med høy arbeidsmarkedsintegrasjon (definert med innpendling på høyere enn 25 prosent) bør utgjøre samme kommune.
- Hverdagsregioner kan også være interessant i et lokaldemokratisk perspektiv. Dersom en stor andel av innbyggerne i én kommune jobber i nabokommunen, bruker innbyggerne mye tid av sin hverdag i en kommune de ikke har medbestemmelsesrett. Det kan være hyggelig å være gratispassasjer, men gratispassasjerer får ikke muligheter til å være med å påvirke tilbudet som man bruker i nabokommunen.
- Dersom vi ser på Horten, så arbeider nesten 60 prosent av innbyggerne i egen kommune. De øvrige pendler ut av kommunen, den største andelen til Tønsberg med litt over 16 prosent, men også til andre kommuner enn de som er involvert i denne utredningen.

		Arbeidssted							
		Horten	Tønsberg	Nøtterøy	Tjøme	Holmestrand	Hof	Re	Utenfor
Bosted	Horten	58,8	16,2	1,7	0,1	2,4	0,2	1,8	18,8
	Tønsberg	6,3	60,3	6,5	0,4	0,9	0,1	1,7	23,7
	Nøtterøy	3,0	33,3	39,5	1,4	0,5	0,1	0,9	21,3
	Tjøme	2,2	24,8	13,2	39,8	0,4	0,0	0,7	18,9
	Holmestrand	7,0	9,7	1,4	0,0	44,1	2,2	3,0	32,7
	Hof	3,3	8,8	0,8	0,0	9,7	36,2	3,2	38,0
	Re	6,7	22,2	2,2	0,1	5,6	1,1	39,0	23,2
	Utenfor	11,8	26,8	0,5	6,8	14,1	17,3	14,0	

Lokaldemokrati og kommunesammenslåing

Lokaldemokrati og kommunestørrelse

- KS laget i mai 2014 en rapport som oppsummerer forskning knyttet til kommunestørrelse og ulike sider ved lokaldemokratiet. Hovedinntrykket er at det er forskjeller mellom små og store kommuner, men at det ofte kan være andre faktorer enn kommunestørrelse som er årsaken til disse forskjellene. Grefsrud og Hagen (2003) konkluderer med at på noen av demokratikriteriene kommer små kommuner bedre ut enn større kommuner, mens større kommuner kommer bedre ut på andre. På den ene siden blir det hevdet at små kommuner gir større muligheter for deltagelse i folkevalgte verv og utvikling av politisk engasjement. På den andre siden kan ulike former for deltagelse som *ikke* er koblet opp mot politiske valg og formell politisk representasjon, ha større utbredelse i større kommuner.
- I KS-rapporten trekkes følgende forhold fram:
 - Valgdeltagelsen i kommuner under 2 500 innbyggere er høyere enn den gjennomsnittlige valgdeltagelsen i andre kommuner.
 - Det er størst politisk deltagelse utenom valg i små kommuner. Tabellen under viser en oversikt over hvilke deltagelsesformer i enkeltsaker som er mest utbredt i kommuner av ulik størrelse.
 - Forsøk på å påvirke politiske avgjørelser er mer utbredt lokalt enn nasjonalt.
 - Det er små forskjeller kommunene i mellom om forhold som lokal identitet, sosial kapital, sosial tillit, politisk interesse og selvopplevd politisk dyktighet.
 - Det er få sammenhenger mellom deltakelse i ulike samfunnsgagnlige aktiviteter og kommunestørrelse.

Kommunestørrelse	Deltagelsesform enkeltsaker
Små kommuner	- Henvendelser til folkevalgte representanter- Henvendelser til kommune- og fylkesadministrasjon- Tar opp saker i parti, organisasjon og fagforening
Middels store kommuner	- Underskriftskampanjer- Aksjonslister
Store kommuner	- Aksjon- Protestmøter- Demonstrasjon

Kilde: KS-rapport – kommunestørrelse og lokaldemokrati

Lokaldemokrati og kommunesammenslåing

- Som forrige side viser, er det ulike fordeler og ulemper ved lokaldemokratiet i små og store kommuner.
- Dersom man ser på erfaringene fra kommunesammenslåingene i Danmark, og de frivillige sammenslåingene som har blitt gjennomført i Norge, så er det sannsynlig at en kommunesammenslåing til en større kommune kan få følgende negative effekter:
 - Noe lavere forståelse av lokalpolitikk
 - Noe mindre tilbøyelighet til å ta på meg politiske verv
 - Lavere tillit til politikerne – kommunepolitikerne oppfattes som mindre lydhøre
 - Færre folkevalgte politikere
 - Sterkere administrasjon – opplevelse av maktforskyvning fra politikere til administrasjon
- I forbindelse med en kommunesammenslåing kan det være aktuelt med tiltak for å styrke og videreutvikle lokaldemokratiet, disse kan også bidra til å redusere eller hindre disse effektene ved en kommunesammenslåing.

Kilde: Regjeringens ekspertutvalg og Brandtzæg (2009)

Tiltak for å styrke og videreutvikle lokaldemokratiet

- Det er flere tiltak som kan være aktuelle for å styrke lokaldemokratiet, også uavhengig av en kommunesammenslåing:
 - Det er viktig å sikre tilgjengeligheten til politikerne i en større kommune. Dette kan enten skje fysisk ved at ordføreren m.fl. oppsøker lokalsamfunnene mer aktivt eller digitalt gjennom mer aktiv bruk av kommunens nettsider og sosiale medier.
 - Det kan etableres nye arenaer for dialog mellom politikere og befolkning.
 - Det vil bli færre folkevalgte ved en kommunesammenslåing, og i utgangspunktet færre heltidspolitikere siden x antall ordførere vil bli borte. Dette kan kompenseres ved at flere politikere frikjøpes helt eller delvis. De mest naturlige er varaordførere, utvalgsledere og eventuelt gruppeledere. Slike ordninger kan også gjøre det mer aktuelt for flere å ta på seg politiske verv.
 - Organisering av politiske møter. Det kan handle om lokalisering (at møter flyttes rundt i kommunen) og tidspunkt (for eksempel en variasjon av dags- og kveldsmøter).
 - Etablering av bydels-/lokalutvalg som har ansvar for å ivareta oppgaver og synspunkter for innbyggere i et geografisk avgrenset område. Se mer om dette på neste side.

Nærmere om lokalutvalg

- Kommunedelsutvalg er regulert i kommunelovens §12, som blant annet sier:
 - At kommunestyret selv kan opprette kommunedelsutvalg for deler av kommunene.
 - Medlemmer til kommunedelsutvalgene kan *enten* velges av kommunestyret *eller* gjennom direktevalg.
 - Kommunestyret fastsetter selv kommunedelsutvalgenes arbeidsoppgaver. Kommunedelsutvalg kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker vedrørende kommunedelen hvor ikke annet følger av lov.
- I kommunesammenslåingene mellom Bodø og Skjerstad, og mellom Ølen og Vindafjord, ble det opprette lokalutvalg. Bodø hadde allerede fire lokalutvalg fra tidligere, og Skjerstad ble slik sett det femte utvalget. De viktigste arbeidsoppgavene for lokalutvalgene i Bodø kommune er å:
 - Ivareta og fremme lokalområdets interesser overfor kommunenes politiske organer, administrasjon og andre offentlige instanser.
 - Være kontaktforum mellom den kommunale forvaltning og lokalmiljøet.
 - Utarbeide strategier og fremme forslag til utvikling av lokalmiljøet på områder som: bosetting, oppvekstmiljø, helse, omsorg, arealdisponering, kommunikasjon, service, sysselsetting, næringsutvikling - og på øvrige områder av interesse for lokalbefolkningen.
 - Avgi råd overfor kommunen i saker som spesielt berører området.
 - Plansaker og andre saker som spesielt berører lokalutvalgets område, skal sendes lokalutvalget for uttalelse/medvirkning tidligst mulig i en utrednings-/arbeidsprosess.

Kilde: Brandtzæg 2009

Oppsummering lokaldemokrati

Oppsummering lokaldemokrati

- Dersom vi ser på kriteriet *høy politisk deltagelse*, så mener politikerne i Horten at lokaldemokratiet fungerer godt. Det som innskrenker det politiske handlingsrommet, er først og fremst økonomi. Horten har, sammen med Nøtterøy, det høyeste antall deltagere i kommunestyret av kommunene vi har sett nærmere på her. Innbyggerne i Horten har et bredt spekter av muligheter til å påvirke beslutninger i kommunen, mens valgdeltagelsen er blant de dårligste av kommunene i utredningen og rundt landsgjennomsnittet.
- Horten har et innbyggertall som tilsier at kommunene har tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse til å levere gjennomarbeidet administrative saker til politikerne. Vi ser at Horten har lite interkommunalt samarbeid på tjenesteområdene.
- Vi har også i dette delkapittelet redegjort for noen mulige konsekvenser av kommunesammenslåing, og vist til noen avbøtende tiltak, som lokalutvalg.

Tjenestekvalitet

Ekspertutvalget om tjenesteyting

- Regjeringens ekspertutvalg for kommunereformen har sett på samfunnsmessige hensyn og kriterier for god oppgaveløsning innenfor demokrati, tjenesteyting, myndighetsutøvelse og samfunnsutvikling.
- Tabellen under viser hensyn og kriterier for kommunens rolle som tjenesteyter. De fem første kriteriene er rettet mot kommunene, mens kriteriet *statlig rammestyring* er rettet mot staten.
 - Tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse henspeiler på om kommunene har nok kapasitet og kompetanse til å løse oppgavene sine på en god måte. Ekspertutvalgets gjennomgang viser at mange kommuner har små fagmiljøer og et omfattende interkommunalt samarbeid.
 - Effektiv tjenesteproduksjon er knyttet til at det er effektiviseringsgevinster og administrasjon og tjenesteyting for kommuner mellom 5 000 og 20 000 innbyggere. Samfunnets ressurser skal brukes på en mest mulig effektiv måte.
 - Økonomisk soliditet handler om at kommunene har kontroll på økonomien og kan håndtere uforutsette hendelser.
 - Valgfrihet er knyttet til om innbyggerne har mulighet til å velge ulike tilbud innenfor samme kommune. For eksempel kan det være knyttet til ulike typer barnehager, som friluftsbarnhage.
- Vi ser på tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse og valgfrihet her. Effektiv tjenesteproduksjon og økonomisk soliditet ser vi på i de neste delkapitlene.

Kommunens rolle som tjenesteyter	
Samfunnsmessige hensyn	Kriterier
Kvalitet i tjenestene	Tilstrekkelig kapasitet
Effektiv bruk av samfunnets ressurser	Relevant kompetanse
Likeverdighet	Effektiv tjenesteproduksjon
	Økonomisk soliditet
	Valgfrihet
	Statlig rammestyring

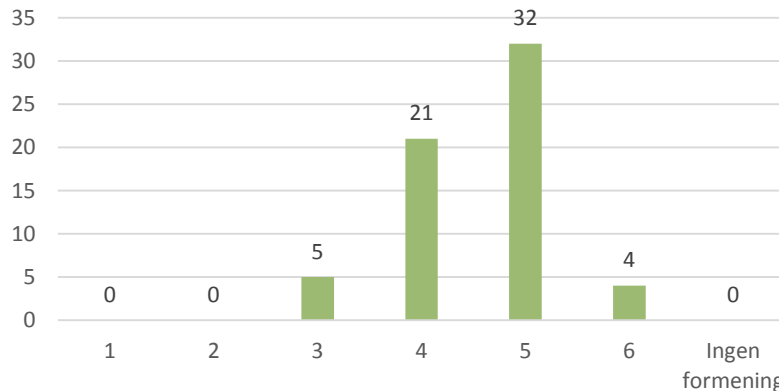
Tabell viser ekspertutvalgets samfunnsmessige hensyn og tilhørende kriterier for kommunes rolle som tjenesteyter.

Tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse

Egenvurdering av kvalitet på tjenestene

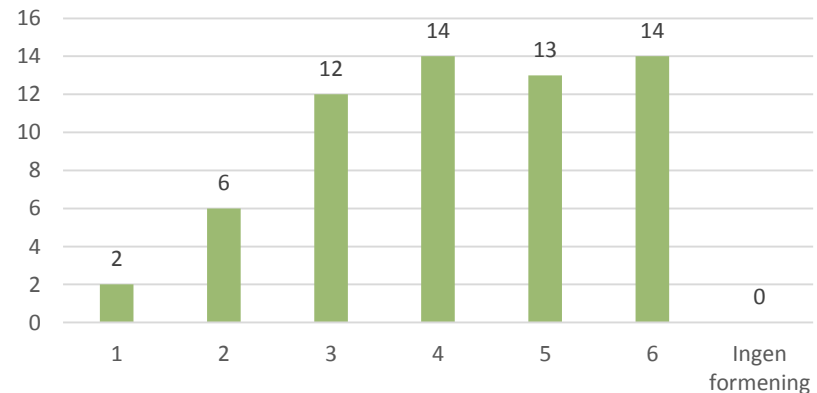
- Administrasjonen og politikerne i Horten er bedt om å vurdere kvaliteten på tjenestetilbudet gjennom spørreundersøkelsen som er gjennomført. Figuren nede til venstre viser at respondentene støtter en påstand om at kvaliteten i tjenestetilbudet er svært bra. Gjennomsnittet for svarene er på 4,6.
- Det er også støtte til påstanden om at den økonomiske situasjonen i kommunen gjør det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene. Som vi skal se senere i rapporten, så har Horten et inntektsnivå som er på 92 prosent av landsgjennomsnittet. Gjennomsnittet på svarene her er 4,2, og vi ser av figuren nede til høyre at svarfordelingen er mer variert. Politikerne mener, i større grad enn administrasjonen, at den økonomiske situasjonen er et hinder for å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene.

Kvalitet på tjenestetilbudet

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstanden «kvaliteten i tjenestetilbudet er svært bra», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig.

Økonomi og kvalitet på tjenestene

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstanden «den økonomiske situasjonen i kommunen gjør det vanskelig å oppnå ønsket kvalitet på tjenestene», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig.

Kvalitet i tjenesteproduksjonen

- Tjenestekvalitet kan vurderes på flere ulike måter, for eksempel om tjenestene er godt strukturert, om de ytes på en effektiv måte, eller om brukerne opplever tjenesten som god og nyttig. I tillegg vil økonomiske rammebetingelser legge premisser for hvor mye tid og ressurser som kan legges i en tjeneste. Men det er ikke nødvendigvis en direkte sammenheng mellom hvor mye penger som brukes, og hvor god tjenesten er. God kompetanse blant de ansatte vil også være avgjørende for kvaliteten på tjenesten.
- Vi har i det videre sett på noen indikatorer for kompetanse og kapasitet innenfor de store tjenesteområdene barnehage, grunnskole og pleie og omsorg, samt barnevern. Dette er et utvalg av de indikatorene vi mener er mest relevante for å se på kapasitet og kompetanse.
 - Kompetanseindikatorene er knyttet til andelen ansatte som har fagutdanning.
 - Kapasitetsindikatorene viser leke- og oppholdsareal i barnehage, gjennomsnittlig gruppestørrelse i grunnskolen, kapasitet til lege- og fysioterapitjenester for beboere i institusjon og antall årsverk i barnevernet.

Kompetanse

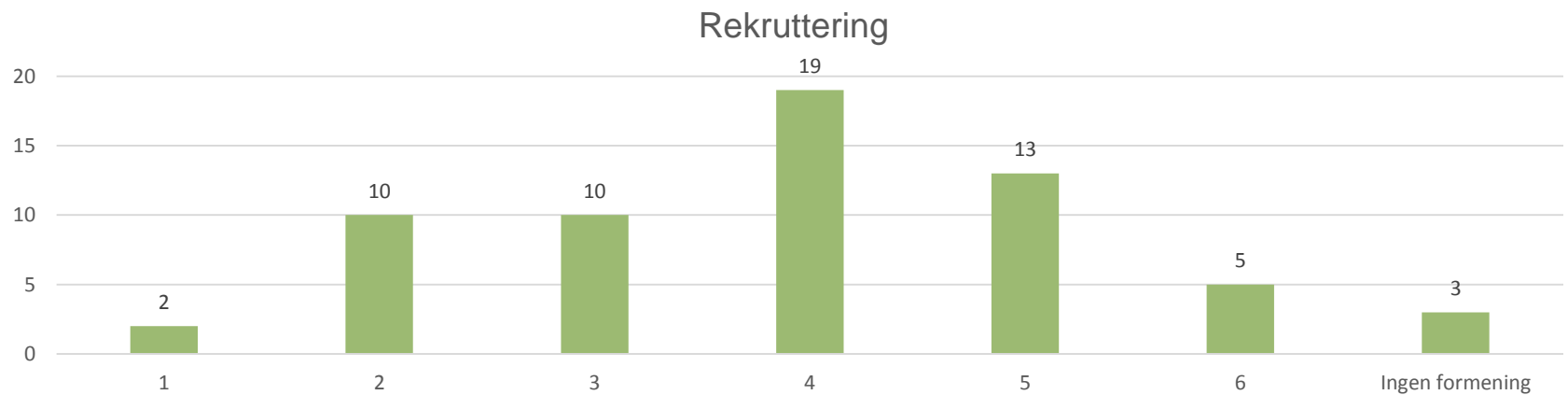
- Tabellen under viser andelen av de ansatte innenfor ulike sektorer i kommunen som har fagutdanning.
 - Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning varierer. I Tjøme og Hof har alle lederne godkjent barnehagelærerutdanning, mens det er Holmestrand og Re som har lavest andel. Horten har omtrent samme andel som Nøtterøy og Tønsberg. Ser vi generelt på andel ansatte med barnehagelærerutdanning, kommer Tønsberg best ut.
 - I grunnskolen er det Hof som har høyest andel undervisningspersonale med godkjent utdanning. Re kommune kommer dårligst ut her med 92,5 prosent. Det betyr at nesten 1/10 av lærerne i Re ikke har undervisningskompetanse i de fag eller trinn de underviser på. Horten har en forholdsvis høy andel på 98,7 prosent, men både Tønsberg, Nøtterøy, Tjøme og Holmestrand (i tillegg til Hof) har høyere.
 - I pleie og omsorg er det Tjøme som kommer best ut. Horten og Tønsberg har lavest andel, med henholdsvis 69,0 og 68,0.
 - Den siste kolonnen viser stillinger i barnevernet med fagutdanning per 1000 barn i alderen 0-17 år. Her kommer Hof best ut, mens Horten kommer dårligst ut sammen med Nøtterøy.

Kommune	Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning	Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	Andel årsverk av undervisningspersonale med godkjent utdanning	Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/fagutdanning (pleie og omsorg)	Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år
Horten	97,2	39,6	98,7	69,0	3,6
Tønsberg	98,2	42,9	99,2	68,0	4,0
Nøtterøy	97,5	36,2	99,5	75,0	3,6
Tjøme	100	37,5	99,1	79,0	3,7
Holmestrand	91,7	36,0	99,3	73,0	3,7
Re	95,5	39,7	92,5	74,0	4,4
Hof	100	37,8	100	76,0	5,1

Indikatorer som viser kompetansenivå innenfor barnehage, grunnskole, pleie og omsorg og barnevern. 2014. Kilde: SSB (Kostra) og GSI

Egenvurdering av rekruttering

- Figuren under viser svarfordelingen på påstanden om at det er ingen utfordring med å rekruttere kompetent arbeidskraft. Gjennomsnittet på svarene er 3,8, det betyr at påstanden får svak støtte. Dersom en ser på bakgrunnstallene kan det være interessant å se at lederne er mest «enig» i påstanden, etterfulgt av politikerne og tillitsvalgte. Lederne bør ha god kjennskap til hvordan det er å rekruttere kompetent arbeidskraft til egen virksomhet.
- Når det gjelder hvilke områder det er krevende å rekruttere, så trekkes spesielt helse og omsorg fram. Her er det stadig krav til økt kompetanse, og både leger og sykepleiere nevnes som krevende å rekruttere. Et annet forhold rundt rekruttering er at kommunen merker konkurransen fra andre arbeidsplasser i nærområdet. For eksempel kan kommunen rekruttere ansatte som læres opp, og som deretter «går videre» til en annen jobb.

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstanden «det er ingen utfordringer med å rekruttere kompetent arbeidskraft», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig.

Kapasitet

- Det er anbefalt norm at barn over 3 år skal ha leke- og oppholdsareal tilsvarende 4 kvadratmeter. For barn under 3 år skal denne ganges med 1,3. Tabellen under viser at alle kommunene oppfyller dette. Hof har «best» plass, mens Tønsberg har «dårligst». Horten ligger litt over Tønsberg.
- Gjennomsnittlig gruppestørrelse i grunnskolen varierer mellom kommunene. Tønsberg har de største gruppene med snitt på 15,1 elever per gruppe, mens Tjøme og Re har de minste gruppene med 12,1 elever per gruppe. Horten har større gruppestørrelse enn Tjøme og Re, men mindre enn de øvrige kommunene.
- Det er Nøtterøy som har høyest antall legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem (disse tallene er fra 2014), mens Hof har høyest antall fysioterapitimer. Horten har en forholdsvis høy andel legetimer, mens på fysioterapitimer har bare Tønsberg lavere dekning.
- Siste kolonne viser antall årsverk i barnevernstjenesten i hver av kommunene. Størrelsen vil selvsagt henge sammen med hvor stor kommunen er, det er derfor ikke overraskende at Tønsberg har flest årsverk. Ekspertutvalget for kommunereformen viser til at evalueringer av barnevern og PPT tilsier en minstestørrelse på en kommune på minst 10 000 innbyggere for å få et stort nok fagmiljø.

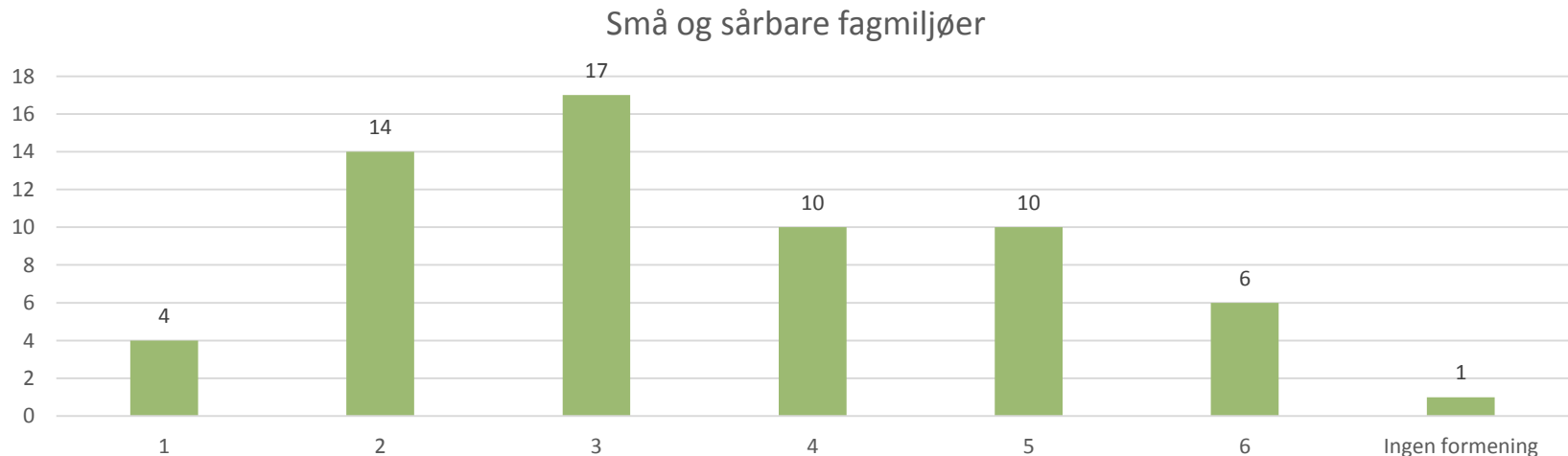
Kommune	Leke- og oppholdsareal i barnehage	Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10. årstrinn	Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	Årsverk i barneverntjenesten (2013)
Horten	5,4	13,8	0,68	0,36	23,0
Tønsberg	5,2	15,1	0,59	0,29	38,7
Nøtterøy	5,7	14,2	0,97*	0,70*	15,5
Tjøme	5,6	12,1	0,54	0,49	4,3
Holmestrand	5,6	14,7	0,37	0,39	8,8
Re	6,4	12,1	0,27	0,39	10,8
Hof	7,3	14,1	0,36	1,23	3,5

Indikatorer som viser leke- og oppholdsareal i barnehage per barn i m2, gjennomsnittlig gruppestørrelse 1. – 10. trinn, legetimer og fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem og årsverk i barneverntjenesten (tall fra 2013). 2014. Kilde: SSB (Kostrå)

*Tall for fysioterapitimer for Nøtterøy kommune er fra 2013

Egenvurdering av fagmiljø

- Figuren under viser svarfordelingen på påstanden om at «små og sårbare fagmiljøer er en utfordring». Gjennomsnittet på svarene er 3,4, det betyr at holdningen til påstanden er omtrent nøytral. Respondentene i Horten mener altså *ikke* at små og sårbare fagmiljøer er en utfordring.
- Dersom vi ser på bakgrunnstallene, ser vi at politikerne er enig i påstanden med et gjennomsnitt på 4,7. Det er altså de ansatte og tillitsvalgte, som arbeider i fagmiljøene, som mener at disse er store nok.

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstanden «små og sårbare fagmiljøer er en utfordring», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig.

Utfordringer for tjenesteområdene

- Vi kartla i spørreundersøkelsen hvilke tjenesteområder som er mest krevende for Horten kommune, og hva som er de største utfordringene.
- Rundt 80 prosent peker på helse og omsorg. Innenfor dette område er det flere utfordringer som pekes på:
 - Økte krav og forventninger fra innbyggere og staten. Brukerretta personlig assistent (BPA) er nevnt som et eksempel
 - Mer krevende rekruttering, og økte krav til kompetanse
 - Økt etterspørsel fra innbyggerne – det er flere eldre og pleietrengende, og det kan være krevende å ha nok kapasitet på korttidsopphold
 - Sikre god kvalitet i hjemmetjenestene
 - Rus og psykiatri
- I tillegg nevner omtrent 10 prosent av respondentene oppvekst og tekniske tjenester. Innenfor oppvekst oppleves det som krevende å prioritere nok ressurser til forebygging og til elever med spesielle behov, mens det innenfor tekniske tjenester trekkes frem at det ikke bevilges nok midler til vedlikehold av kommunal infrastruktur (inkludert bygg).
- Andre forhold som nevnes av enkeltpersoner, er høye utgifter til sosialhjelp, utfordringer med høy gjeld og pensjonsavvik og for få midlertidige boliger. Barnehage, kompetanse og organisering blir også nevnt uten at det er spesifisert hvilke utfordringer som er med dette.

Valgfrihet

Valgfrihet

- Valgfrihet er ett av de mer krevende kriteriene fra ekspertutvalget, og det kan være flere måter å definere dette på. Ekspertutvalget trekker fram eksempler som mulighet til å velge fast hjemmehjelp, og til å kunne velge mellom barnehager som vektlegger ulike typer tilbud. Utvalget legger til grunn at større kommuner vil kunne tilby mer variasjon i tilbudet.
- Vi har her valgt å konsentrere oss om tilbud innenfor de store tjenesteområdene:
 - Barnehage. Hvilken variasjon finnes i barnehagetilbudet i Horten kommune?
 - Grunnskole. Hvor mange skoler er det i Horten kommune? Dersom kommunen har flere skoler, vil det være mulig for elever som har behov for å bytte skole, å kunne gjøre dette innenfor egen kommune.
 - Pleie og omsorg. Variasjon i omsorgstilbud. Vi har sett på om Horten har omsorgsboliger, hvilket sykehjemstilbud de har, og om de har tilbud om bofelleskap til rus/psykiatri.

Valgfrihet i Horten kommune

- Barnehage

- En variasjon i ulike typer barnehager gir en indikasjon på om foreldrene i hver kommune har mulighet til å velge hvilket tilbud de ønsker for barna sine. Det vil selvsagt være andre forhold, som antall plasser og geografi, som vil være avgjørende for om man får ønsket tilbud.
- Tabellen under viser antallet barnehager i Horten kommune. Som vi ser, er det 11 offentlige barnehager og 16 private. I følger Horten kommunes årsmelding for 2013 er det 2 åpne barnehager og 8 familiebarnehager. Blant annet Barnas barnehage har utvidet kristen formålsparagraf.*

	Antall barnehager i kommunen	Hvorav offentlige	Hvorav private	Åpen barnehage	Friluftsbarnhage/ gårdsbarnehage	Familiebarnehage	Montessori pedagogikk	Kristen formålsparagraf
Horten	27	11	16	x	-	x	-	x

- Skole

- Horten kommune har 7 barneskoler m/SFO og 4 ungdomsskoler inkl. Bakkeåsen skole som er en interkommunal alternativ ungdomsskole med Horten som vertskommune. Det betyr at dersom en elev må bytte skole, vil det være mulig å gjøre det innenfor kommunens grenser. Det er også en Montessoriskole i Horten, Falkensten.

- Helse og omsorg

- Når det gjelder sykehjem, har Horten både langtidsplasser og korttidsplasser for rehabilitering og avlastning. Horten har også etablert et tilbud om øyeblikkelig-hjelp-senger, som kommunen er pliktet til fra 1.1.2016.
- Horten kommune har tilbud om omsorgsboliger til innbyggerne, og hjemmetjenesten yter tjenester i flere av disse.
- Vi kan se ut fra årsmeldingen til Horten kommune at kommunen har psykisk helseteam og psykiatrisk dagsenter. Det ser derimot ikke ut som kommunen har bofellesskap for rus/psykiatri.

*<http://www.horten.kommune.no/artikkel.aspx?AId=645>

Lokalisering av tjenester

Lokalisering

- Erfaringer fra tidligere kommunesammenslåinger tilsier at det er stordriftsgevinster i teknisk sektor, og i noen grad i helsetjenester og i administrasjon (Grefsrud og Hagen 2003). Beregningene gjort i neste delkapittel om effektiv tjenesteproduksjon, viser også at det i flere av sammenslåingsalternativene vil være mulig å hente ut stordriftsgevinster på administrasjon. Potensialet vil blant annet avhenge av hvordan man lokaliserer arbeidsplassene.
- Erfaringer fra tidligere kommunesammenslåinger viser at førstelinjetjenester som skoler, barnehager og sykehjem blir lokalisert som tidligere (Brandtzæg 2009). Vi har derfor i vurderingene først og fremst lagt vekt på lokalisering av administrative tjenester og mer spesialiserte tjenester.
- Når vi skal vurdere lokalisering, er det flere hensyn som må diskuteres. Det er blant annet:
 - Økonomi og potensielle stordriftsfordeler
 - Størrelse på fagmiljø, spesielt innenfor spesialiserte tjenester
 - Utnyttelse av kommunenes ressurser og samhandling mellom ulike sektorer
 - Tilgjengelighet for innbyggerne (dette kan gjelde både fysisk og digitalt)
- Vi har vurdert tre ulike modeller for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester. Disse er:
 - Samlokaliseringsmodell
 - Funksjonsdelingsmodell
 - Desentralisert modellDisse forklares nærmere på de neste sidene.

Samlokaliseringsmodell

I en samlokaliseringsmodell ser vi for oss at mesteparten av kommunenes administrative oppgaver blir lokalisert til ett sted. En slik modell vil i størst grad sikre økonomiske stordriftsfordeler og større fagmiljø. Samtidig er dette den modellen som gir minst fysisk tilgjengelighet for innbyggerne, med unntak av de som bor der samlokaliseringen skjer. For samhandling mellom ulike sektorer vil dette være en positiv modell. Vi forutsetter at ikke alle tjenester vil samlokaliseres i en slik modell, eksempelvis vil tjenester som skoler og barnehager fortsatt måtte ha en struktur som sikrer fysisk tilgjengelighet for innbyggerne. Når det gjelder spesialiserte tjenester, som arealplanlegging, byggesaksbehandling, landbrukskontor og så videre, er det ikke lenger så viktig for innbyggerne å ha fysisk tilgang til kontoret. Gode nettsider, hvor for eksempel søknader er godt tilgjengelig, vil være vel så viktig. Men det vil kunne bli lange reiseavstander for ansatte, for eksempel om de skal ut på befaring i forbindelse med søknadsbehandling.

Funksjonsdelingsmodell

I en funksjonsdelingsmodell ser vi for oss å samle oppgaver som naturlig hører sammen, eller som kan dra nytte av hverandre, på ett sted. For eksempel vil økonomi, regnskap og lønn bli plassert i én kommune, barnevern, PPT og familievernkontor i en annen, kulturadministrasjon i en tredje og så videre. Dette er ment som eksempler. På den måten kan kommunen styrke og forbedre tjenestene, samtidig som man sikrer fordeling av vekstimpulser og utvikling på flere steder i den nye kommunen. I en slik modell vil det være naturlig å ta utgangspunkt i de tjenestene som den enkelte kommune er gode på i dag.

I tillegg til administrasjon kan følgende tjenester være aktuelt å diskutere:

- Helse (helsestasjon, jordmor, fysioterapi, ergoterapi, psykisk helse og forebyggende arbeid)
- Oppvekst (bedre utnytting av spesialkompetanse og fordeler knyttet til mer helhetlig oppvekstpolitikk)
- Tekniske tjenester (drift og vedlikehold, oppmåling og byggesaksbehandling, vannforsyning og planleggingsoppgaver)
- NAV
- Kultur (bedre koordinering, utvikling og profilering av kulturtilbud og styrking av kvaliteten og utvalget i tilbudet til barn og unge)

En slik modell vil i noe mindre grad føre til økonomiske stordriftsfordeler, men man vil sikre et større fagmiljø og mulighet til spesialisert kompetanse. Modellen vil i varierende grad gi fysisk tilgjengelighet til innbyggerne, siden oppgaver er spredd i ulike deler av kommunen. Gode IKT-løsninger vil derimot sikre innbyggerne den tilgjengelighet de trenger på en rekke tjenester. En ulempe med denne modellen er at samhandlingen mellom ulike sektorer ikke blir optimal, men gode IKT-løsninger kan bidra til å bøte på dette.

Flere av de frivillige sammenslåingene som har blitt gjennomført de seneste årene, har hatt en form for funksjonsdelingsmodell. I sammenslåingen mellom Frei og Kristiansund ble det gamle rådhuset i Frei omgjort til et familie- og helsehus for barnevern, helsestasjon, skolehelsetjeneste og legesenter. I sammenslåingen mellom Skjerstad og Bodø ble hele landbrukskontoret i Bodø flyttet til Skjerstad. Vi har derimot ikke sett på erfaringer med tidligere sammenslåinger, og hva som skjer på lang sikt med en slik modell.

Desentralisert modell

I en desentralisert modell ser vi for oss at tjenestetilbudet på mange måter blir videreført som i dag, med unntak av de mest sentrale lederstillingene. I en slik modell vil man fortsatt ha «kommunehus» i hver av de gamle kommunene med et bredt spekter av funksjoner. Dette alternativet vil i størst grad ivareta ønsket om fysisk tilgjengelighet for innbyggerne, men samtidig vil kommunene ikke oppnå verken større fagmiljø, økonomiske gevinster eller bedre samhandling i særlig grad ved en sammenslåing.

En full desentralisert modell er kanskje ikke realistisk i en ny kommune, men erfaringer fra tidligere sammenslåinger viser at det kan være aktuelt å etablere et servicekontor i hver av de gamle kommunene med et minimum av tjenester (Brandtzæg 2009). Servicekontoret kan blant annet fungere som førstelinjetjeneste til en del kommunale oppgaver og bidra med veiledning og kontakt til aktuelle kommunale instanser. I Bodø kommune valgte man også å legge noen saksbehandlingsoppgaver til servicekontoret.

Reiseavstander

- Reiseavstander vil være en av faktorene som vil være førende for hvordan en ny kommune kan organisere tjenestene sine. Dersom avstandene er store, vil for eksempel en full samlokalisering neppe kunne realiseres fullt ut. For å vurdere reiseavstandene må vi legge til grunn et kommunesenter, og vi har valgt å legge til grunn den største kommunen i hvert av alternativene uten at det er en anbefaling. Det gir følgende kommunesenter:
 - Alternativ 1 (Horten + 3K): Horten
 - Alternativ 2 (Horten + TNT): Tønsberg
 - Alternativ 3 (Horten + Tønsberg): Tønsberg
- Tabellen til høyre viser reiseavstandene fra Horten og Tønsberg til tettsteder (definert av SSB) i en ny kommune. Det gamle kommunesenteret er markert i fet skrift.
- I alle alternativene vil alle tettsteder i en ny kommune ligge innenfor 45 minutter reisetid, som er definert som en øvre grense for akseptabel pendlingsavstand.

		Fra Horten...	Fra Tønsberg...
Horten	Horten	-	21
	Nykirke	11	17
	Skoppum	8	15
	Åsgårdstrand	14	17
	Borre	5	17
Holmestrand	Holmestrand	20	23
	Gullhaug	25	28
Hof	Hof	30	-
	Sundbyfoss	28	-
Re	Kirkevoll/Brekkeåsen	21	-
	Revetal/Bergsåsen	22	-
	Linnestad	22	-
Tønsberg	Solerød	10	-
	Tønsberg	-	-
	Vollen	-	11
	Vear	-	9
	Sem	-	8
Nøtterøy	Barkåker	-	9
	Borgheim	-	8
	Kjøpmannskjær	-	16
	Årøysund	-	16
Tjøme	Glomstein	-	15
	Tjøme	-	25
	Hvasser	-	35

Reiseavstander i minutter mellom ulike tettsteder i kommunene i utredning.
Kilde: visveg.no

Framtidige oppgaver

Nye oppgaver til større kommuner

- Fredag 20. mars la Regjeringen fram stortingsmeldinga om nye oppgaver til større kommuner.
- Stortingsmeldingen inneholder:
 - Redegjørelse for prosesser som er satt i gang, og som berører ansvarsdelingen mellom forvaltningsnivåene. Følger ikke nødvendigvis kommunereformens tidsløp.
 - Forslag til overføring av oppgaver til kommunene i forbindelse med kommunereformen.
 - Tiltak for å redusere statlig styring.
- Stortingsmeldingen skal endelig behandles i Stortinget i juni 2015.

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Meld. St. 14
(2014–2015)
Melding til Stortinget

Kommunereformen – nye oppgaver
til større kommuner

Førende prinsipper for oppgavefordelingen

- Rammestyring av kommunesektoren
 - Ved overføring av nye oppgaver til større kommuner vil rammestyring, både økonomisk og juridisk, ligge til grunn.
- Generalistkommunen skal være hovedmodellen for kommunesektoren.
 - Det legges ikke opp til et system med oppgavedifferensiering avhengig av flere ulike innbyggerstørrelser. Men de største kommunene kan overta noen flere oppgaver, se seinere.
 - Regjeringen varslet allerede i kommuneproposisjonen 2015 at de vil utrede en generell hjemmel som gir adgang til å pålegge interkommunalt samarbeid som en løsning hvor geografiske avstander gjør at kommuner ikke kan slå seg sammen. Utredningen vil også vurdere om det på forhånd kan angis særskilte tjenesteområder som vil kunne være aktuelle for pålagte samarbeid. Forslag til Stortinget våren 2017.
- Individuelle rettigheter skal ligge fast
- Pengene skal følge oppgaven

Oppgaver som behandles i eget løp

- Det er flere pågående prosesser som kan føre til overføring av oppgaver til kommunene. Disse følger ikke nødvendigvis samme løp som kommunereformen. Prosessene er:
 1. Oppgave- og finansieringsansvaret i barnevernet
 2. Utredning av familieverntjenesten med sikte på overføring av ansvaret til kommunene
 3. Oppgaver på politiområdet
 4. Ansvarsfordelingen mellom forvaltningsnivåene for det offentlige vegnettet
 5. Stortingsmelding om primærhelsetjenesten
 6. Opptrappingsplaner for henholdsvis rusfeltet og rehabiliteringsfeltet
 7. Finansieringsansvaret for pasienttransport
 8. Reformarbeidet knyttet til pleiepenger, hjelpestønad og omsorgslønn
 9. Forenkling av utmarksforvaltningen
 10. Utviklingsavtaler på planområdet
 11. Forenkling av plandelen i plan- og bygningsloven
 12. Konesesjonsbehandling av mikro-, mini- og småkraftverk
 13. Endringer i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag
 14. Vannscooterregelverket

Nye oppgaver - velferd

Oppgave	Nærmere om oppgaven
Tannhelse	Allmenntannhelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten og fylkeskommunens ansvar etter tannhelsetjenesteloven overføres til kommunene.
Rehabilitering	Større kommuner kan få større ansvar for rehabiliteringstjenester som i dag ivaretas av spesialisthelsetjenesten. Hvilke oppgaver skal utredes nærmere, samt i hvilken form en slik ansvarsendring skal skje.
Basishjelpemidler	Basishjelpemidler utredes overført til kommunene. Det må defineres nærmere hvor grensen skal gå, samt utfordringer med lager og logistikk. Mer avanserte hjelpemidler vil fortsatt være et statlig ansvar.
Forsøk DPS (distriktpsikiatrisk senter)	Opprette en forsøksordning med overføring av driftsansvar for DPS til kommuner som har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse. Formålet med forsøksordningen vil være å undersøke om et kommunalt ansvar for tjenesten kan bidra til et bedre og mer helhetlig tilbud til brukerne.
Boligtilskudd	Tilskudd til etablering og den personrettede delen av tilskudd til tilpasning innlemmes i rammetilskuddet til kommunene. I dag ligger denne oppgaven til Husbanken, og kommunene må søke midler her.
Varig tilrettelagt arbeid	Varig tilrettelagt arbeid (VTA) og enkeltplasseringer i ordinære virksomheter (VTO) kan overføres til kommunene – dette er tilbud om sysselsetting til personer som har små utsikter til ordinært arbeid.
Arbeids- og utdanningsreiser	Skal sikre at personer med nedsatt arbeidsevne kan ta utdanning og jobb (får finansiert reise). Ble gjort permanent fra 2013. Ansvaret ligger hos NAV i dag, kan overføres til kommunene.

Nye oppgaver – lokal utvikling

Oppgave	Nærmere om oppgaven
Tilskudd frivillighetsentraler	Ansvar for å gi tilskudd til frivillighetsentraler overføres til kommunene. Det er en forutsetning at kommunene overtar tilskuddsansvaret for de sentralene som ikke er kommunalt drevne også.
Lokal nærings- og samfunnsutvikling	I denne omgang foreslås det ikke noen konkrete oppgaver som skal overføres. KMD viser til en rekke utredninger og evalueringer som er satt i gang av lokalt nærings- og samfunnsutviklingsarbeid. Når disse utredningene og et sammenstilt kunnskapsgrunnlag foreligger, vil det utgjøre et grunnlag for å vurdere om det er behov for å klargjøre og styrke kommunens rolle knyttet til lokal nærings- og samfunnsutvikling. Regjeringen vil følge opp dette spørsmålet i proposisjonen om nye oppgaver til større kommer, som planlegges fremmet for Stortinget vårsesjonen 2017.
Tilskudd nærings- og miljøtiltak i skogbruk	Forvaltningen av tilskudd til veibygging og til drift med taubane kan overføres fra fylkesmannen til kommunen. Forutsetter større kommuner, kan bidra til et fagmiljø på skog i kommunene.
Tilskudd beite, jordbruk, verdensarv	- Forvaltningen av utvalgte kulturlandskap i jordbruket kan overføres fra fylkesmannen til kommunene. Må avvente gjennomgang av miljøvirkemidlene som skal behandles i forbindelse med jordbruksoppgjøret i 2015.- Forvaltningen av tilskudd til verdensarvområdene kan overføres fra fylkesmannen til kommunene. Må avvente gjennomgang av miljøvirkemidlene som skal behandles i forbindelse med jordbruksoppgjøret i 2015.- Tilskudd til tiltak i beiteområder kan overføres til kommunene. Det kan være behov for samarbeid over kommunegrenser og fylkesgrenser for å sikre rasjonelle driftsopplegg. Må avvente gjennomgang av miljøvirkemidlene som skal behandles i forbindelse med jordbruksoppgjøret i 2015.
Enkeltutslippstillatelse r, forurensningslov	Kommunene får myndighet til å gi utslippstillatelse etter forurensningsloven § 11 når det gjelder grønnsaksvaskerier, og myndighet til å behandle saker vedrørende støy fra motorsportbaner, skytebaner og vindmøller kan overføres til større kommuner.
Naturforvaltning	- For mindre verneområder som ligger i naturlig tilknytning til verneområder som i dag forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyrene, har styrene fått tilbud om å overta ansvaret også for disse områdene. Dersom kommunen eller styrene ikke ønsker denne myndigheten, kan myndigheten fortsatt ligge hos fylkesmannen.- Fylkeskommunens myndighet etter innlandsfiskeforskriften § 2 tredje ledd kan overføres til større kommuner.- Fylkeskommunens myndighet til å fastsette utvidet jakttid for enkelte fremmede/introduserte arter etter § 2 i forskrift om jakt- og fangsttider, og hvor det i liten grad er nødvendig å ta hensyn til regional utbredelse, kan overføres til større kommuner.

Nye oppgaver - andre

Oppgave	Nærmere om oppgaven
Vigselsrett for borgerlige vielser	Prøvingen av ekteskapsvilkår gjøres av skatteetaten. Derfor er det ikke noe i veien for at kommunene kan overta domstolenes vigselsmyndighet, betinger trolig heller ikke større kommuner enn det vi har i dag.
Notarialforretninger	Bekreftede underskrifter på dokumenter og bekrefte rett kopi
Godkjenning svømmeanlegg	Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmehaller overføres til kommunene. De fleste anleggstyper kan da godkjennes i kommunene med unntak av kunstianlegg utendørs og innendørs og anlegg som har fått status som nasjonalanlegg.

Oppgaver til de største kommunene

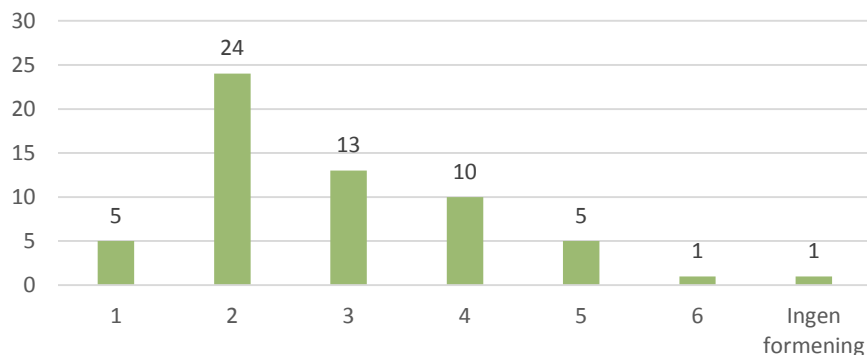
- Det åpnes for at de største kommunene kan overta:
 - Videregående opplæring
 - Kollektivtrafikk, inkludert TT-transport og skoleskyss

Det er ikke satt noen innbyggergrense for hva som defineres som de største kommunene.
- To sentrale forutsetninger må være på plass:
 1. Kommunene må være i stand til å løse oppgavene på en god måte, herunder inneha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse og utgjøre et geografisk funksjonelt område.
 2. Oppgaveløsningen i områdene utenfor storkommunene må kunne håndteres på en måte som sikrer likeverdig løsning av oppgavene. Befolkningsgrunnlag og geografiske avstander vil være sentrale faktorer i den sammenheng.
- Departementet anbefaler at det *ikke* åpnes for at de største kommunene, som får en bredere oppgaveportefølje enn øvrige kommuner, kan utgjøre egne fylker/regioner.

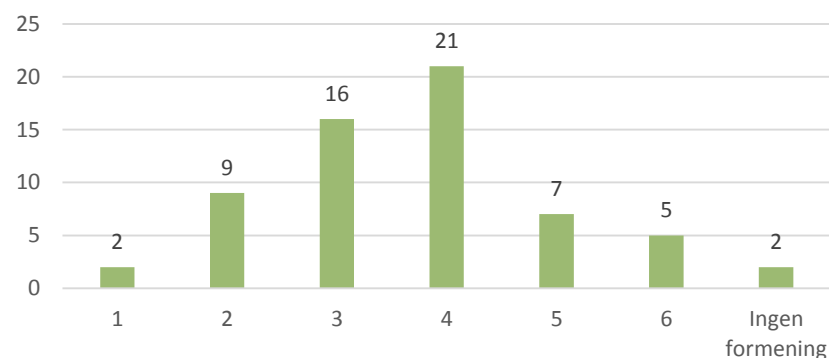
Egenvurdering- økte krav og flere oppgaver

- Politikere, administrative ledere og tillitsvalgte ble i spørreundersøkelsen bedt om å vurdere om Horten har utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene, og om Horten kommune er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer.
- Den første påstanden om «kommunen har ikke utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene» ble gjennomsnittsvaret 2,8. Det betyr at respondentene ikke støtter påstanden, og mener at Horten har utfordringer med å håndtere økte krav til de kommunale tjenestene. Tidligere har vi sett at flere trekker fram økonomien som utfordrende, den kan også være utslagsgivende her.
- På påstanden om at «regjeringen ønsker å overføre flere statlige og regionale oppgaver til kommunene. Horten kommune er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer», er det gjennomsnittlige svaret på 3,6. Det betyr at respondentene er nøytrale til dette og ikke har sterke meninger om Horten kommune er rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer.

Økte krav til kommunene

Flere oppgaver

Svarfordeling fra spørreundersøkelsen på påstandene «kommunen har ikke utfordringer når det gjelder å håndtere stadig økende krav til de kommunale tjenestene» og «regjeringen ønsker å overføre flere statlige og regionale oppgaver til kommunene. Horten er godt rusta til å håndtere nye oppgaver og framtidige utfordringer», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig.

Oppsummering av tjenestekvalitet

Oppsummering tjenestekvalitet

- Horten har en befolkningsstørrelse som gjør at kommunene har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse på de fleste tjenesteområder, og som vi så under delkapittelet om lokaldemokrati, har kommunen lite interkommunalt samarbeid på tjenesteområdene. På indikatorene for kompetanse og kapasitet vi har tatt med, gjør Horten det derimot middels eller dårlig sammenlignet med de kommunene som inngår i utredningsalternativene.
- Respondentene i spørreundersøkelsen mener at kvaliteten på tjenestetilbudet er bra, men at det økonomiske handlingsrommet er lite. Kommunen har noen utfordringer med rekruttering, men opplever ikke at små og sårbare fagmiljøer er en utfordring.
- Horten har en god variasjon i antall barnehager og skoler, og dermed valgfrihet for innbyggerne sine. I helse- og omsorgssektoren ser det ut til at kommunen dekker et bredt spekter av tjenester, med unntak av bofellesskap for rus og psykiatri.
- Vi har i dette delkapittelet redegjort for ulike modeller for lokalisering av administrasjon/spesialiserte tjenester, samt stortingsmeldingen som kom 20. mars om «nye oppgaver til større kommuner».

Effektiv tjenesteproduksjon

Ekspertutvalget om effektiv tjenesteproduksjon

- Ekspertutvalget har gitt kriterier som i sum skal ivareta kommunenes fire funksjoner som lokaldemokratisk arena, tjenesteyter, samfunnsutvikler og myndighetsutøver.
- Ekspertutvalget har som nevnt ovenfor, et eget kriterium under tjenesteyting knyttet til effektiv tjenesteproduksjon:
 - Effektiv tjenesteproduksjon. Effektiv tjenesteproduksjon sier noe om at samfunnets ressurser skal brukes på en effektiv måte. I denne rapporten har vi sett på potensial for effektivisering på administrasjon og i tjenesteproduksjon.

Mulige effektiviseringsgevinster ved sammenslåing

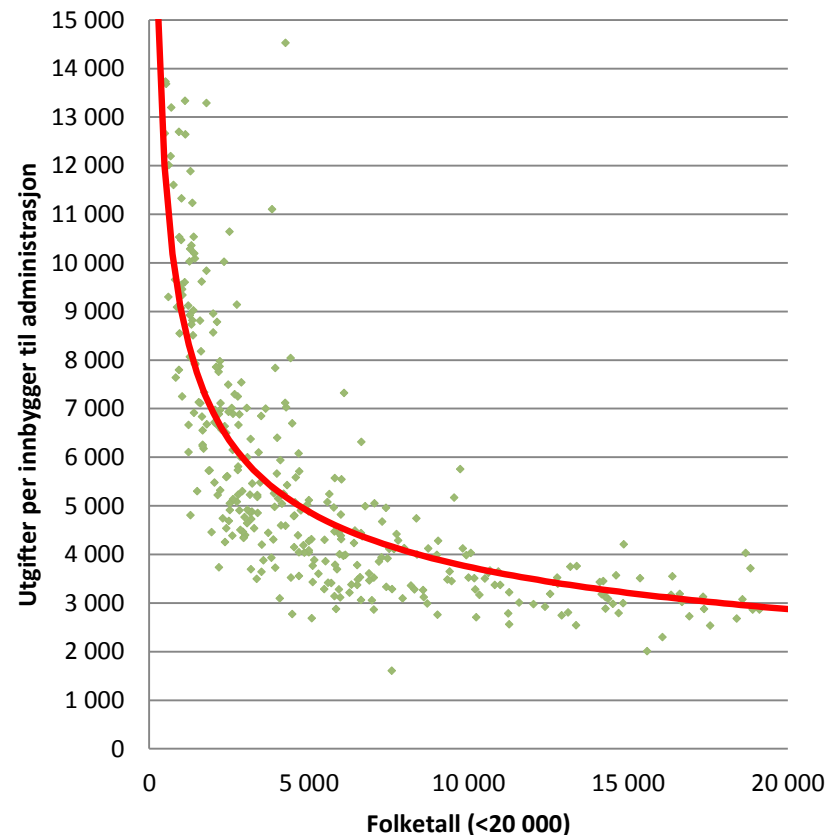
- Det vil være flere faktorer som avgjør hvilke og hvor store effektiviseringsgevinster det er mulig å ta ut ved en kommunesammenslåing. I det videre har vi sett på innsparingspotensial innen administrasjon og mulige effektiviseringsgevinster innenfor tjenesteproduksjon.

Mulige effektiviseringsgevinster på administrasjon

Mulige effektiviseringsgevinster på administrasjon

- Det er klart at en kommunesammenslåing også kan gi grunnlag for å hente ut stordriftsfordeler gjennom mer effektiv administrasjon og tjenesteproduksjon. Erfaringene fra tidligere kommunesammenslåinger viser at det er størst effektiviseringspotensiale knyttet til administrasjon. Dette fordi man gjennom en sammenslåing får én administrativ og politisk organisasjon, og at man unngår doble funksjoner, oppgaver, rutiner og systemer på ulike områder.
- De minste kommunene har klart høyere utgifter pr. innbygger, noe som viser at det er et klart effektiviseringspotensial i det å slå sammen små kommuner (jf. figur). Når man nærmer seg kommunestørrelser på 15-20 000 tusen innbyggere, ser vi at stordriftsfordelene knyttet til administrasjon i stor grad er realisert.

Sammenhengen mellom administrasjonsutgifter og innbyggertall. Kilde: KOSTRA

Mulige effektiviseringsgevinster på administrasjon

- Vi har ikke foretatt noen detaljert vurdering av effektiviseringspotensialet innen administrasjon, noe som ville krevd at vi konkret gikk inn i den enkelte kommune og vurderte hver enkelt stilling og måten kommunene er organisert på. Vi har derfor heller forsøkt å finne fram til mulige innsparingsgevinster ved å analysere KOSTRA-data fra 2013. Dette vil være en metode som gir et bilde av mulige innsparingsgevinster. Vår definisjon av «administrasjonsutgifter» i denne analysen er netto driftsutgifter på følgende KOSTRA-funksjoner: 100 Politisk styring, 110 Kontroll og revisjon, 120 Administrasjon, 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen og 130 Administrasjonslokaler.

Mulige effektiviseringsgevinster på administrasjon

Alternativ 1) Nord/Vestover (Horten + Hof + Re + Holmestrand)

- Tabellen viser administrasjonsutgiftene i dag og mulig innsparingspotensial ved kommunesammenslåing for alternativ 1 (Nord/Vestover) per år.
- Horten har i dag lavest administrasjonskostnader av de 4 kommunene (2 829 kr per innbygger i 2013). Hvis den nye kommunen klarer å operere med et tilsvarende nivå på administrasjonsutgiftene, vil gevinsten kunne bli om lag 20 mill. kr sammenlignet med summen for dagens fire kommuner.
- De 4 kommunene har samlet lavere administrasjonsutgifter enn landsgjennomsnittet.
- Vi sammenligner også alternativ 1 med større sammenlignbare kommuner i samme fylke. Innsparingspotensialet i forhold til hva Sandefjord og Larvik bruker på administrasjon, er på mellom 21 og 32 mill. kr.

Administrasjonsutgifter 2013 og mulig innsparingspotensial pr. år. Kilde: KOSTRA (konsern)

	Innbyggere (1.1.2014)	Netto driftsutgifter pr innb. 2013	Netto driftsutgifter 1000 2013-kr
Horten	26 751	2 829	75 679
Holmestrand	10 456	3 738	39 085
Hof	3 091	4 120	12 735
Re	9 144	3 593	32 854
Sum	49 442	3 243	160 352
Landsgjennomsnittet	11 900	3 885	-
Sandefjord	44 976	2 822	-
Larvik	43 258	2 589	-
Effektiviseringsgevinst ved nivå tilsvarende:			
Horten			20 481
Landsgjennomsnittet			-
Sandefjord			20 827
Larvik			32 347

Mulige effektiviseringsgevinster på administrasjon

Alternativ 2) Sørøver (Horten + Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme)

- Tabellen viser administrasjonsutgiftene i dag og mulig innsparingspotensial ved kommunesammenslåing for alternativ 2 (Sørøver) per år.
- Horten har i dag lavest administrasjonskostnader av de 4 kommunene (2 829 kr per innbygger i 2013). Hvis den nye kommunen klarer å operere med et tilsvarende nivå på administrasjonsutgiftene, vil gevinsten kunne bli om lag 46 mill. kr sammenlignet med summen for dagens fire kommuner.
- De 4 kommunene har samlet lavere administrasjonsutgifter enn landsgjennomsnittet.
- Vi sammenligner også alternativ 2 med større sammenlignbare kommuner i samme fylke. Innsparingspotensialet i forhold til hva Sandefjord og Larvik bruker på administrasjon, er på mellom 46 og 68 mill. kr.

Administrasjonsutgifter 2013 og mulig innsparingspotensial pr. år. Kilde: KOSTRA

	Innbyggere (1.1.2014)	Netto driftsutgifter pr innb. 2013	Netto driftsutgifter 1000 2013-kr
Horten	26 751	2 829	75 679
Tønsberg	41 550	3 261	135 495
Nøtterøy	21 403	3 679	78 742
Tjøme	4 927	4 737	23 339
Sum	94 631	3 310	313 254
Landsgjennomsnittet	11 900	3 885	-
Sandefjord	44 976	2 822	-
Larvik	43 258	2 589	-
Effektiviseringsgevinst ved nivå tilsvarende:			
Horten			45 543
Landsgjennomsnittet			-
Sandefjord			46 205
Larvik			68 254

Mulige effektiviseringsgevinster på administrasjon

Alternativ 3) Sørøver (Horten + Tønsberg)

- Tabellen viser administrasjonsutgiftene i dag og mulig innsparingspotensial ved kommunesammenslåing for alternativ 3 (Horten + Tønsberg) per år.
- Horten har i dag lavest administrasjonskostnader av de 2 kommunene (2 829 kr per innbygger i 2013). Hvis den nye kommunen klarer å operere med et tilsvarende nivå på administrasjonsutgiftene, vil gevinsten kunne bli om lag 18 mill. kr sammenlignet med summen for dagens to kommuner.
- De 2 kommunene har samlet lavere administrasjonsutgifter enn landsgjennomsnittet.
- Vi sammenligner også alternativ 3 med større sammenlignbare kommuner i samme fylke. Innsparingspotensialet i forhold til hva Sandefjord og Larvik bruker på administrasjon, er på mellom 18 og 34 mill. kr.

Administrasjonsutgifter 2013 og mulig innsparingspotensial pr. år. Kilde: KOSTRA

	Innbyggere (1.1.2014)	Netto driftsutgifter pr innb. 2013	Netto driftsutgifter 1000 2013-kr
Horten	26 751	2 829	75 679
Tønsberg	41 550	3 261	135 495
Sum	68 301	3 092	211 173
Landsgjennomsnittet	11 900	3 885	-
Sandefjord	44 976	2 822	-
Larvik	43 258	2 589	-
Effektiviseringsgevinst ved nivå tilsvarende:			
Horten			17 950
Landsgjennomsnittet			-
Sandefjord			18 428
Larvik			34 342

Oppsummering mulige effektiviseringsgevinster på administrasjon

Alt.	Innbyggertall (2014)	Mulig effektiviseringsgevinst på administrasjon per år		
		Lavest i dag (mill.)	Sammenlignbare kommuner (mill.)	1 % av brutto driftsinntekter (basert på lavest i dag)
1)	49 442	20	21 - 32	0,6 %
2)	94 631	46	46 - 68	0,7 %
3)	68 301	18	18 - 34	0,4 %

Oppsummering av mulige effektiviseringsgevinster på administrasjon

- Disse illustrasjonsberegningene er verdt å merke seg. Selv om det er anslag, får beregningene fram at det bør være et klart potensial for reduserte administrasjonsutgifter ved en eventuell kommunesammenslåing.
 - For alternativ 1 er det beregnet et innsparingspotensial på 20 mill. kr ift. dagens nivå for Horten.
 - For alternativ 2 er det beregnet et innsparingspotensial på 46 mill. kr ift. dagens nivå for Horten.
 - For alternativ 3 er det beregnet et innsparingspotensial på 18 mill. kr ift. dagens nivå for Horten.
- Senere i rapporten blir det vist til illustrasjonsberegninger av effekten på frie inntekter (=skatt + rammetilskudd) ved kommunesammenslåing for de tre ulike alternativene. Det vil her bli vist at inntektsnivået for alternativ 1, 2 og 3 vil være hhv. 38 mill. kr, 34 mill. kr, og 19 mill. kr lavere enn dagens nivå etter perioden for inndelingstilskuddet. Gitt dagens inntektssystem vil altså en slik inntektsreduksjon slå ut med full tyngde først etter 20 år fra sammenslåingstidspunktet.
- Reduksjon i administrasjonsutgifter bør imidlertid kunne realiseres vesentlig tidligere enn etter 15-20 år fra tidspunktet for en eventuell kommunesammenslåing. Slik sett må altså ikke et inntektsbortfall etter at inndelingstilskuddet i sin helhet faller bort etter 20 år, oppfattes som en tilsvarende redusert økonomisk handlefrihet sammenlignet med dagens situasjon. I mellomtiden bør en altså ha klart å redusere administrasjonsutgiftene.
- I tillegg til administrasjon vil kommunen kunne hente ut effektiviseringsgevinster ved å harmonisere tjenestetilbudet. Dette er omtalt nærmere i påfølgende avsnitt.

Mulige effektiviseringsgevinster på tjenesteområdene

Mulige effektiviseringsgevinster på tjenesteområdene

- I tillegg til innsparing i administrasjon vil en sammenslått kommune også kunne hente ut innsparingsgevinster på tjenesteområdene gjennom realisering av stordriftsfordeler og harmonisering av utgiftsnivået. En skal ikke undervurdere innsparingsmuligheter innen tjenesteområdene, men erfaringer tilsier at det er vanskelig å hente ut direkte økonomiske effektiviseringsgevinster for første-linjetjenester, spesielt for tjenester hvor nærhet til innbyggerne er viktig. Erfaringer fra de gjennomførte kommunesammenslåingene er at skoler, barnehager, sykehjem og lignende gjerne blir liggende hvor de er (Brandtzæg 2009). Det kan være en fordel for prosessen å avklare på et tidlig tidspunkt hvilke områder som vil være gjenstand for vurdering av ny lokalisering og hvilke områder som eventuelt skjermes for slike endringer.
- Innen administrasjon har vi definert et mulig innsparingspotensiale som en nedjustering til den av de sammenslåtte kommunene som i dag har lavest utgifter. Etter vår vurdering vil det være urealistisk for tjenesteområdene, og vi har derfor sett på hvilket innsparingspotensiale som kan hentes ut i de nye kommunekonstellasjonene dersom de hadde samme driftsutgifter som landsgjennomsnittet på utvalgte sentrale tjenesteområder. Om man klarer å hente ut innsparingspotensialet, er blant annet avhengig av samlokalisering og om man klarer å redusere stillinger ved naturlig avgang.
- Direkte økonomiske innsparinger innenfor tjenesteproduksjon vil og bør ikke være blant de viktigste effektene av en sammenslåing. De største gevinstene knyttet til en sammenslåing må være muligheter for større fagmiljøer og bedre og mer fleksibel utnyttelse av de ressurser som kommunene samlet sett har. Større og sterkere fagmiljøer vil være viktig som grunnlag for å kunne håndtere de framtidige utfordringene som kommunene står overfor, på en god måte.
- Tabellene på de neste sidene viser netto driftsutgifter på ulike tjenesteområder i dag og mulig innsparingspotensiale for den nye kommunen dersom utgiftene per innbygger legges på det som er dagens nivå for landsgjennomsnittet.

Mulige effektiviseringsgevinster på tjenesteområdene

- Status

Netto driftsutgifter i kr per innbygger på utvalgte tjenesteområder 2013. Kilde: KOSTRA (konsern)/beregninger ved Telemarksforsking.

	Horten	Holmestrand	Tønsberg	Hof	Re	Nøtterøy	Tjøme	Hele landet
Barnehage (1-5 år)	111 469	107 589	115 900	125 110	117 829	114 886	115 127	119 760
Grunnskole (6-15 år)	84 685	87 261	86 811	90 159	96 801	87 789	97 296	98 433
Barnevern 0-17 år	8 014	6 686	7 461	5 740	10 836	4 216	7 194	7 290
Sosialtjeneste (20-66 år)	3 429	2 487	3 573	1 731	2 848	2 523	2 381	3 322
Pleie og omsorg (67 år +)	91 130	91 524	109 009	126 187	111 846	98 353	94 811	111 471
Kommunehelse	1 746	1 904	1 683	2 390	1 766	1 663	1 986	2 132
Brann/ulykkesvern	619	598	610	731	611	633	657	683
Fysisk planlegging	385	261	410	1 261	67	411	-43	556
Samferdsel	67	743	293	677	593	596	889	745
Kirke	368	416	490	1 071	568	577	892	521
Kultur	1 286	840	1 496	2 371	1 390	1 122	1 216	1 921

Mulige effektiviseringsgevinster på tjenesteområdene

- Tabellen under viser mulig innsparingspotensiale for de aktuelle kommunene dersom utgiftene per innbygger legges på det som er dagens nivå for landsgjennomsnittet.
- I vurderingen av det samlede utgiftsnivået for alle tjenesteområdene tar vi dessuten høyde for kommunens nivå på korrigerede frie inntekter – for på den måten å gi et fullstendig bilde av om kommunen ligger høyere eller lavere på samlet ressursbruk enn hva det reelle inntektsnivået (og utgiftsutjevningen over inntektssystemet) skulle tilsi.
- Beregningene viser at de aktuelle kommunene generelt har lavere utgifter på de fleste tjenesteområdene i forhold til gjennomsnittskommunen. Bare Hof har et høyere samlet utgiftsnivå enn gjennomsnittskommunen.

Mulige effektiviseringsgevinster på tjenesteområdene

- I tabellen nedenfor vises forbruksnivået (målt som netto driftsutgifter) på ulike tjenesteområder i hver av de sju kommunene sammenlignet med nivået for alle landets kommuner i gjennomsnitt. Et negativt beløp i en «rubrikk», f.eks. -12 365 for barnehagedrift i Horten, skal leses som at kommunen ligger tilsvarende lavere enn forbruksnivået på landsbasis. Et positivt beløp i en «rubrikk», f.eks. 4 130 for barnevern i Horten, skal leses som at kommunen ligger tilsvarende høyere enn forbruksnivået på landsbasis, og dermed har et innsparingspotensial isolert sett på dette tjenesteområdet. Beregningene baserer seg på 2013-tall fra KOSTRA.
- Den første sumlinjen i tabellen viser derfor at Horten har et mindreforbruk (sammenlignet med landsgjennomsnittet) for alle tjenesteområdene i sum på ca. 191 mill. kr. I de to neste linjene i tabellen korrigeres det både for at den enkelte kommune ikke har et utgiftsbehov ifølge inntektssystemet, som tross alt avviker noe fra det «gjennomsnittskommunen» i Norge hadde i 2013, og for at alle de aktuelle kommunene har et lavere, reelt nivå på frie inntekter enn det landsgjennomsnittlige nivået i kommune-Norge.
- Det samlede mindreforbruket for Horten i sum kan derfor heller sies å ha vært på om lag 86 enn 191 mill. kr i 2013. For de tre sammenslåingsalternativene er det beregnet et samlet mindreforbruk på hhv. 112 mill. kr, 198 mill. kr og 100 mill. kr. Bare Hof og Re lå i 2013 høyere på forbruksnivå enn det de i utgangspunktet burde ifølge slike beregninger.

Mulige effektiviseringsgevinster på tjenesteområdene

Innsparingspotensial i 1000 kr på utvalgte tjenesteområder sammenlignet mot landsgjennomsnittet i 2013. Kilde: KOSTRA (konsern)/beregninger ved Telemarksforsking.

	Horten	Holmestrand*	Tønsberg	Hof	Re	Nøtterøy	Tjøme	Alternativ 1	Alternativ 2	Alternativ 3
Barnehage (1-5 år)	-12 635	-7 144	-9 117	829	-1 097	-6 117	-1 019	-20 047	-28 889	-21 753
Grunnskole (6-15 år)	-44 117	-13 440	-55 402	-3 533	-2 007	-29 260	-595	-63 098	-129 374	-99 519
Barnevern (0-17 år)	4 130	-1 295	1 478	-1 093	7 794	-14 694	-89	9 536	-9 175	5 608
Sosialtjeneste (20-66 år)	1 728	-5 347	6 447	-2 964	-2 640	-10 075	-2 869	-9 222	-4 769	8 175
Pleie og omsorg (67 år +)	-84 619	-40 079	-15 173	6 446	425	-44 798	-13 678	-110 541	-158 268	-99 792
Kommunehelse	-10 326	-2 384	-18 656	797	-3 347	-10 038	-719	-15 259	-39 739	-28 982
Brann/ulykkesvern	-1 712	-889	-3 033	148	-658	-1 070	-128	-3 111	-5 943	-4 745
Fysisk planlegging	-4 574	-3 085	-6 066	2 179	-4 471	-3 103	-2 951	-9 951	-16 695	-10 641
Samferdsel	-18 137	-21	-18 781	-210	-1 390	-3 189	709	-19 758	-39 397	-36 918
Kirke	-4 093	-1 098	-1 288	1 700	430	1 199	1 828	-3 061	-2 354	-5 381
Kultur	-16 987	-11 303	-17 659	1 391	-4 855	-17 101	-3 474	-31 754	-55 220	-34 646
Sum	-191 343	-86 084	-137 251	5 691	-11 817	-138 247	-22 984	-283 552	-489 825	-328 594
Behovsjustering (-)	-2 565	-1 586	-2 671	516	395	192	-60	-3 240	-5 103	-5 236
Inntektsjustering (-)	-103 163	-25 202	-120 175	-5 960	-26 447	-51 587	-11 875	-160 771	-286 800	-223 338
Sum etter justering	-85 615	-59 296	-14 405	11 135	14 235	-86 852	-11 049	-119 541	-197 922	-100 020

*Holmestrand mottar som én av 33 tidligere vertskommuner for HVPU-institusjoner et eget øremerket tilskudd (= vertskommunetilskuddet). I 2013 utgjorde dette tilskuddet om lag 7,3 mill. kr. I kommunens regnskap er disse tilskuddsmidlene inntektsført sentralt i henhold til Kostra-rapporteringen. Reelt sett kan en derfor si at vertskommunetilskuddet reduserer utgiftene på pleie- og omsorgsområdet tilsvarende, eller i alle fall med en stor andel av tilskuddet. På tjenesteområdet for pleie- og omsorg får kommunen etter korrigering for vertskommunetilskuddet beregnet et mindreforbruk i forhold til landsgjennomsnittet på ca. 40,1 mill. kr i 2013. Vi har da lagt til grunn at hele vertskommunetilskuddet i utgangspunktet anvendes innenfor pleie og omsorg.

Oppsummering effektiv tjenesteproduksjon

Oppsummering mulige effektiviseringsgevinster

- Når det gjelder innsparingspotensial innenfor tjenesteproduksjon og administrasjon, har vi vist at dersom de to alternativene driver administrasjonen like effektivt som Horten kommune i dag, vil innsparingspotensial sammenlignet med dagens kommuner være på hhv. om lag 20 mill. kr og 46 mill. kr. Vi sammenligner også de tre alternativene med større sammenlignbare kommuner. For alternativ 1 er innsparingspotensialet beregnet til mellom 21 og 32 mill. kr, mens det for alternativ 2 er beregnet et innsparingspotensial på mellom 46 og 68 mill. kr. For alternativ 3 er det beregnet et innsparingspotensial på mellom 18 og 34 mill. kr. Disse illustrasjonsberegningene er verdt å merke seg. Selv om det er anslag, får beregningene fram at det bør være et klart potensial for reduserte administrasjonsutgifter ved en eventuell kommunesammenslåing.
- Vi har også sett på mulig innsparingspotensial på tjenesteproduksjonen. Der er det tatt hensyn til utgiftsbehovet kommunene har i dag, og hvilke inntekter de har. Beregningene viser at de aktuelle kommunene generelt har lavere utgifter på de fleste tjenesteområdene i forhold til landsgjennomsnittet. Bare Hof og Re lå i 2013 høyere på forbruksnivå enn det de i utgangspunktet burde ifølge slike beregninger.
- Direkte økonomiske innsparinger innenfor tjenesteproduksjon vil og bør ikke være blant de viktigste effektene av en sammenslåing. De største gevinstene knyttet til en sammenslåing må være muligheter for større fagmiljøer og bedre og mer fleksibel utnyttelse av de ressurser som kommunene samlet sett har. Større og sterkere fagmiljøer vil være viktig som grunnlag for å kunne håndtere de framtidige utfordringene som kommunene står overfor på en god måte.

Alt.	Innbyggertall (2014)	Mulig effektiviseringsgevinst på administrasjon		
		Lavest i dag (mill.)	Sammenlignbare kommuner (mill.)	1 % av brutto driftsinntekter (basert på lavest i dag)
1)	49 442	20	21 - 32	0,6 %
2)	94 631	46	46 - 68	0,7 %
3)	68 301	18	18 - 34	0,4 %

Direkte økonomiske konsekvenser

Ekspertutvalget om økonomi

- Som nevnt ovenfor, har ekspertutvalget gitt kriterier som i sum skal ivareta kommunenes fire funksjoner som lokaldemokratisk arena, tjenesteyter, samfunnsutvikler og myndighetsutøver.
- Ekspertutvalget har ikke økonomi som en egen funksjon, men har et kriterium under tjenesteyting som er relevant for økonomi i denne rapporten:
 - Økonomisk soliditet. Økonomisk soliditet er blant annet et uttrykk for om en kommune er i stand til å håndtere svingninger i inntekter og kostnader. For eksempel kan inntektsnivå, kommunestørrelse og nivå på disposisjonsfond si noe om kommunens soliditet.

Kommunereformen

Økonomiske virkemidler

Økonomiske virkemidler i kommunereformen

- For å legge til rette for overgangen til en ny kommune for kommuner som slår seg sammen, vil regjeringen benytte positive økonomiske virkemidler som kan stimulere til kommunesammenslutning i reformperioden.
- Departementet vil dekke nødvendige engangskostnader ved sammenslåingen etter en standardisert modell. Kommuner som slår seg sammen, vil kunne få reformstøtte for å lette overgangen til en ny kommune, og dagens ordning med inndelingstilskuddet videreføres.
- Virkemidlene gjøres gjeldende for kommuner som slår seg sammen i reformperioden, det vil si sammenslåinger der det er fattet nasjonale vedtak innen 1.1.2018.

Engangskostnader

- KMD vil dekke nødvendige engangskostnader ved sammenslåingen etter en standardisert modell. Støtten gis etter:

Antall kommuner og innbyggere i sammenslåingen	0 – 19 999 innbyggere (1000 kr)	20 – 49 999 innbyggere (1000 kr)	50 – 99 999 innbyggerne (1000 kr)	Over 100 000 innbyggere (1000 kr)
2 kommuner	20 000	25 000	30 000	35 000
3 kommuner	30 000	35 000	40 000	45 000
4 kommuner	40 000	45 000	50 000	55 000
5 eller flere kommuner	50 000	55 000	60 000	65 000

Reformstøtte

- Det legges ikke opp til en modell der støtte til infrastrukturtiltak knyttes opp til kommunesammenslåingen, men den nye kommunen får en reformstøtte som kan benyttes til det kommunen selv anser som mest hensiktsmessig.
- Kommuner der det fattes nasjonale vedtak om sammenslåing i reformperioden, vil kunne få reformstøtte fra staten. Nivået på støtten vil være basert på antall innbyggere.

Antall innbyggere i sammenslåingen	Reformstøtte (1000 kr)
0 – 14 999 innbyggere	5 000
15 – 29 999 innbyggere	20 000
30 – 49 999 innbyggere	25 000
Over 50 000 innbyggere	30 000

Inndelingstilskuddet

- Dagens inndelingstilskudd videreføres, det vil si at en ny, sammenslått kommune får beholde tilskudd som om den fortsatt var to (eller flere) kommuner i 15 år etter sammenslåingen, før inndelingstilskuddet trappes ned over fem år.
- Etter reformperioden vil ordningen bli strammet inn. Hvordan omfanget og innretningen på ordningen, herunder perioden for inndelingstilskuddet, skal være, vil bli vurdert.
- Departementet har nylig avklart at for sammenslåinger som vedtas i reformperioden, skal inndelingstilskuddet beregnes med 2016 som "telletidspunkt" og referanse - dvs. det gjøres unntak fra beregningspraksisen som har vært fram til nå. Eventuell redusert verdi for basistillegg, småkommunetilskudd og distriktstilskudd Sør-Norge f.o.m. 2017, vil derfor ikke påvirke størrelsen på inndelingstilskuddet for de sammenslåingene som vedtas i reformperioden.

Endring inntektssystemet

- Regjeringen legger opp til en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene i løpet av perioden. Gjennomgangen vil sees i sammenheng med kommunereformen.
 - Det vil bli gitt en vurdering av smådriftsulemper, og hvorvidt dette er en ufrivillig kostnad for kommunene eller om kommunestørrelse kan sees som en frivillig kostnad for kommunene.
 - Utforming og omfang av regionalpolitiske tilskudd vil bli vurdert (Nord-Norge- og Namdalstilskudd, småkommunetilskudd, distriktstilskudd Sør-Norge og storbytilskudd).
 - Regjeringen ønsker at kommunen skal beholde mer av skatteinntektene enn i dag. Det betyr at skatteelementene i inntektssystemet og systemet for inntektsutjevning vurderes.
- Regjeringen vil legge fram et nytt opplegg for inntektssystemet for kommunen i kommuneproposisjonen for 2017.

Utredningsalternativer – økonomisk støtte

Alt.	Kommuner	Innbyggertall (1.1.2014)	Engangskostnader (1000 kr)	Reformstøtte (1000 kr)	Totalt (1000 kr)
1	Nord/vestover – Horten + Re + Holmestrand + Hof	49 442	45 000	25 000	70 000
2	Sørover – Horten + Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme	94 631	50 000	30 000	80 000
3	Sørover – Horten + Tønsberg	68 301	30 000	30 000	60 000

Utredningsalternativer – økonomisk støtte

- Tabellen viser hvor mye de to alternativene vil få i økonomisk støtte.
- Alternativ 1 vil utløse 70 mill. kr, mens alternativ 2 og 3 vil utløse hhv. 80 mill. kr og 60 mill. kr.
- Målt i % av dagens brutto driftsinntekter vil dette utgjøre hhv. 2,2 %, 1,3 % og 1,4 %.

Alt.	Kommuner	Total økonomisk støtte (1000 kr)	I % av dagens brutto driftsinntekter
1	Nord/vestover – Horten + Re + Holmestrand + Hof	70 000	2,2 %
2	Sørover – Horten + Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme	80 000	1,3 %
3	Sørover – Horten + Tønsberg	60 000	1,4 %

Økonomiske rammebetingelser

Økonomiske rammebetingelser

- Vi ser her nærmere på ulike økonomiske indikatorer, for å kunne si noe om dagens økonomiske status i de ulike kommunene, og hvilke utfordringer de står overfor. Hvordan er situasjonen i kommunene når det gjelder økonomiske indikatorer som inntektsnivå, driftsresultat, gjeld- og fondsstatus. I hvilken grad er det forskjeller mellom kommunene?

Korrigerede frie inntekter

-en indikator som gir uttrykk for kommunens reelle inntektsnivå

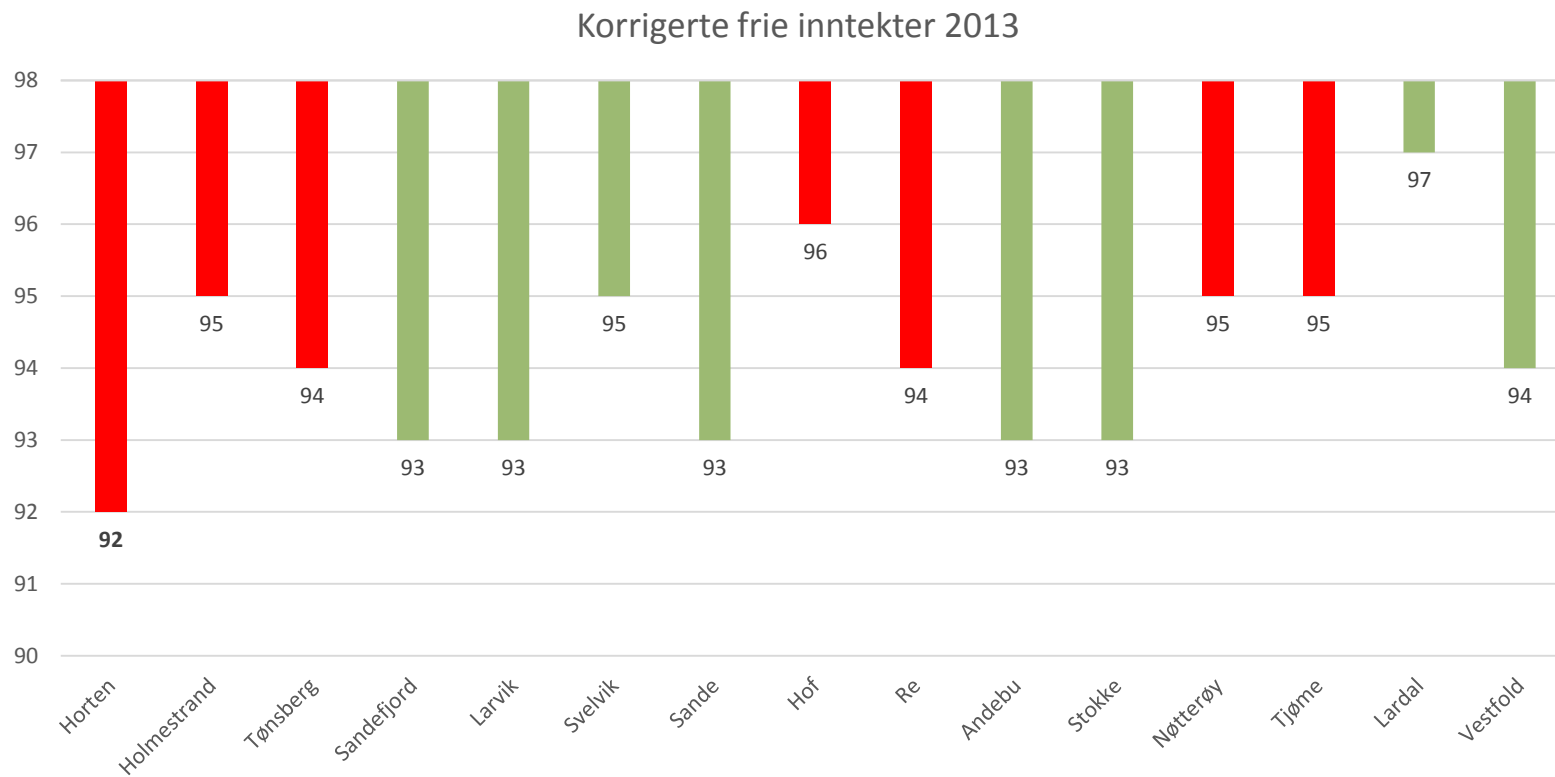
- Korrigerede frie inntekter er en indikator som gir uttrykk for kommunens reelle inntektsnivå. Kommunenes frie inntekter består av rammetilskudd og skatt og utgjør om lag 80 prosent av de samlede inntektene.
- Korrigerede, frie inntekter viser nivået på de frie inntektene justert for variasjon i utgiftsbehov. Indikatoren viser dermed inntekts- og utgiftssiden samlet. Kommuner med et lavt beregnet utgiftsbehov («billig» i drift) får justert opp sine inntekter, mens kommuner med et høyt beregnet utgiftsbehov («dyre» i drift) får justert ned sine inntekter.
- Det er først og fremst variasjoner i omfanget av regionalpolitiske overføringer, skjønnstilskudd og skatteinntekt som forklarer variasjoner i utgiftskorrigerede inntekter mellom kommunene. Dessuten bør det nevnes at frie inntekter ikke omfatter for eksempel utbytteinntekter og annen finansavkastning.
- Horten lå 8 prosent under landsgjennomsnittlig nivå for korrigerede frie inntekter i 2013. Tabellen viser at samtlige av de aktuelle kommunene hadde et inntektsnivå under landsgjennomsnittet i 2013.

Frie inntekter i 2013 korrigeret for variasjon i utgiftsbehov
Tabellen viser prosent av landsgjennomsnittet av inntekt pr. innbygger. Landsgjennomsnittet = 100. Kilde: Kommuneproposisjonen 2015.

Kommune	Korrigerede frie inntekter 2013*
Horten	92
Holmestrand	95
Tønsberg	94
Hof	96
Re	94
Nøtterøy	95
Tjøme	95
Vestfold	94
Hele landet	100

* Inkl. e-skatt og konsesjonskraftinnt.

Korrigerte frie inntekter (forts.)

Kommunegruppeoversikt

- I KOSTRA er kommunene delt inn i ulike kommunegrupper etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser (bundne kostnader og frie inntekter). Hensikten er å gjøre det mulig å sammenligne «like kommuner».
- Tabellen ved siden av viser kommunegruppetilhørighet for de aktuelle kommunene.

Kommuner	Kommunegruppe (definisjon)
Hof og Tjøme	2 (Små kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter)
Holmestrand	8 (Mellomstore kommuner med lave bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter)
Re	10 (Mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger, lave frie disponible inntekter)
Horten, Tønsberg og Nøtterøy	13 (Store kommuner utenom de fire største byene)

Finansielle nøkkeltall

- Vi skal se nærmere på noen indikatorer som sier litt mer om hvordan kommunene forvalter de disponible midlene.
- For å få et mest mulig fullstendig bilde av kommunens økonomiske nøkkeltall er det tatt utgangspunkt i Kostra-tall for kommunen som konsern*

** Kommune konsern består av kommunen og særbedrifter som utfører kommunale oppgaver for kommunen som kommunen ellers ville ha utført selv. Med særbedrifter menes kommunale foretak organisert etter kommuneloven kap. 11 og interkommunale selskaper organisert etter lov om interkommunale selskaper.*

Netto driftsresultat

-en hovedindikator for økonomisk balanse

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

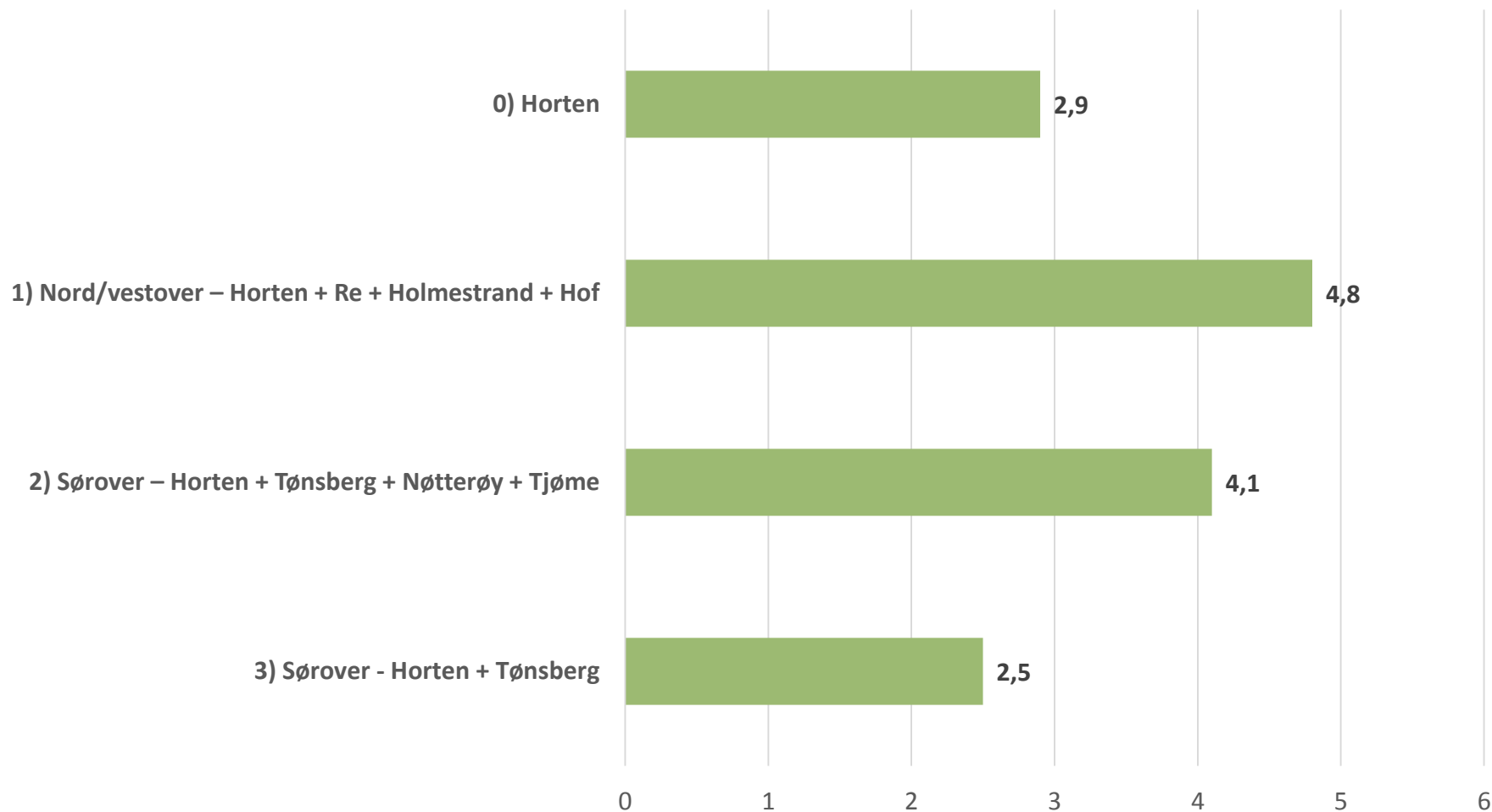
- Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) betrakter netto driftsresultat som en hovedindikator for økonomisk balanse i kommunesektoren. TBU anbefaler at netto driftsresultat for kommunesektoren over tid bør være minst 3 prosent av driftsinntektene. Et netto driftsresultat på 3 prosent vil sikre økonomisk balanse. Enkelt sagt tilsvarer et netto driftsresultat på 3 prosent et regnskapsresultat på nær 0 i privat sektor. Et netto driftsresultat over 3 prosent for kommunesektoren som helhet vil innebære at kommunene bygger opp en "buffer" mot uforutsette økte utgifter eller reduserte inntekter. God økonomistyring tilsier at kommunene budsjetterer med en slik buffer.
- Horten hadde et netto driftsresultat på 3,6 prosent i gjennomsnitt i perioden 2011-2013.
- Alle de aktuelle kommunene, med unntak av Tønsberg og Hof, har hatt et netto driftsresultat over anbefalte 3 prosent over de siste tre årene.

Netto driftsresultat 2011-2013*

	2011	2012	2013	Gj.snitt 2011-13
Horten	4,6	3,2	2,9	3,6
Holmestrand	2,1	6,3	8,2	5,5
Tønsberg	-1,9	3,4	2,8	1,4
Hof	1,5	-0,7	0,5	0,4
Re	0,2	2,6	7,5	3,4
Nøtterøy	4,1	5,1	7,7	5,6
Tjøme	0,4	3,8	5,1	3,1
Vestfold	1,2	4,1	4,7	3,3
Hele landet	2,5	3,2	2,8	2,8

*Fra og med 2014 skal momskompensasjon knyttet til investeringer føres i investeringsregnskapet, ikke i driftsregnskapet som tidligere. TBU anbefaler derfor at nivået på netto driftsresultat for kommunesektoren som helhet bør nedjusteres til 2 prosent av inntektene. For kommunene isolert sett er nivået 1,75 prosent.

Netto driftsresultat samlet 2013, (i % av brutto driftsinntekter)

Disposisjonsfond

- gir uttrykk for økonomisk handlefrihet

Disposisjonsfond % av brutto driftsinntekter

- De kommunale fondene viser hvor mye kommunen har satt av til senere års drifts- og investeringsformål. Disposisjonsfondet er det eneste fondet som fritt kan benyttes til dekning av utgifter i både drifts- og investeringsregnskapet. Disposisjonsfondet er derfor den delen av «reservene» som gir best uttrykk for den økonomiske handlefriheten.
- Nivået på disposisjonsfondet kan si noe om hvilken økonomisk «buffer» kommunen har ved uforutsette hendelser, eller som egenfinansiering av investeringer.
- Horten hadde et disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter på 3,2 i 2013. Kun Holmestrand og Tjøme hadde et nivå på disposisjonsfondet i prosent av brutto driftsinntekter som lå på nivå med eller over landsgjennomsnittet i 2013. Tønsberg hadde lavest nivå på disposisjonsfondet med kun 0,2 prosent i 2013.

Disposisjonsfond 2011-2013

	2011	2012	2013
Horten	2,0	2,1	3,2
Holmestrand	4,2	6,9	8,8
Tønsberg	0,2	0,2	0,2
Hof	6,6	6,0	3,5
Re	1,7	2,3	3,5
Nøtterøy	7,1	6,4	5,2
Tjøme	17,8	15,5	16,2
Vestfold	4,9	5,5	6,1
Hele landet	5,5	5,9	6,2

Netto lånegjeld

- gir uttrykk for kommunens gjeldsbelastning

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

- Norske kommuner har mulighet til å ta opp lån, og gjeldsbelastning og konsekvensen låneopptakene har for driften, er svært viktig for den økonomiske styringen i norske kommuner. Netto lånegjeld er et uttrykk for kommunens gjeldsbelastning, soliditet og finansieringsstruktur. Jo lavere tall, jo bedre er det for kommunens økonomi. De beste kommunene i landet er helt nede i under 30 prosent på dette nøkkeltallet, mens gjennomsnittet på landsbasis var 71,0 prosent i 2013.
- Horten hadde netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter på 72,4 i 2013. Hof hadde lavest nivå på netto lånegjeld på 37,8 prosent i 2013, mens Tjøme hadde høyest nivå med 118,7 prosent. Til sammenligning var gjennomsnittet på landsbasis 71,0 prosent i 2013.

Netto lånegjeld 2011-2013

	2011	2012	2013
Horten	66,7	68,3	72,4
Holmestrand	91,0	89,6	91,5
Tønsberg	92,5	64,1	66,0
Hof	41,1	38,6	37,8
Re	79,5	78,4	96,7
Nøtterøy	59,5	70,2	80,3
Tjøme	117,2	118,6	118,7
Vestfold	67,4	62,5	65,1
Hele landet	69,9	68,7	71,0

Akkumulert regnskapsmessig merforbruk

Akkumulert regnskapsmessig merforbruk

- Et regnskapsmessig merforbruk innebærer at kommunen har brukt mer penger enn budsjettet, og brukes gjerne som en indikator på hvor god den økonomiske styringen og kontrollen er.
- Tønsberg kommune hadde et akkumulert regnskapsmessig merforbruk på om lag 46 mill. kr per 31.12.13. Dette utgjør 1,7 % av dagens sum driftsinntekter for kommunen.
- Tønsberg kommune er oppført i ROBEK. ROBEK er et register over kommuner og fylkeskommuner som må ha godkjenning fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å kunne foreta gyldige vedtak om låneopptak eller langsiktige leieavtaler.

Akkumulert regnskapsmessig merforbruk 2013

	2013 (1000 kr)
Tønsberg	-46 246

Oppsummering økonomiske status

- Alle de aktuelle kommunene har et inntektsnivå som ligger under landsgjennomsnittet. Horten lå 8 prosent under landsgjennomsnittlig nivå for korrigerede frie inntekter i 2013.
- Horten, Holmestrand, Re, Nøtterøy og Tjøme har hatt gode netto driftsresultater de siste årene. Hof skiller seg ut og ser ut til å være inne i en negativ utvikling.
- Kun Holmestrand og Tjøme hadde et nivå på disposisjonsfondet i prosent av brutto driftsinntekter som lå på nivå med eller over landsgjennomsnittet i 2013. Tønsberg hadde lavest nivå på disposisjonsfondet med kun 0,2 prosent i 2013.
- Horten hadde netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter på 72,4 i 2013. Hof hadde lavest nivå på netto lånegjeld på 37,8 prosent i 2013, mens Tjøme hadde høyest nivå med 118,7 prosent.
- Tønsberg kommune er oppført i ROBEK. Tønsberg hadde et akkumulert regnskapsmessig merforbruk på om lag 46 mill kr per 31.12.13

Effekter på overføringene fra inntektssystemet

Effekter på overføringene fra inntektssystemet

- Kommunenes inntektssystem har som formål å sikre fordeling av inntektene mellom kommunene slik at de kan yte et mest mulig likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne. Dette gjøres ved å korrigere for ulikheter mellom kommunene i inntektsnivået (skatteinntektene) og i utgiftsbehovet.
- Slik inntektssystemet er utformet, vil ikke rammetilskuddet for en ny sammenslått kommune være lik summen av rammeoverføringene for de "gamle" kommunene. Hvordan rammetilskuddet - og dermed de frie inntektene - blir påvirket ved en kommunesammenslåing, vil være ulikt, avhengig av hvilke kommuner som slår seg sammen.
- Det er viktig å være oppmerksom på at inntektssystemet er under stadig endring, og at langsiktige konsekvenser derfor er beheftet med stor usikkerhet. Våre beregninger illustrerer effekter gitt dagens inntektssystem og tilhørende kriterieverdier for den enkelte kommune i 2015.

Effekter på overføringene fra inntektssystemet

- Utgiftsutjevningdelen i kommunenes inntektssystem påvirkes av følgende komponenter:
 - Basistillegget
 - Reiseavstand innen sone
 - Reiseavstand til nærmeste nabogrunnkrets
 - Urbanitetskriteriet
 - Opphopningsindeksen
- Bortfall av basistillegget blir kompensert fullt ut over inndelingstilskuddet. De fire andre kriteriene som er listet opp, slår direkte ut på rammetilskuddet til den sammenslåtte kommunen – og omfattes ikke av noen overgangsordninger.
- Ny verdi på urbanitetskriteriet er kurant å beregne siden dette kriteriet er definert som innbyggertall opphøyd i 1,2.
- Opphopningsindeksen består av kriteriene skilte/separerte, arbeidsledige og fattige per 1.1.2014.
- Kriterieverdiene knyttet til sone og nabokrets kan også bli påvirket gjennom en sammenslåing, avhengig av sone- og kretsinnndelingen i områdene som ligger inn mot kommunegrensene. Her vil utslagene kunne bli mer tilfeldige etter en sammenslåing. Det er likevel mye som tilsier at oppdaterte bosettingskriterier vil gi et positivt bidrag ved sammenslåing, spesielt for sammenslåinger der avstandene blir store. I illustrasjonsberegningene har vi for enkelhets skyld lagt til grunn at en eventuell sammenslåingen ikke gir noen effekt for de to aktuelle kriteriene.
- I tillegg vil korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler bli påvirket ved en eventuell kommunesammenslåing ved at en «ny kommune» vil få tilbakeført midler på bakgrunn av et nytt beregnet utgiftsbehov.
- Også inntektsutjevningen vil kunne bli påvirket av en kommunesammenslåing. Inntektsutjevningen vil bli påvirket hvis kommunene ligger i ulike «skatteinntektsklasser», dvs. har hatt forskjellig kompensasjonsgrad. Siden innføringen av mer symmetrisk inntektsutjevning i 2005 har det vært to slike «skatteinntektsklasser»; skatteinntekt per innbygger som utgjør *mer* eller *mindre* enn 90 % av landsgjennomsnittet.
- Kommuner som slår seg sammen, vil kompenseres for netto nedgang i samlede regionalpolitiske tilskudd. Det vil si at dersom den nye sammenslåtte kommunen mottar regionalpolitiske tilskudd, skal kommunen kompenseres for differansen mellom tidligere og nye regionalpolitiske tilskudd.

Inndelingstilskuddet

- For å stimulere til frivillige kommunesammenslåinger er det innført et særskilt inndelingstilskudd som en del av inntektssystemet. Denne ordningen skal sikre at kommuner ikke får reduserte rammeoverføringer som følge av en sammenslåing. Inndelingstilskuddet *kompenserer* for bortfall av basistilskuddet (basistillegget) og en eventuell nedgang i regionalpolitiske tilskudd.
- Inndelingstilskuddet varer over en 20-årsperiode, der det etter de 15 første årene skjer en gradvis nedtrapping. Etter 20 år er så rammetilskuddet nede på det nivået som skal gjelde på lang sikt.

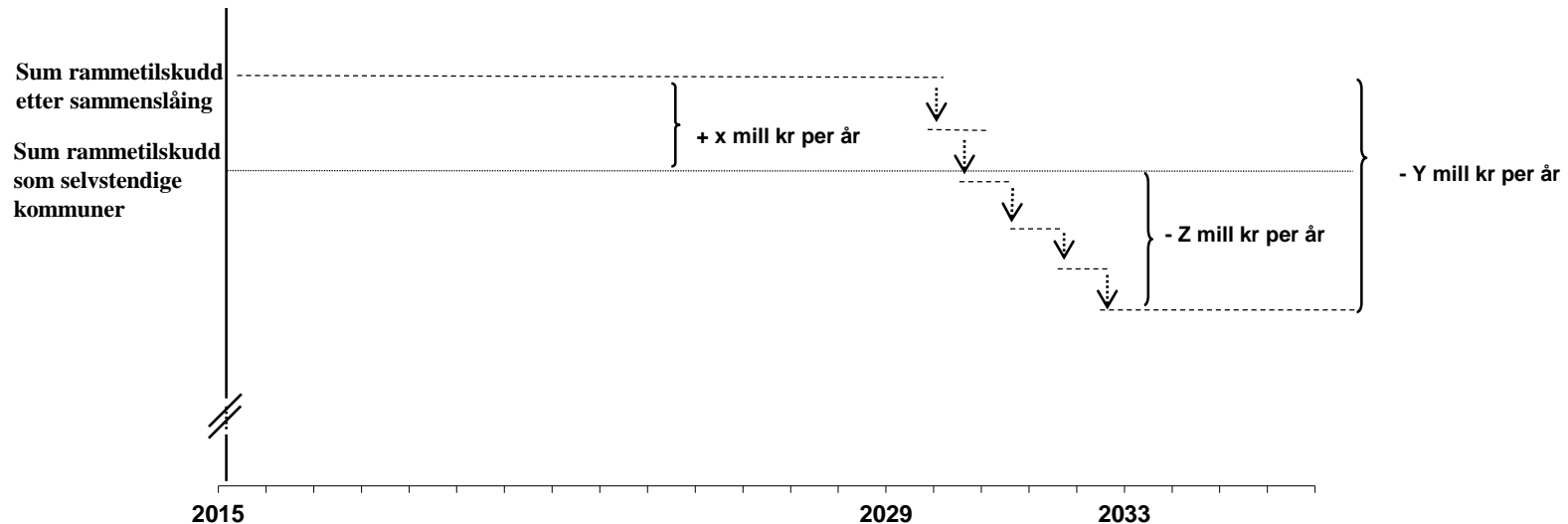
Dokumentasjon av beregnet inndelingstilskudd (alternativ 1 og 2)

	Skattenivå 2015 (anslag)	Småkommune- tilskudd	Basistillegg	Sum inndelings- tilskudd
Horten	84,8 %		12 837	-
Holmestrand	85,3 %		12 837	-
Tønsberg	95,0 %		12 837	-
Hof	91,9 %	5 475	12 837	-
Re	83,6 %		12 837	-
Nøtterøy	102,8 %		12 837	-
Tjøme	98,8 %		12 837	-
Alternativ 1	85,1 %	5 475	38 511	43 986
Alternativ 2	94,1 %	-	38 511	38 511
Alternativ 3	91,0 %	-	12 837	12 837

Eksempel

Frie inntekter pr år i mill. 2015-kr. Eksempelkommune

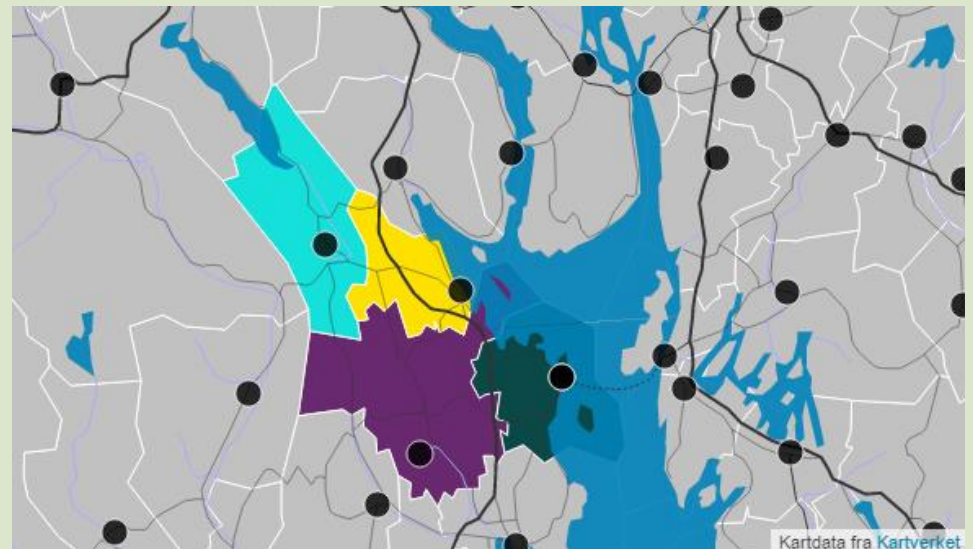
Sum frie inntekter pr. år før sammenslåing (A)	300
Frie inntekter pr. år i 15 år etter sammenslåing (B)	320
Frie inntekter pr. år fra og med år 20 etter sammenslåing (C)	290
Årlig effekt av sammenslåing de første 15 årene (B-A)	+20
Årlig effekt av sammenslåing fra og med år 20 (C-A)	-10

Rammetilskuddsutvikling med og uten sammenslåing. Eksempelkommune

Illustrasjonsberegninger for effekten på frie inntekter

Alternativ 1:
Nord/Vestover
Horten
+ Hof
+ Re
+ Holmestrand

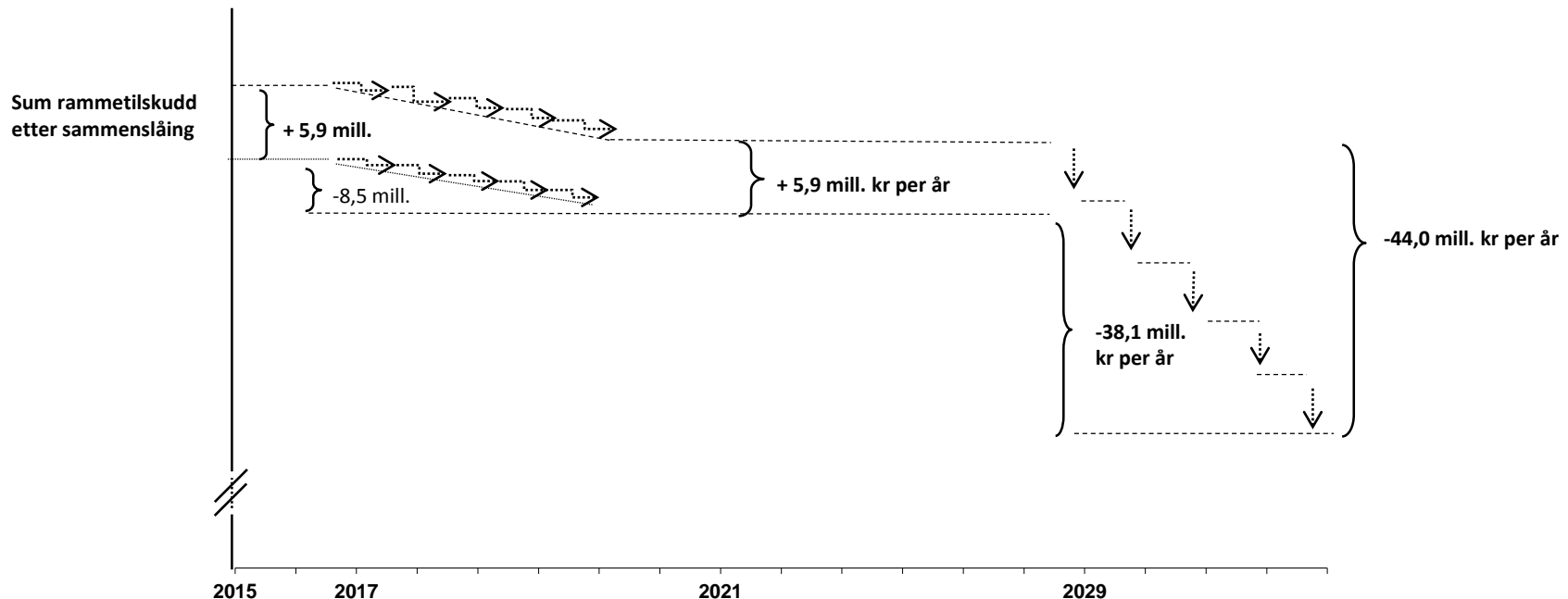

Alternativ 1) Nord/Vestover (Horten + Hof + Re + Holmestrand)

Frie inntekter pr. år i mill 2015-kr. Alternativ 1

Sum frie inntekter pr. år før sammenslåing (A)	2 367
Frie inntekter pr. år i 15 år etter sammenslåing (B)	2 373
Frie inntekter pr. år fra og med år 20 etter sammenslåing (C)	2 329
Årlig effekt av sammenslåing de første 15 årene (B-A)	5,9
Årlig effekt av sammenslåing fra og med år 20 (C-A)	-38,1

Rammetilskuddsutvikling med og uten sammenslåing. Alternativ 1

Alternativ 1) Nord/Vestover (Horten + Hof + Re + Holmestrand)

- Som beregningene viser, vil alternativ 1 få økt sitt rammetilskudd med 5,9 mill. kr hvert år de første 15 årene etter sammenslåing. Dette utgjør 0,2 % i forhold til dagens brutto driftsinntekter.
- Når inndelingstilskuddet er ferdig trappet ned, vil kommunen være nede på et langsiktig tilskuddsnivå som ligger 38,1 mill. kr pr. år under det man mottok som enkeltkommuner. Dette utgjør -1,2 % i forhold til dagens brutto driftsinntekter.
- I perioden 2015-2029 vil den nye kommunen ha mottatt 88,3 mill. kr mer enn de selvstendige kommunene vil få i sum. Beregnet som 15 år à 5,885 mill. kr. Inndelingstilskuddet trappes deretter ned med 8,797 mill. kr per år i en femårsperiode.
 - Re mottar i dag inndelingstilskudd på 8,5 mill. kr fra kommunesammenslåingen mellom Våle og Ramnes i 2002. I beregningene har vi lagt til grunn at dette inndelingstilskuddet blir trappet ned med 1,695 mill. kr pr. år i perioden 2017-2021 (uavhengig av eventuell ny sammenslåing). Det kan likevel tenkes at det eksisterende inndelingstilskuddet til Re vil leve skjermet for avkorting lenger enn til 2017 dersom kommunen i mellomtiden igjen blir omfattet av en kommunesammenslåing.

Alternativ 1) Nord/Vestover (Horten + Hof + Re + Holmestrand)

Endring i ulike tilskuddselement . Alternativ 1

Tilskuddselement	Endring i 1000 kr
Sone	0
Nabo	0
Nto.virkn. statl/priv. skoler	-190
Opphopningsindeks	-1 310
Urbanitetskriterium	7 941
Nto inntektsutjevning	-558
Basistillegg	-38 510
Småkommunetilskudd	-5 475
Inndelingstilskudd	43 986
Sum	5 885

- Beregningene viser at alternativ 1 vil få en økning i den delen av rammetilskuddet som skriver seg fra kriteriet urbanitet (7,9 mill. kr). Netto virkning for elever i statlige og private skoler (-190 000 kr), opphopningsindeksen (-1,3 mill. kr) og netto inntektsutjevning (-558 000 kr) slår negativt ut på rammetilskuddet for den nye kommunen. Kommunene ligger i ulike skatteinntektsklasser (dvs. at de har et skatteinntektsnivå +/- 90 % av landsgjennomsnittet). En eventuell sammenslåing vil derfor påvirke inntektsutjevningen over rammetilskuddet.
- Inndelingstilskuddet er på 44,0 mill. kr og består av 3 basistillegg à ca. 12,8 mill. kr og Hofs småkommunetilskudd (i 2015) på 5,5 mill. kr.

Alternativ 2:

Sørover

Horten

+ Tønsberg

+ Nøtterøy

+ Tjøme

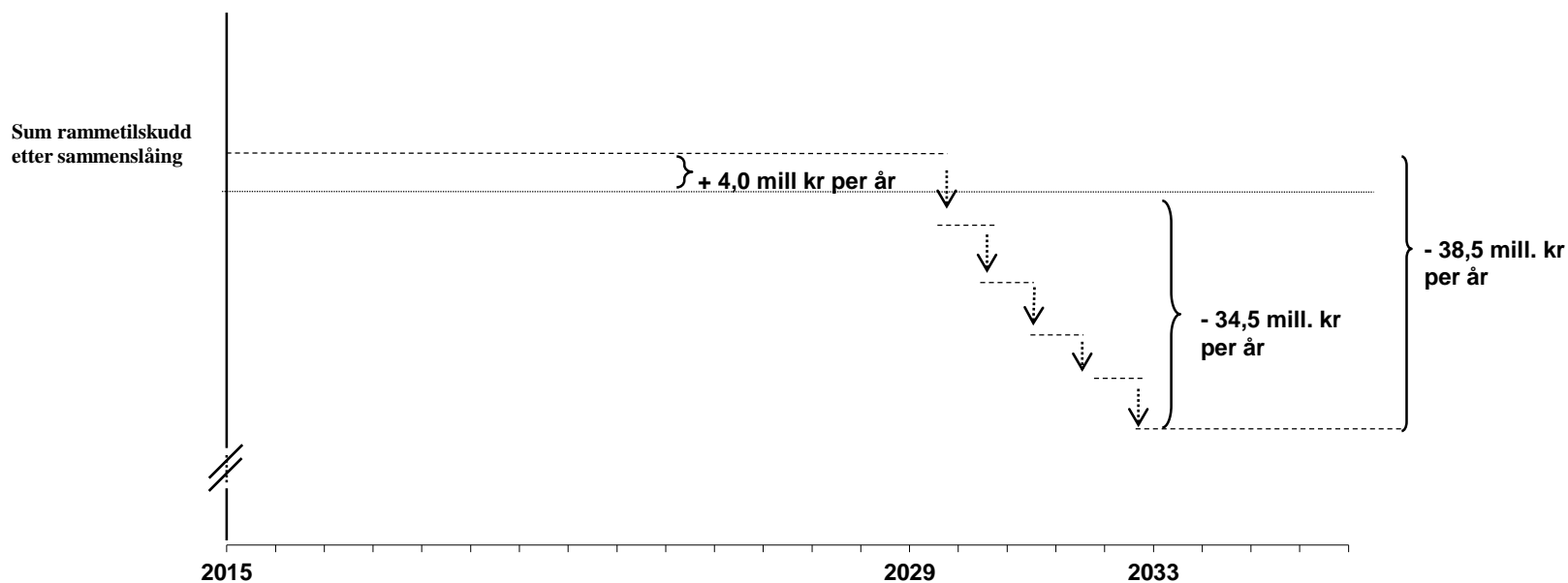

Alternativ 2) Sørøver (Horten + Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme)

Frie inntekter pr år i mill. 2015-kr. Alternativ 2

Sum frie inntekter pr. år før sammenslåing (A)	4 494
Frie inntekter pr. år i 15 år etter sammenslåing (B)	4 498
Frie inntekter pr. år fra og med år 20 etter sammenslåing (C)	4 459
Årlig effekt av sammenslåing de første 15 årene (B-A)	4,0
Årlig effekt av sammenslåing fra og med år 20 (C-A)	-34,5

Rammetilskuddsutvikling med og uten sammenslåing. Alternativ 2

Alternativ 2) Sørøver (Horten + Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme)

- Som beregningene viser, vil alternativ 2 få økt sitt rammetilskudd med 4,0 mill. kr hvert år de første 15 årene etter sammenslåing. Dette utgjør 0,1 % i forhold til dagens brutto driftsinntekter.
- Når inndelingstilskuddet er ferdig trappet ned, vil kommunen være nede på et langsiktige tilskuddsnivå som ligger 34,5 mill. kr pr år under det man mottok som enkeltkommuner. Dette utgjør -0,6 % i forhold til dagens brutto driftsinntekter.
- I perioden 2015-2029 vil den nye kommunen ha mottatt 60,3 mill. kr mer enn de selvstendige kommunene vil få i sum. Beregnet som 15 år à 4,020 mill. kr. Inndelingstilskuddet trappes deretter ned med 7,702 mill. kr per år i en femårsperiode.

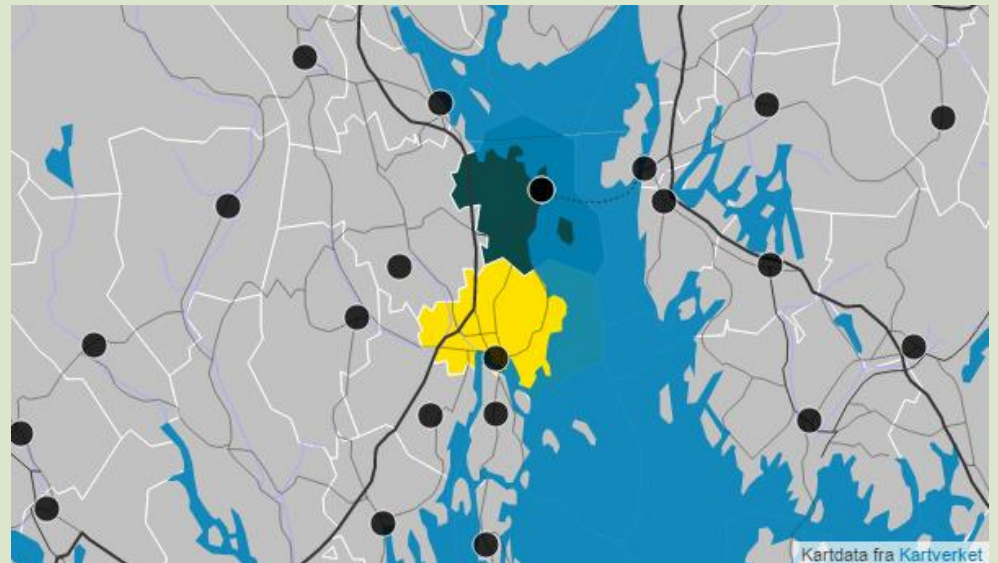
Alternativ 2) Sørøver (Horten + Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme)

Endring i ulike tilskuddselement . Alternativ 2

Tilskuddselement	Endring i 1000 kr
Sone	0
Nabo	0
Nto.virkn. statl/priv. skoler	-128
Opphopningsindeks	-1 009
Urbanitetskriterium	18 186
Nto inntektsutjevning	-13 030
Basistillegg	-38 510
Inndelingstilskudd	38 511
Sum	4 020

- Beregningene viser at alternativ 2 vil få en økning i den delen av rammetilskuddet som skriver seg fra kriteriet urbanitet (18,2 mill. kr). Netto virkning for elever i statlige og private skoler (-128 000 kr), opphopningsindeksen (-1,0 mill. kr) og netto inntektsutjevning (-13,0 mill. kr) slår negativt ut på rammetilskuddet for den nye kommunen. Kommunene ligger i ulike skatteinntektsklasser (dvs. at de har et skatteinntektsnivå +/- 90 % av landsgjennomsnittet). En eventuell sammenslåing vil derfor påvirke inntektsutjevningen over rammetilskuddet.
- Inndelingstilskuddet er på 38,5 mill. kr og består av 3 basistillegg à ca. 12,8 mill. kr.

Alternativ 3:
Sørover
Horten
+ Tønsberg

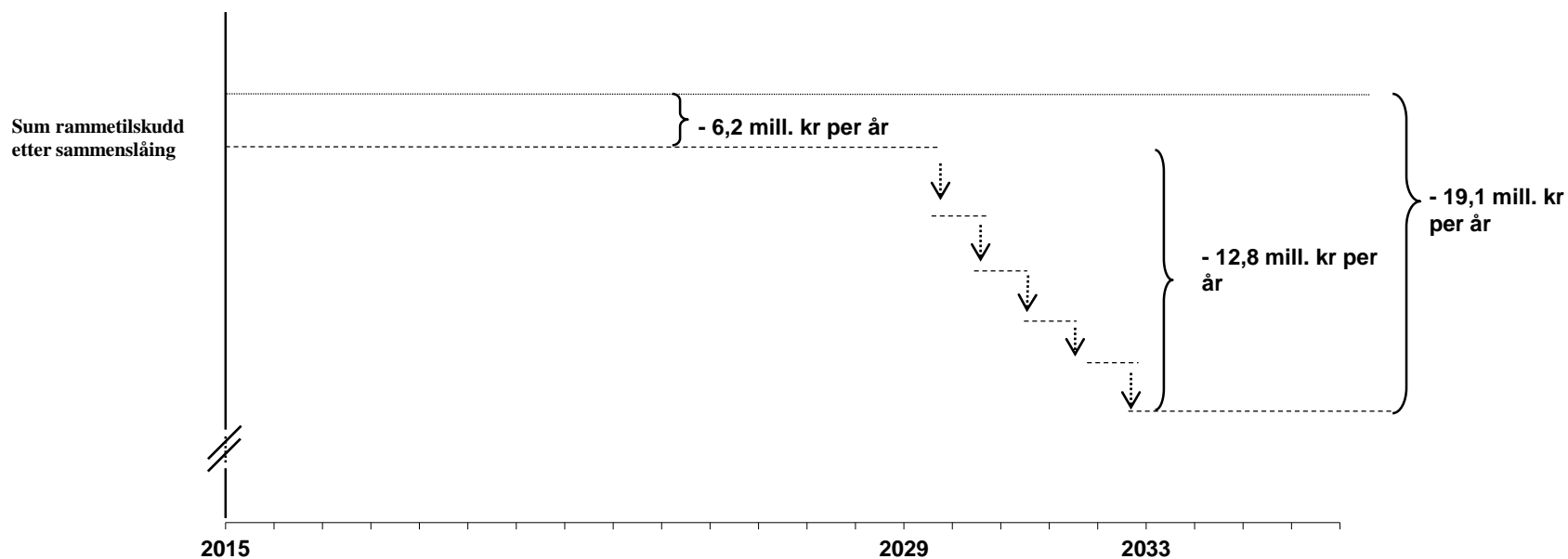

Alternativ 3) Sørøver (Horten + Tønsberg)

Frie inntekter pr år i mill 2015-kr. Alternativ 3

Sum frie inntekter pr. år før sammenslåing (A)	3 213
Frie inntekter pr. år i 15 år etter sammenslåing (B)	3 207
Frie inntekter pr. år fra og med år 20 etter sammenslåing (C)	3 194
Årlig effekt av sammenslåing de første 15 årene (B-A)	-6,2
Årlig effekt av sammenslåing fra og med år 20 (C-A)	-19,1

Rammetilskuddsutvikling med og uten sammenslåing. Alternativ 3

Alternativ 3) Sørøver (Horten + Tønsberg)

- Som beregningene viser, vil alternativ 3 få redusert sitt rammetilskudd med 6,2 mill. kr hvert år de første 15 årene etter sammenslåing. Dette utgjør -0,1 % i forhold til dagens brutto driftsinntekter.
- Når inndelingstilskuddet er ferdig trappet ned, vil kommunen være nede på et langsiktige tilskuddsnivå som ligger 19,1 mill. kr pr. år under det man mottok som enkeltkommuner. Dette utgjør -0,4 % i forhold til dagens brutto driftsinntekter.
- I perioden 2015-2029 vil den nye kommunen ha mottatt 93,4 mill. kr mindre enn de selvstendige kommunene vil få i sum. Beregnet som 15 år à 6,225 mill. kr. Inndelingstilskuddet trappes deretter ned med 2,567 mill. kr per år i en femårsperiode.

Alternativ 3) Sørøver (Horten + Tønsberg)

Endring i ulike tilskuddselement . Alternativ 3

Tilskuddselement	Endring i 1000 kr
Sone	0
Nabo	0
Nto.virkn. statl/priv. skoler	-36
Opphopningsindeks	-461
Urbanitetskriterium	7 302
Nto inntektsutjevning	-13 030
Basistillegg	-12 837
Inndelingstilskudd	12 837
Sum	-6 225

- Beregningene viser at alternativ 3 vil få en økning i den delen av rammetilskuddet som skriver seg fra kriteriet urbanitet (7,3 mill. kr). Netto virkning for elever i statlige og private skoler (-36 000 kr), opphopningsindeksen (-461 000 kr) og netto inntektsutjevning (-13,0 mill. kr) slår negativt ut på rammetilskuddet for den nye kommunen. Kommunene ligger i ulike skatteinntektsklasser (dvs. at de har et skatteinntektsnivå +/- 90 % av landsgjennomsnittet). En eventuell sammenslåing vil derfor påvirke inntektsutjevningen over rammetilskuddet.
- Inndelingstilskuddet er på 12,837 mill. kr og består av 1 basistillegg.

Andre økonomiske effekter ved sammenslåing

Andre økonomiske effekter ved sammenslåing

- Generelt kan det forventes at andre statstilskudd og øremerkede tilskudd, samt landbrukstilskudd, vil være sammenslåingsnøytrale.
- En sammenslåing vil også reise problemstillinger avhengig av om kommunene ligger i ulike soner når det gjelder arbeidsgiveravgiftssats og distriktspolitisk virkeområde. En sammenslått kommune kan få kompensert eventuelt høyere arbeidsgiveravgift. Regjeringen vil komme med nærmere avklaring. En sammenslått kommune vil få kompensert et eventuelt redusert distriktstilskudd over inndelingstilskuddet – og vil således ikke ha noen betydning de 15 første årene etter en sammenslåing.
- En sammenslått kommune kan naturligvis ikke praktisere utskrivning av eiendomsskatt lik «summen av» de gamle kommunene sin praksis. Hvordan eiendomsskatten vil bli utformet i en ny kommune, er vanskelig å spå noe om. Det er mulig den økonomiske situasjonen tvinger kommunene til å ta ut inntekspotensialet ved eiendomsskatt uavhengig om det blir kommunesammenslåing eller ikke.
- En annen problemstilling er om kommunene har ulike priser på kommunale tjenester. Dette kan være alt fra barnehagesatser til kommunale avgifter. Sentrale spørsmål vil være om en kommunesammenslåing medfører høyere priser og avgifter i en av de «gamle» kommunene. Er forskjellene store, eller vil det være relativt enkelt å harmonisere prissettingen?
- Ellers kan en kommunesammenslåing gi økte inntekter fra salg av konsesjonskraft for en ny sammenslått kommune. Det vil føre til at fylkeskommunene mister tilsvarende inntekter fra konsesjonskraft. En kommunesammenslåing mellom små kraftkommuner og kommuner med et større innbyggertall innebærer et større behov for allmenn el-forsyning. En større del av konsesjonskraften vil dermed gå til den nye kommunen, mens fylket sin mengde blir tilsvarende redusert. På den måten kan en si at regelverket og regimet som er knyttet til fordelinga og uttak av konsesjonskraft, ikke er sammenslåingsnøytralt (Brandtzæg et. al 2011).

Oppsummering direkte økonomiske konsekvenser

Oppsummering - effekter på overføringene fra inntektssystemet

- Tabellen ved siden av oppsummerer kortsiktige og langsiktige effekter ved sammenslåing for de tre ulike alternativene som vi har presentert foran. Beregningene viser at alternativ 1 og 2 vil få en økning i rammetilskuddet hvert år de første 15 årene på hhv. 5,9 mill. og 4,0 mill. Alternativ 3 vil få en reduksjon i rammetilskuddet (år 1-15) på -6,2 mill. kr.
- Inndelingstilskuddet kompensere for bortfall av basistillegg og regionaltilskudd over en periode på 20 år, med gradvis nedtrapping etter 15 år. Etter 20 år er rammetilskuddet nede på det nivået som skal gjelde på lang sikt.
- Beregningene viser at de tre alternativene etter 20 år vil få en reduksjon i rammetilskuddet på mellom -19,1 mill. kr (alternativ 3) og -38,1 mill. kr (alternativ 1).
- Målt i % av dagens brutto driftsinntekter vil reduksjonen utgjøre -1,2 prosent for alternativ 1, -0,6 prosent for alternativ 2 og -0,4 prosent for alternativ 3.
- For at kommunesammenslåing skal være økonomisk lønnsomt, må kommunene innen 20 år ha realisert et innsparingspotensial tilsvarende reduksjonen i rammetilskuddet.

Alt.	År 1-15		Etter år 20	
	I mill. kr	I % av brutto driftsinntekter	I mill. kr	I % av brutto driftsinntekter
1)	5,9	0,2 %	-38,1	-1,2 %
2)	4,0	0,1 %	-34,5	-0,6 %
3)	-6,2	-0,1 %	-19,1	-0,4 %

Oppsummering økonomi

- For å beregne økonomiske konsekvenser av kommunesammenslåing har vi bl.a. fokusert på endringene over inntektssystemet. Videre har vi sett på potensialet for innsparing og mulige stordriftsfordeler knyttet til administrasjon, og drøftet andre mulige økonomiske konsekvenser knyttet til tjenesteproduksjon.
- Tabellen under oppsummerer effektberegningene. Utslagene er vist i % av sum driftsinntekter for aktuelle kommuner.

Oppsummering av effektberegninger. I % av sum driftsinntekter 2013.

Alternativ	1)	2)	3)
Økonomiske virkemidler (engangsstøtte)	2,2 %	1,3 %	1,4 %
Effekt frie inntekter år 1-15 (årlig)	0,2 %	0,1 %	-0,1 %
Effekt frie inntekter etter år 20 (årlig)	-1,2 %	-0,6 %	-0,4 %
Effektiviseringsgevinst administrasjon (årlig)	0,6 %	0,7 %	0,4 %
Effektiviseringsgevinst tjenesteområdene (årlig)	-	-	-
Sum	1,8 %	1,5 %	1,3 %
Sum år 1	3,0 %	2,1 %	1,7 %

Grensejustering

Funksjonelle samfunnsutviklingsområder

- Regjeringens ekspertutvalg har lagt til grunn følgende kriterier for at kommunene skal ivareta sin rolle som samfunnsutvikler:
 - Funksjonelle samfunnsutviklingsområder
 - Tilstrekkelig kapasitet
 - Relevant kompetanse.
- Funksjonelle samfunnsutviklingsområder er et aktuelt kriterium når det kommer til grensejustering. I dette legger ekspertutvalget blant annet:
 - At arbeidsmarked som er tett integrert, bør ligge i samme kommune. Dette er konkretisert til når rundt 25 prosent eller flere av de sysselsatte bosatt i en kommune arbeider i en annen.
 - At oppsplittede tettsteder bør være i samme kommune. Ekspertutvalget mener at et tettsted (slik det er definert av SSB) i sin helhet bør ligge i én kommune. Det kan enten være at et tettsted inngår i flere kommuner, eller at to tettsteder har vokst sammen (som tvillingbyene Skien/Porsgrunn)

Kommunereformen og grensejusteringer

- I kommuneproposisjonene for 2015 legger Regjeringen til grunn at justering av kommunegrenser også kan inngå som en del av kommunereformen. Kommunereformen skal og legge til rette for at lokale saker, som har oppstått på grunn av uhensiktsmessige og utdaterte kommune- og fylkesgrenser, blir løst.
- I Horten er vi bedt om å se nærmere på to muligheter for grensejustering:
 - Grensejusteringer mot Tønsberg. I oppstartsmøte fikk vi informasjon om at dette først og fremst gjelder en vurdering rundt å samle Åsgårdstrand by, som ligger både i Horten og Tønsberg kommuner, i Horten kommune.
 - Grensejusteringer mot Re. Her er det ikke tettsteder som ligger i begge kommuner, men mer enkelthustander som har eiendommen sin i to kommuner.

Lovverket - begreper

- Ved kommunesammenslåinger, delinger og grensejustering er det inndelingsloven som utgjør det juridiske rammeverket for arbeidet.
- Deling av kommuner kan bety to ting:
 1. At en kommune eller et fylke blir delt i to eller flere nye enheter.
 2. At en kommune eller et fylke blir delt, og de enkelte delene blir lagt til andre kommuner eller fylke.
- Grensejustering innebærer at et område blir flytta over fra en kommune til en annen, eller fra et fylke til et annet.
- Begrepet «grenseendring» i lovverket er en fellesbetegnelse på sammenslåing, deling og grensejustering.
- I Horten sitt tilfelle er det grensejustering som er aktuelt. Det er ikke snakk om å dele kommunen på noen måte, men å justere grensen mellom Horten og nabokommunene der det kan være hensiktsmessig.

Nærmere om grensejusteringer

- § 19 i inndelingslova omhandler grensejusteringer, og fastsetter blant annet nærmere hvordan offentlig infrastruktur skal fordeles:
 - Dersom et område blir skilt ut av en kommune, og lagt til en annen kommune, skal den retten som den første kommunen har til veier, gater, bruer, offentlige plasser og annen forvaltningseiendom som fullt ut eller i svært stor grad tjener vedkommende område, overføres til den andre kommunen. For eksempel kan dette gjelde gang- og sykkelvei, gatelys osv.
 - Dersom det er rimelig og formålstjenlig, skal annen eiendom fordeles mellom kommunene. I forbindelse med grensejusteringer eller delinger, settes det ned en skjønnsnemd. Denne kan fastsette nærmere vilkår for hvordan denne fordelingen skal foregå. For eksempel kan en grensejustering omfatte kommunale bygg som skoler, barnehager og så videre.
 - Denne skjønnsnemda kan også avgjøre om gjeld, som kommunen har pådratt seg i forbindelse med kjøp eller påkostning av eiendom som nevnt ovenfor, helt eller delvis skal tas over av den kommunen eiendommen blir overført til. Eventuelt kan det fastsettes at den «nye» kommunen betaler den «gamle» vederlag for eiendommen i penger.
 - Dersom det ikke blir tatt noen særskilt avgjørelse, skal rettigheter og plikter som ikke er fordelt, bli igjen hos den opprinnelige kommunen.

Hvor oppsplittet er Horten?

- SSB har oversikt over befolkning og areal i tettsteder. Definisjonen av et tettsted er en hussamling med minst 200 bosatte, og hvor avstanden mellom husene ikke overstiger 50 meter.* Den nåværende statistikken er fra 1. januar 2013 (neste publisering er 9. april 2015).
- Ifølge SSB er det 5 tettsteder i Horten kommune. Disse er:
 - Horten
 - Nykirke
 - Skoppum
 - Åsgårdstrand
 - Borre
- Av disse er det kun Åsgårdstrand som er delt mellom flere kommuner. Tallene fra 2013 viser at det bor totalt 3 110 innbyggere i Åsgårdsstrand, 2 857 av disse i Horten kommune og 253 i Tønsberg kommune.

*<http://ssb.no/befolkning/statistikker/bef tett/aar/2014-07-01#content>

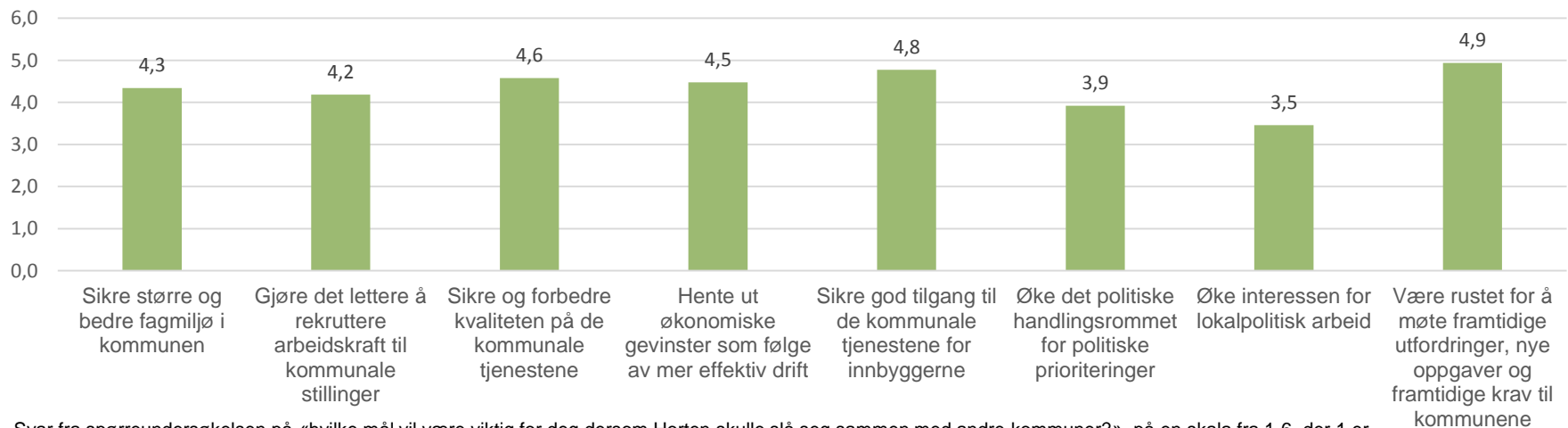

Mål ved kommunesammenslåing og administrasjon og politikernes holdninger til ulike alternativ

Mål ved kommunesammenslåing

- Respondentene ble spurt i spørreundersøkelsen om hvilke mål som ville være viktig dersom Horten kommune skulle slå seg sammen med andre kommuner. Figuren under viser det gjennomsnittlige resultatet for hver av målsetningen, hvor resultat over 3,5 gir støtte til at målsetningen er viktig.
- Både administrasjon, politikere og tillitsvalgte er enige om at det viktigste målet ved en kommunesammenslåing vil være å «være rustet for å møte utfordringer, nye oppgaver og framtidige krav til kommunene». Det neste målet som gis høyest støtte er å «sikre god tilgang til de kommunale tjenestene for innbyggerne».
- Å «øke interessen for lokalpolitisk arbeid» er den målsetningen som får lavest oppslutning. Generelt får de politiske målsetningene lavere oppslutning, men dette kan skyldes utvalget av respondenter og at det er flere fra administrasjonen enn kommunestyret som har svart på spørreundersøkelsen.

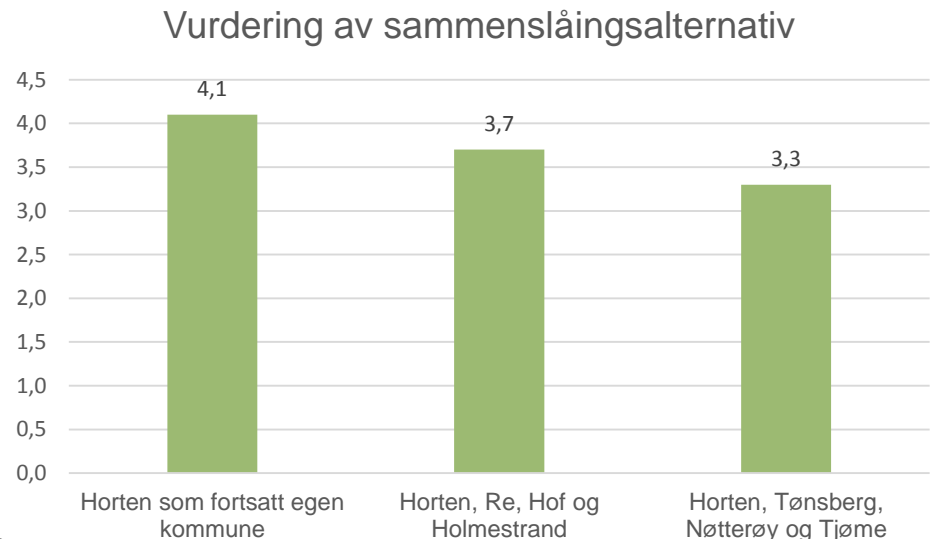
Mål ved kommunesammenslåing

Svar fra spørreundersøkelsen på «hvilke mål vil være viktig for deg dersom Horten skulle slå seg sammen med andre kommuner?», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig. Gjennomsnitt.

Vurdering av ulike alternativ

- I spørreundersøkelsen ble respondentene bedt om å vurdere tre ulike alternativ:
 - Horten som egen kommune
 - En sammenslåing mellom Horten, Re, Hof og Holmestrand
 - En sammenslåing mellom Horten, Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme
- Som vi ser av figuren under, er det det å fortsette med Horten som egen kommune, som får høyest oppslutning med et gjennomsnitt på 4,1. Administrasjonen støtter dette i større grad enn politikerne.
- En sammenslåing mellom Horten, Re, Hof og Holmestrand får en svak positiv holdning med et gjennomsnitt på 3,7. Politikerne er negative til dette alternativet.
- En sammenslåing mellom Horten, Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme er respondentene svakt negative til med et gjennomsnitt på 3,3.
- De neste sidene oppsummerer positive og negative tilbakemeldinger knyttet til de ulike alternativene.

Svar fra spørreundersøkelsen på «hvordan stiller du deg til følgende sammenslåingsalternativ?», på en skala fra 1-6, der 1 er helt uenig og 6 er helt enig. Gjennomsnitt.

Horten som egen kommune

- Hvorfor positiv til Horten som egen kommune?
 - Sikrer lokalpolitikken. Lokaldemokratiet er passe stort, med nærhet mellom velgere og politikere.
 - Horten er en egnet kulturell/sosial enhet med god beliggenhet.
 - Passe størrelse og oversiktlig i dag.
 - Store nok til å levere det som kreves til innbyggerne. Godt tjenestetilbud.
 - Har tilstrekkelig fagmiljø.
 - Er robust i forhold til endringer og framtidige oppgaver.
 - God økonomisk styring i dag.
 - Store geografiske avstander i en ny kommune gir utfordringer ift. effektiv drift. Har korte avstander og nærhet til administrasjon og tjenestetilbud i dag.
 - Det har vært mange omstillinger og tidligere sammenslåing i kommunen.
 - Usikker på hva en sammenslåing vil bety. Tror ikke det er stordriftsfordeler ved en sammenslåing.
 - En sammenslåing vil føre til mindre økonomisk bærekraftighet, mindre avgjørelsesmyndighet og dårligere tjenestetilbud.
- Hvorfor negativ til Horten som egen kommune?
 - Blir små i forhold til øvrige kommuner i Vestfold.
 - Horten kan bli en «inneklemt» enhet med reduserte muligheter for vekst/utvikling. Vi kan tape i konkurransen med andre.
 - Stordriftsfordeler
 - Vanskelig å ta viktige beslutninger i et lite samfunn.
 - En stor kommune har godt av mer enn by, slik at man får løftet blikket fra sentrum.
 - Vi blir for små til å levere gode og effektive tjenester i et stadig bredere spekter – krav og forventninger fra innbyggerne øker. Det kan bli utfordrende å møte framtidens oppgaver alene.
 - Større kommuner/regioner er bra
 - Vi vil få dårligere tjenestetilbud til innbyggerne i Horten.

Horten + 3K

- Hvorfor positiv til sammenslåing mellom Horten og 3K?
 - Naturlig geografisk område, nærhet.
 - Størst effektiviseringsgevinst med sammenslåing mellom store og små kommuner, enn bare mellom store. Fint med kommuner som har både by og land.
 - Muligheter for utvikling. Sammenhengende infrastruktur, næringsareal langs E-18. Forventet vekst i Osloregionen i årene framover.
 - Mer robust kommune, større fagmiljø og ikke så sårbart når viktige beslutninger skal tas.
 - Like utfordringer, blir passe stor kommune.
 - Horten blir største enhet, vil ha innflytelse på gjennomføring, organisering og være kandidat for kommunesenteret.
 - Kommunene har allerede en del felles løsningen gjennom IKSer.
 - Dersom Horten skal gjennomføre en kommunesammenslåing, er nordover det beste alternativet.
- Hvorfor negativ til sammenslåing mellom Horten og 3K?
 - God løsning når det gjelder areal, men kommunene utvikler i liten grad næring og sysselsetting.
 - De øvrige kommunene har ikke samme mål og interesser som Horten.
 - Føler ikke noe tilhørighet/fellesskap med disse kommunene. De har definert seg som en «innlandskommune». Ser det ikke som en naturlig enhet.
 - Ønsker samhandling med større kommuner og fagmiljøer. Gir større utviklingsmuligheter. Alternativer sørover kompletterer bedre Hortens næringsliv og offentlig sektor.
 - Kommunen blir for stor, og får for stor geografisk spredning. Horten er en naturlig geografisk enhet som består av tre tidligere kommuner.
 - Svakere tjenestetilbud, større avstand til beslutninger og politikere og mindre effektiv drift.
 - Horten er vel etablert, det kommer til å koste mye å legge en ny administrativ organisering.
 - 3K har i lang tid hatt egne sammenslåingsplaner, oppleves som lite villige til å være med Horten.

Horten + TNT

- Hvorfor positiv til sammenslåing mellom Horten og TNT?
 - Positive effekter på næringsutvikling, kompetanse og satsing på høyskolen. Felles jobb- og handelsmarked.
 - Sammenhengende infrastruktur, korte avstander. Bli et tyngdepunkt langs kysten.
 - Regionhovedstad.
 - Mer lik kultur, historie og like utfordringer. Likere enn vi «liker» å snakke om.
 - Stor og robust kommune som kan levere gode tjenester, har store fagmiljøer og god økonomi.
 - Allerede godt samarbeid mellom Horten og Tønsberg. Relativt mange innbyggere samlet.
 - Fremtidens forventninger til kommunene krever større kommuner, Tønsberg vil få gode verdier fra Horten.
 - Det beste alternativet av dem foreslått.
 - Ikke like sårbart når beslutninger skal tas.
- Hvorfor negativ til sammenslåing mellom Horten og TNT?
 - Unaturlig geografisk område.
 - Faren for stordriftsulemper er stor, fordelene blir mindre når kommunene er så store i utgangspunktet. Dårligere tjenestetilbud.
 - Horten kommer i «skyggen» når det gjelder prioriteringer. Større ressursbehov sørover. Horten får liten innflytelse på egne saker, og vil ikke ha noen avgjørende røst. Horten blir en utkant i en ny kommune.
 - For stor kommune – for mange innbyggere og for store avstander.
 - Avstanden mellom de folkevalgte og velgerne vil bli svært stor.
 - Tønsberg har lite å «skryte» av når det gjelder økonomisk styring, administrasjonseffektivitet og tjenestetilbud.
 - Ser få fordeler for Horten. Dersom det blir opprette bydelsutvalg er vi like langt.
 - To bykommuner kan være en utfordring.

Grensejustering

- I spørreundersøkelsen ble respondentene bedt om å gi tilbakemelding på hvordan de stiller seg til grensejustering mot Tønsberg og Re. Av de 56 som har svart på dette spørsmålet, er 40 positive til grensejustering, 4 negative og 12 vet ikke/har ingen formening.
- Av de skriftlige tilbakemeldingene er det følgende som går igjen:
 - Grensejustering som gjør at hele Åsgårdstrand tettsted blir en del av Horten. Pokes spesielt på at det kan være en fordel for arealplanleggingen.
 - Det peker på at det enkelte steder er utfordringer i forhold til skoler og barnehager som oppleves som nærmest, men som ligger i «feil» kommune.
 - Andre områder som pekes på som aktuelle for grensejustering er ytterkanten av Skoppum mot Re og områder i Re kommune som ligger mellom Horten og Holmestrand.

Oppsummering

- De viktigste målene ved en kommunesammenslåing for respondentene i spørreundersøkelsen er:
 - Være rustet for å møte framtidige utfordring, nye oppgaver og framtidige krav til kommunene.
 - Sikre god tilgang til de kommunale tjenestene for innbyggerne.
 - Sikre og forbedre kvaliteten på de kommunale tjenestene.
- Respondentene er mest positive til Horten som egen kommune, etterfulgt av en sammenslåing nordover/vestover med Horten, Re, Hof og Holmestrand. Respondentene er negative til en sammenslåing med Horten, Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme.
- De viktigste grunnene til at respondentene er positive til Horten som egen kommune, er at lokaldemokratiet i dag oppfattes som passe stort, kommunen er i seg selv passe stor og oversiktlig i dag, og det er korte avstander og nærhet til administrasjon og tjenestetilbud.

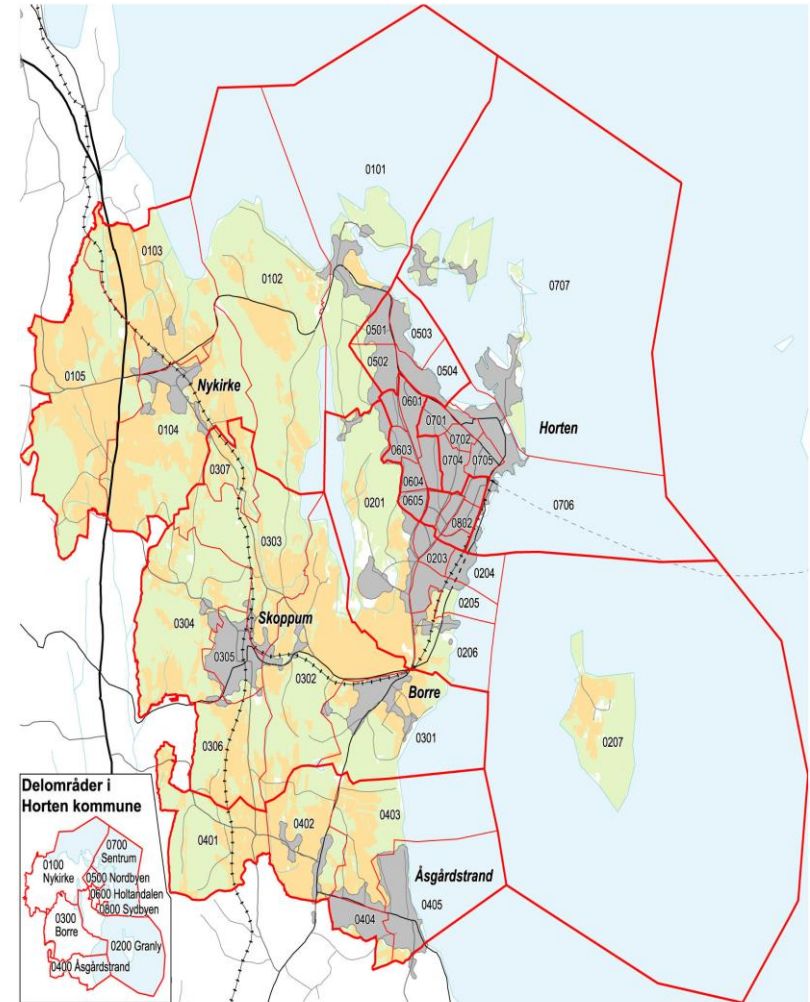
Innbyggerundersøkelse i Horten kommune mars 2015

Om undersøkelsen

- Telemarksforsking har fått i oppdrag fra Horten kommune å gjennomføre en innbyggerundersøkelse om kommunestruktur. Undersøkelsen inngår som en del av arbeidet med kommunereformen, og er gjennomført i mars 2015.
- Spørreskjemaet er utarbeidet av Telemarksforsking, i samråd med administrativ og politisk ledelse i Horten kommune.
- Ved Telemarksforsking har Audun Thorstensen og Anja Hjelseth bidratt i analyse- og rapporteringsarbeidet. Norstat AS har hatt ansvar for gjennomføring av telefonintervju.
- Gjennom undersøkelsen har det vært ønskelig å få svar på følgende hovedspørsmål:
 - Hvordan er innbyggernes tilhørighet til ulike geografiske områder?
 - I hvilken grad benytter innbyggerne seg av ulike tilbud (handel, kafeer, utesteder og restauranter og kultur- og fritidstilbud) utenfor kommunen, og hvor ligger disse tilbudene?
 - Hva er innbyggernes syn på regjeringens mål for kommunereformen?
 - Hva er innbyggernes syn på ulike sammenslåingsalternativer?
- Selve spørreskjemaet følger som vedlegg til rapporten. Den detaljerte oversikten over spørsmålsformuleringene går således fram av denne.

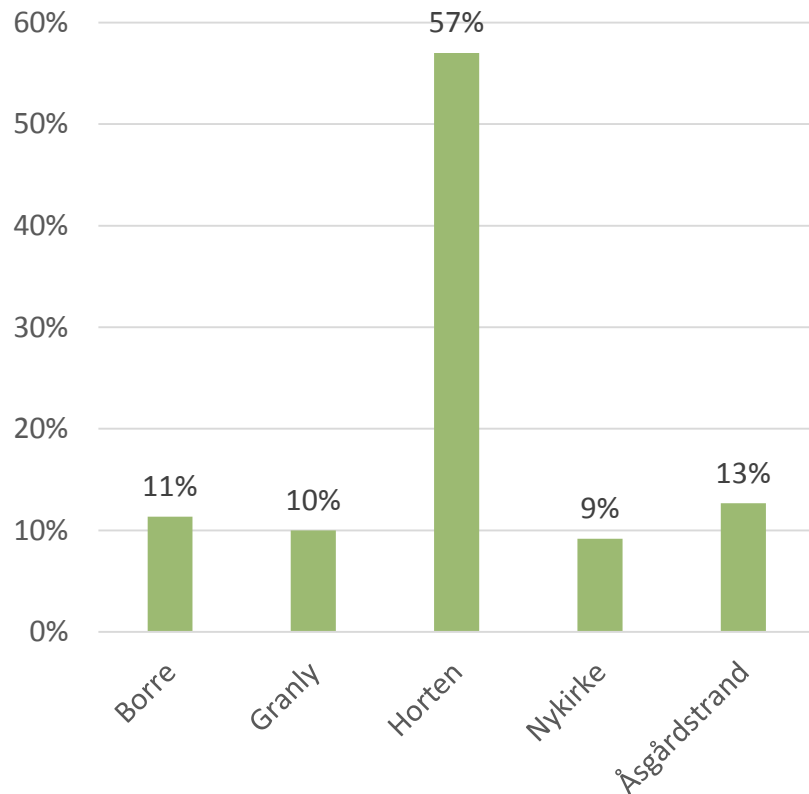
Gjennomføring

- Det er gjennomført 600 telefonintervjuer med innbyggere i Horten kommune.
- I forbindelse med spørreundersøkelsen har det vært en målsetting å kartlegge i hvilken grad synspunkter, handlingsmønstre og preferanser varierer i ulike deler av kommunen. Det har derfor vært en tilleggsmålsetting å få representative data for ulike deler av kommunen.
- Det er tatt utgangspunkt i følgende 5 områder i Horten kommune:
 - Borre
 - Granly
 - Horten by
 - Nykirke
 - Åsgårdstrand

Svar fordelt på bosted

Bosted, %

Bosted, antall

Bosted	Antall
Borre	68
Granly	60
Horten	342
Nykirke	55
Åsgårdstrand	76
Totalt	600

Nærmere om respondentene

- Bakgrunnsinformasjonen om respondentene viser følgende:
 - Samlet sett omfatter undersøkelsen 49 prosent menn og 51 prosent kvinner.
 - Innbyggerne er fordelt i fire ulike aldersgrupper: under 30 år (26 prosent), 30-44 år (23 prosent), 45-59 år (23 prosent) og 60 år og eldre (28 prosent).
 - 51 prosent av respondentene er født og oppvokst i Horten, mens 49 prosent er innflyttere.
 - 28 prosent er sysselsatt i offentlig sektor, 37 prosent er sysselsatt i privat sektor og 35 prosent er ikke yrkesaktive.
 - Blant dem som er yrkesaktive, oppgir 45 prosent at arbeidsplassen ligger i hjemkommunen. 15 prosent oppgir Tønsberg. 40 prosent jobber andre steder.
- I forbindelse med gjennomgangen av resultatene vil vi først og fremst fokusere på resultatene i en geografisk dimensjon, men det blir også sett på eventuelle variasjoner i forhold til andre bakgrunnsvariabler. Resultater i tabellform er gitt i vedlegg til rapporten.

Nærmere om respondentene

600 innbyggere ble intervjuet på telefon og følgende bakgrunnsvariabler ligger til grunn i undersøkelsen

Kjønn:

Menn

49 %

Kvinner

51 %

Alder:

Under 30 år

26 %

30-44 år

23 %

45-59 år

23 %

60 år og eldre

28 %

Fødested:

Født og oppvokst i Horten kommune

51 %

Innflyttere

49 %

Yrkesaktivitet:

Yrkesaktiv i offentlig sektor

28 %

Yrkesaktiv i privat sektor

37 %

Ikke yrkesaktiv

35 %

Arbeidssted:

Horten

45 %

Holmestrand

2 %

Tønsberg

15 %

Oslo

5 %

Andre

33 %

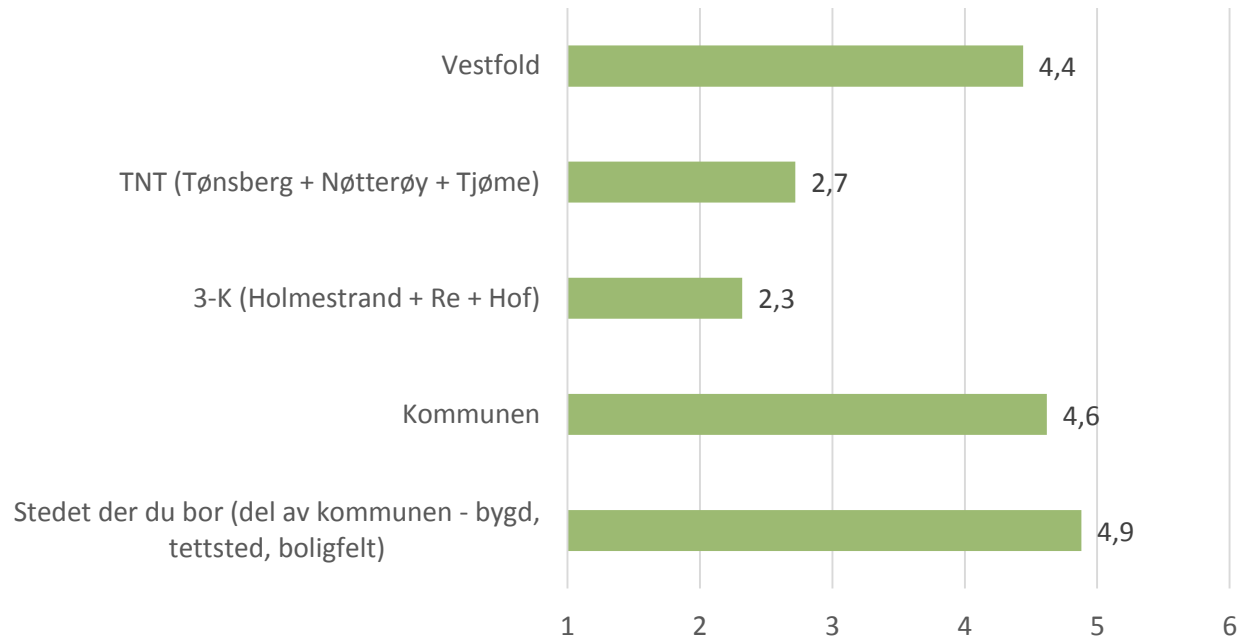
5 sammenslåingsalternativer ble presentert

Sammenslåingsalternativer	Antall innbyggere
Horten som fortsatt egen kommune	ca. 27.000 innbyggere
Horten + Tønsberg	ca. 50 000 innbyggere
Horten + «3K-kommune» (Horten + Holmestrand + Hof + Re)	ca. 50 000 innbyggere
Horten + «TNT-kommune» (Horten + Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme)	ca. 95 000 innbyggere
«Vestfold kommune»	Ca. 240 000 innbyggere

Tilhørighet

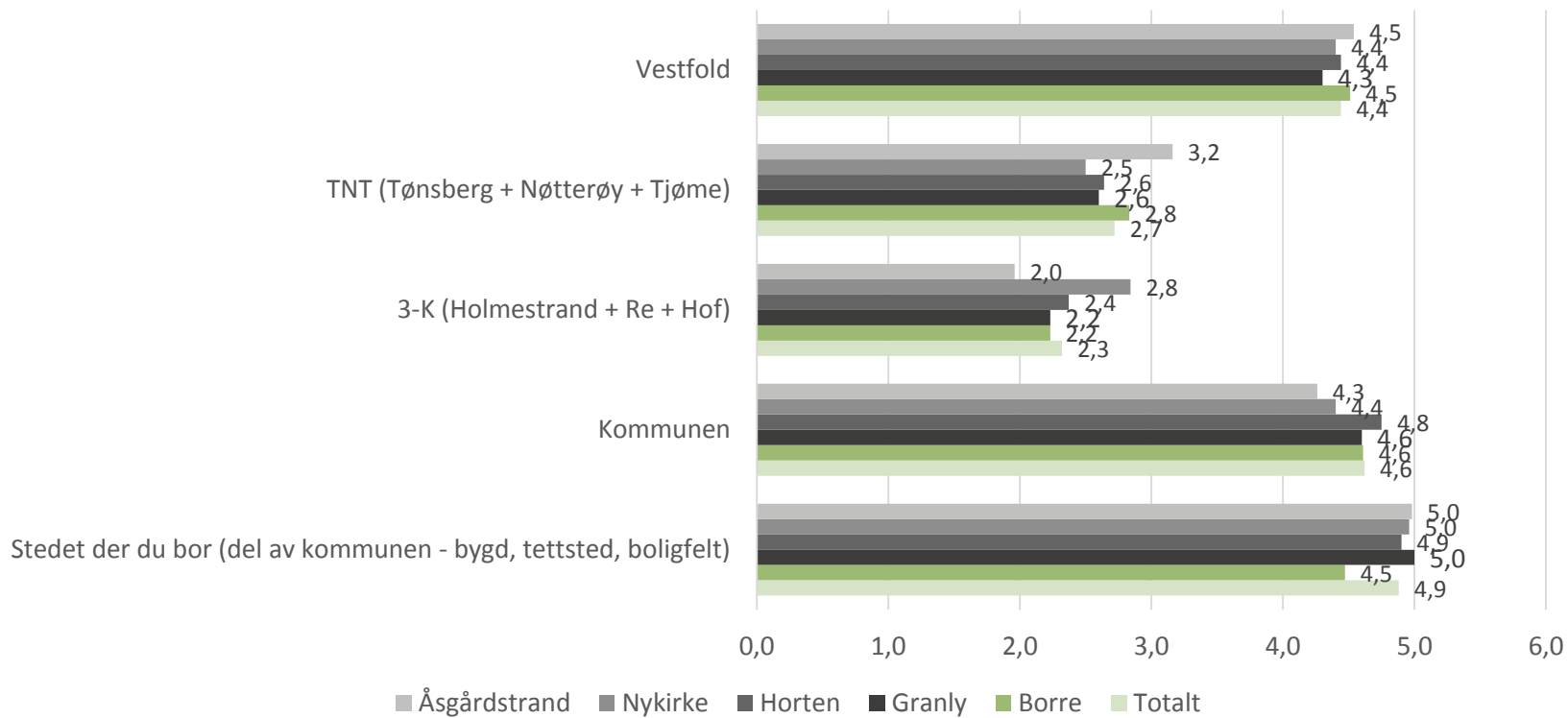
Vurdering av tilhørighet

- Innbyggerne i kommunen ble spurt om i hvilken grad de føler tilhørighet til ulike geografiske områder. Respondentene kunne svare på en skala fra 1-6, der 1 = ingen tilhørighet og 6 = svært stor tilhørighet.
- Innbyggerne svarer at de føler sterkest tilhørighet til «Stedet der du bor», det vil si bygda, tettstedet, boligfeltet, dernest følger kommunen. Samlet sett får «Stedet der du bor» en gjennomsnittlig score på 4,9 på skalaen fra 1-6, og kommunen får en score på 4,6. Vestfold får en score på 4,4. «TNT» og «3-K» får lavest score på hhv. 2,7 og 2,3.

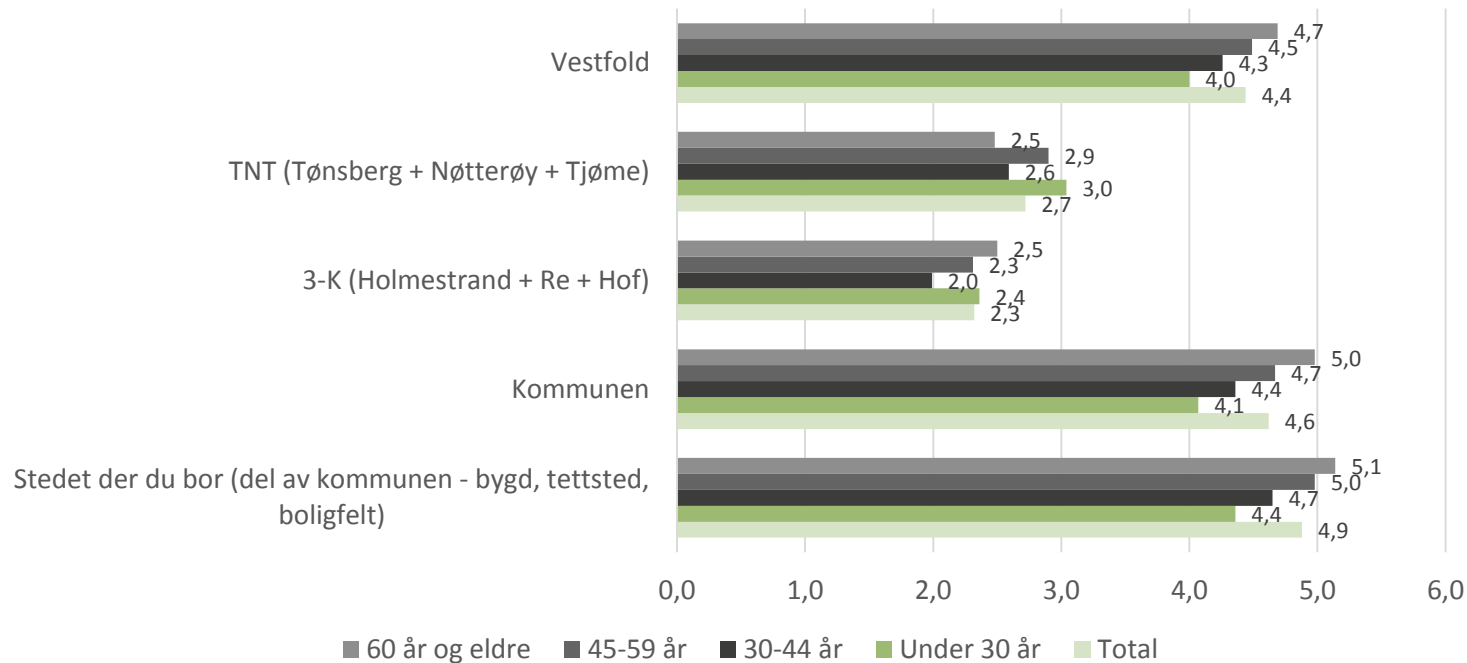
Vurdering av tilhørighet - etter geografi

- Ser vi nærmere på svarfordelingen på ulike deler av kommunen, viser resultatene at innbyggerne også i ulike deler av kommunen føler størst tilhørighet til «stedet der du bor», kommunen og Vestfold.
- Innbyggerne i Borre føler noe mindre tilhørighet til «stedet der du bor» enn innbyggerne totalt.
- Innbyggerne i Åsgårdstrand føler noe mer tilhørighet til «TNT» enn innbyggerne totalt, mens innbyggerne i Nykirke føler noe mer tilhørighet til «3-K» enn innbyggerne totalt.

Vurdering av tilhørighet - etter alder

- Ser vi nærmere på svarfordelingen brutt ned på alder, viser resultatene at de eldste innbyggerne (over 60 år) oppgir at de føler noe sterkere tilhørighet til både eget hjemsted, kommunen og Vestfold sammenlignet med de yngre innbyggerne.

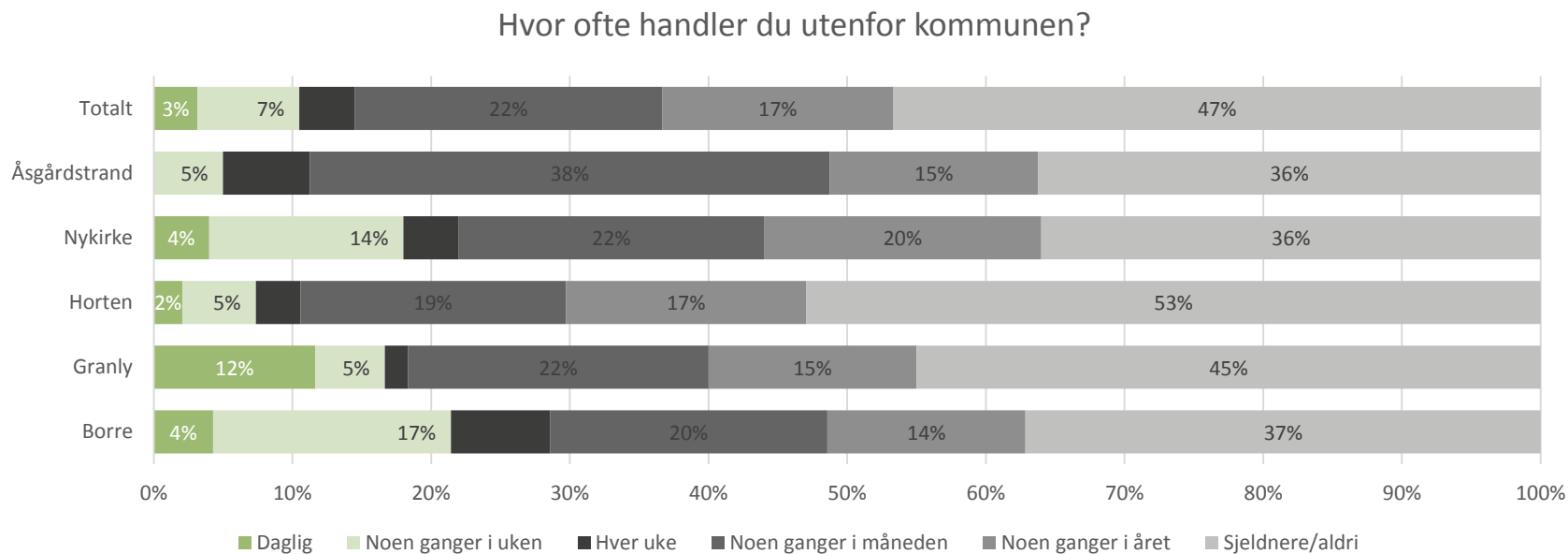
Vurdering av tilhørighet - oppsummering

		Stedet der du bor (del av kommunen - bygd, tettsted, boligfelt)	Kommunen	3-K (Holmestrand + Re + Hof)	TNT (Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme)	Vestfold
Totalt		4,9	4,6	2,3	2,7	4,4
Bosted	Borre	4,5	4,6	2,2	2,8	4,5
	Granly	5,0	4,6	2,2	2,6	4,3
	Horten	4,9	4,8	2,4	2,6	4,4
	Nykirke	5,0	4,4	2,8	2,5	4,4
	Åsgårdstrand	5,0	4,3	2,0	3,2	4,5
Kjønn	Mann	4,7	4,5	2,4	2,6	4,4
	Kvinne	5,0	4,8	2,3	2,8	4,5
Alder	Under 30 år	4,4	4,1	2,4	3,0	4,0
	30-44 år	4,7	4,4	2,0	2,6	4,3
	45-59 år	5,0	4,7	2,3	2,9	4,5
	60 år og eldre	5,1	5,0	2,5	2,5	4,7
Bakgrunn	Født- og oppvokst i kommunen	5,1	4,9	2,3	2,7	4,6
	Innflytter	4,7	4,4	2,3	2,7	4,4
Syssestatt	Offentlig	4,7	4,4	2,1	2,9	4,5
	Privat	4,8	4,5	2,2	2,7	4,3
	Ikke yrkesaktiv	5,1	4,9	2,6	2,7	4,6
Arbeidsplass	Hjemkommunen					
	Horten	4,7	4,5	2,1	2,7	4,3
	Holmestrand	4,6	4,1	2,6	2,6	4,3
	Tønsberg	4,9	4,8	2,0	2,9	4,5
	Oslo	4,8	4,3	2,5	2,7	4,1
	Andre	5,0	4,6	2,4	2,8	4,6

Handel og bruk av kultur/fritidstilbud

Vurdering av handel – hvor ofte

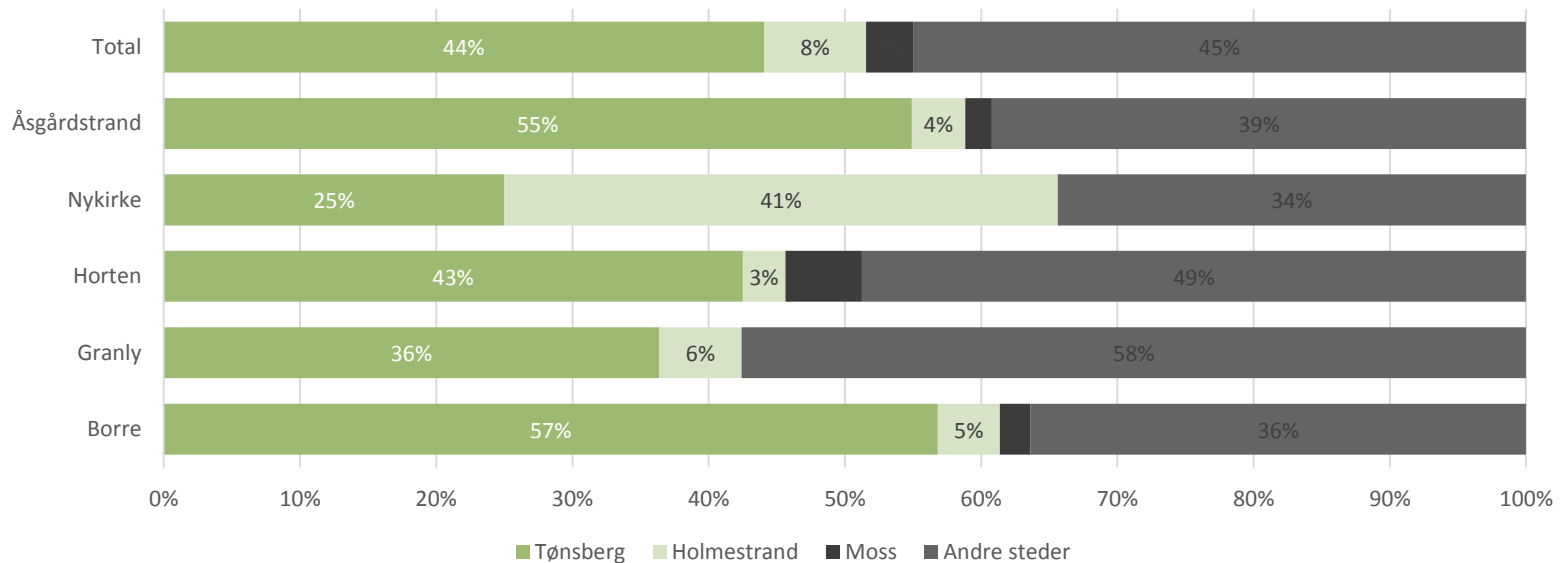
- I undersøkelsen ble innbyggerne i kommunen spurt om hvor ofte de handler utenfor kommunen. De fikk oppgitt følgende alternativer: «daglig», «noen ganger i uken», «hver uke», «noen ganger i måneden», «noen ganger i året», «sjeldnere/aldri».
- 22 prosent av innbyggerne oppgir at de handler utenfor kommunen noen ganger i måneden, mens 3 prosent oppgir at de handler utenfor kommunen daglig og 47 prosent oppgir sjelden eller aldri.
- Resultatene viser at det er forholdsvis små variasjoner mellom delområdene på dette spørsmålet. Av de som handler utenfor kommunen, oppgir flest alternativet «noen ganger i måneden».

Vurdering av handel - hvor

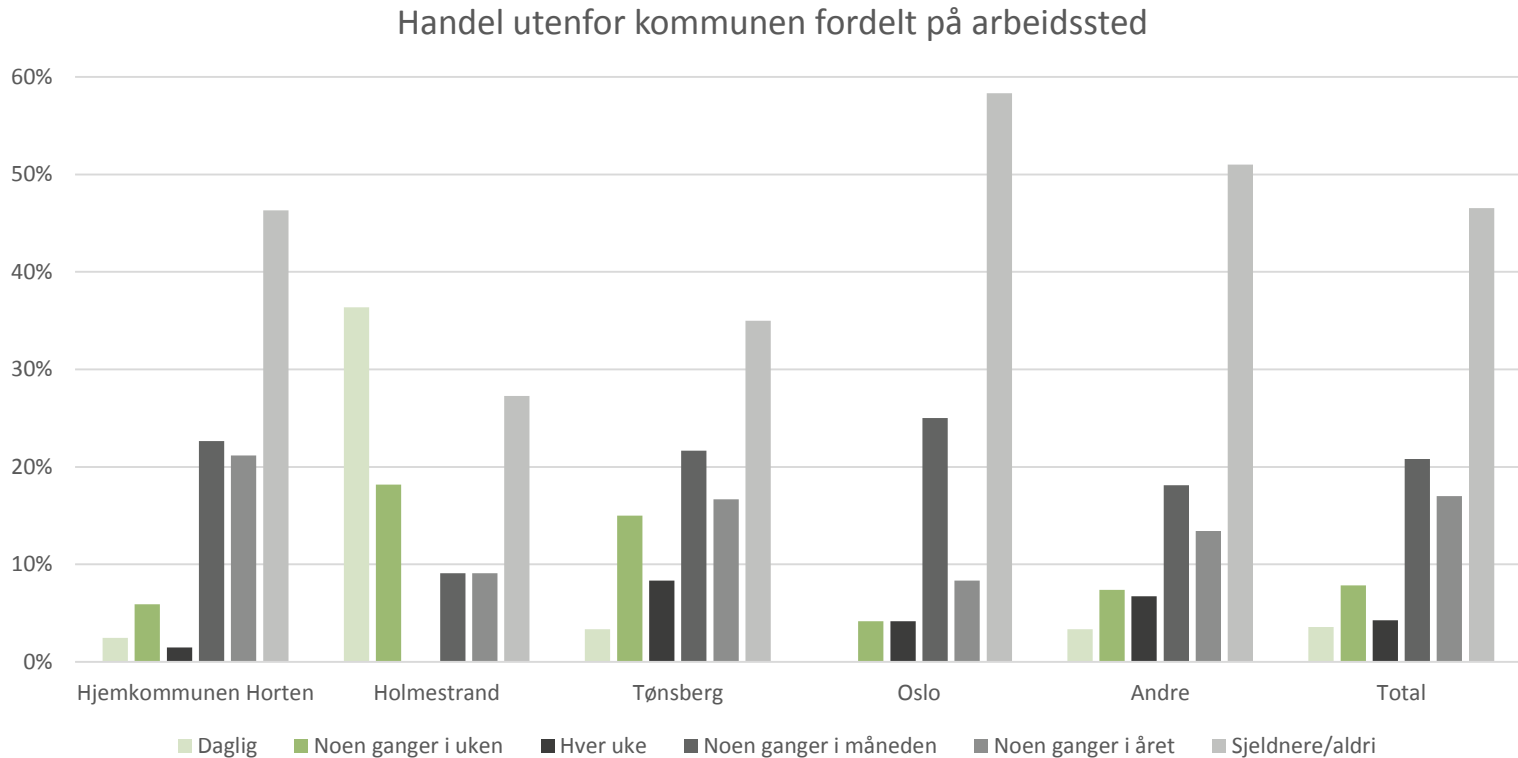
- I undersøkelsen ble innbyggerne i kommunen spurt om hvor de vanligvis handler dersom de handler utenfor kommunen. De fikk oppgitt følgende alternativer: Tønsberg, Holmestrand, Moss og andre steder
- Resultatene viser at flest oppgir Tønsberg (44 prosent) og andre steder (45 prosent). Resultatene viser at andelen som oppgir at de handler i Tønsberg, er høyere i Borre og Åsgårdstrand enn for kommunen totalt. I Nykirke oppgir en forholdsvis høy andel (41 prosent) at de handler i Holmestrand.

Dersom du handler utenfor kommunen - Hvor er det du vanligvis handler?

Vurdering av handel - etter arbeidssted

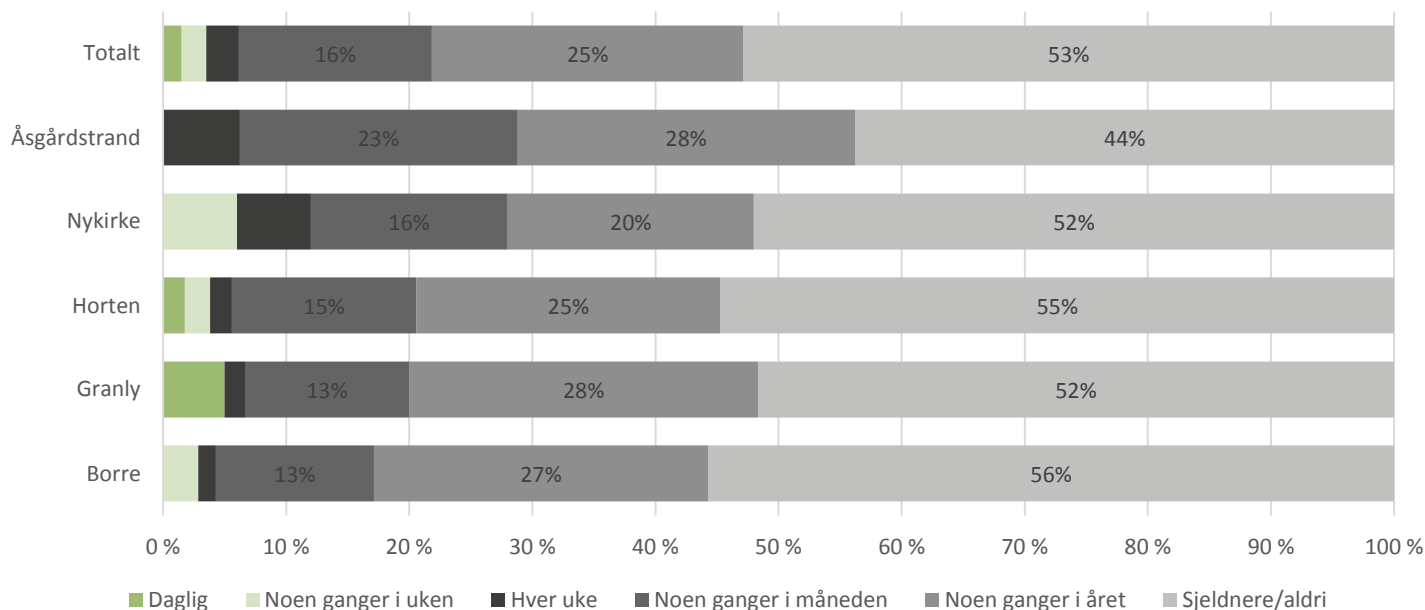
- Dersom vi ser på omfanget av handel utenfor kommunen i forhold til arbeidssted, ser vi at de som har arbeidssted utenfor kommunen handler hyppigere utenfor kommunen enn de som har arbeidssted i kommunen.

Bruk av kultur-/fritidstilbud – hvor ofte

- I undersøkelsen ble innbyggerne i kommunen spurt om hvor ofte de benytter seg av kultur- og fritidstilbud utenfor kommunen. De fikk oppgitt følgende alternativer: «daglig», «noen ganger i uken», «hver uke», «noen ganger i måneden», «noen ganger i året», «sjeldnere/aldri».
- 16 prosent av innbyggerne oppgir at de benytter seg av kultur- og fritidstilbud utenfor kommunen noen ganger i måneden, mens 25 prosent oppgir noen ganger i året og 53 prosent sjelden eller aldri.

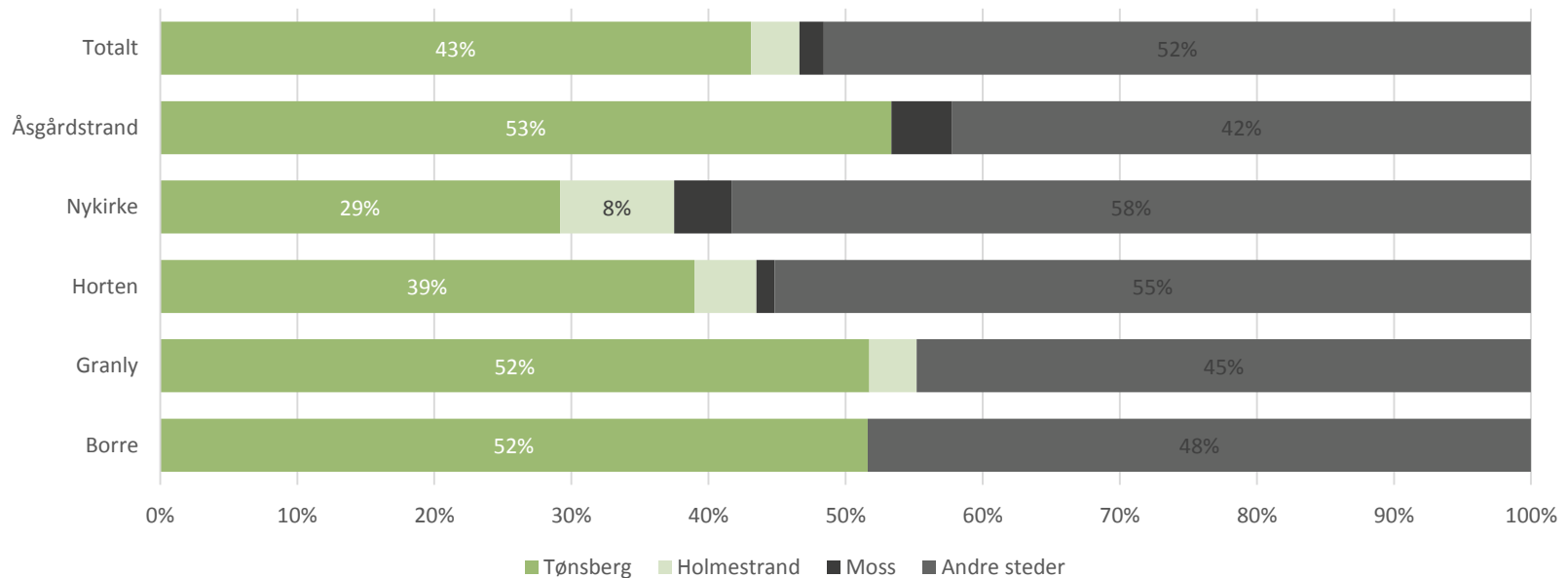
Hvor ofte benytter du deg av kultur- og fritidstilbud utenfor kommunen?

Bruk av kultur-/fritidstilbud - hvor

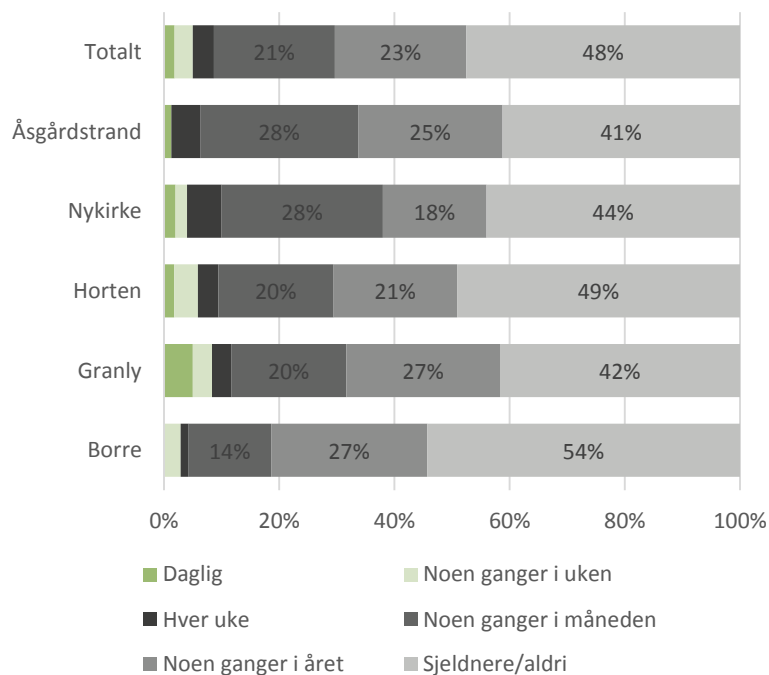
- I undersøkelsen ble innbyggerne i kommunen spurt om hvor tilbudene de benytter seg av utenfor kommunen, ligger. De fikk oppgitt følgende alternativer: Tønsberg, Holmestrand, Moss og andre steder.
- Resultatene viser at flest oppgir Tønsberg (43 prosent) og andre steder (52 prosent). Resultatene viser at andelen som oppgir Tønsberg, er noe høyere i Åsgårdstrand, Borre og Granly enn for kommunen totalt. I Nykirke oppgir 8 prosent Holmestrand.

Dersom du benytter deg av kultur- og fritidstilbud utenfor kommunen, hvor er det disse tilbudene ligger?

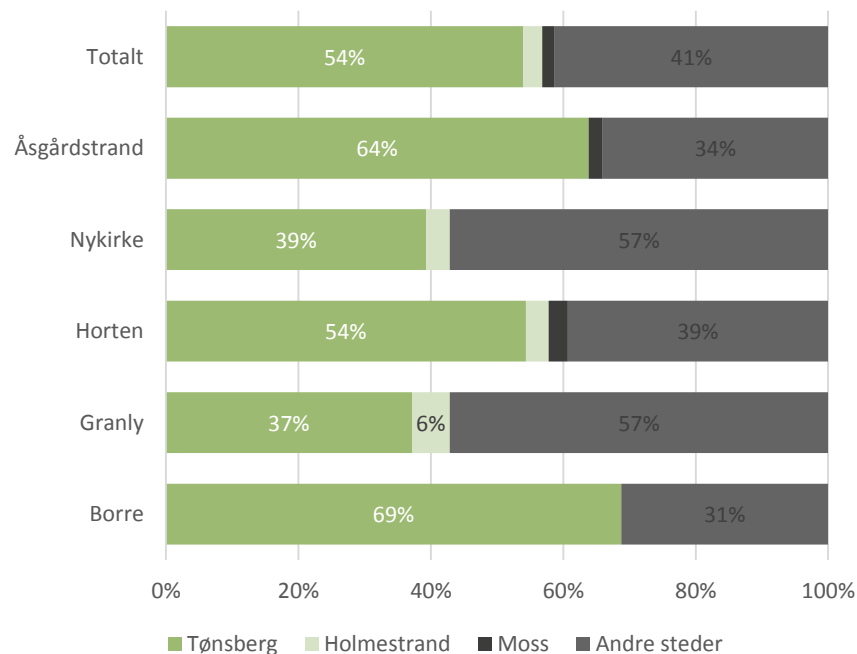

Bruk av kafeer, utesteder og restauranter

Hvor ofte benytter du deg av tilbud som kafeer, utesteder og restauranter utenfor kommunen?

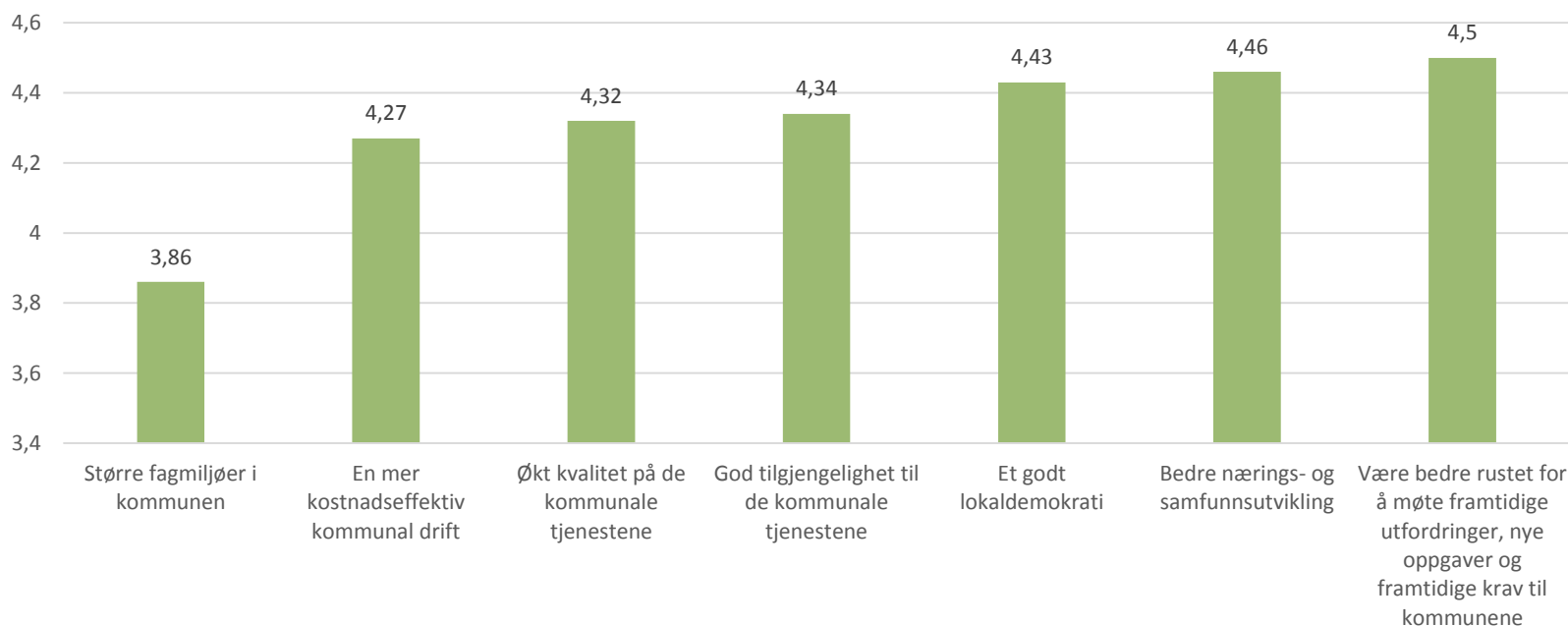
Dersom du benytter deg av tilbud som kafeer, utesteder og restauranter utenfor kommunen, hvor er det du vanligvis reiser?

Regjeringens mål med kommunereformen

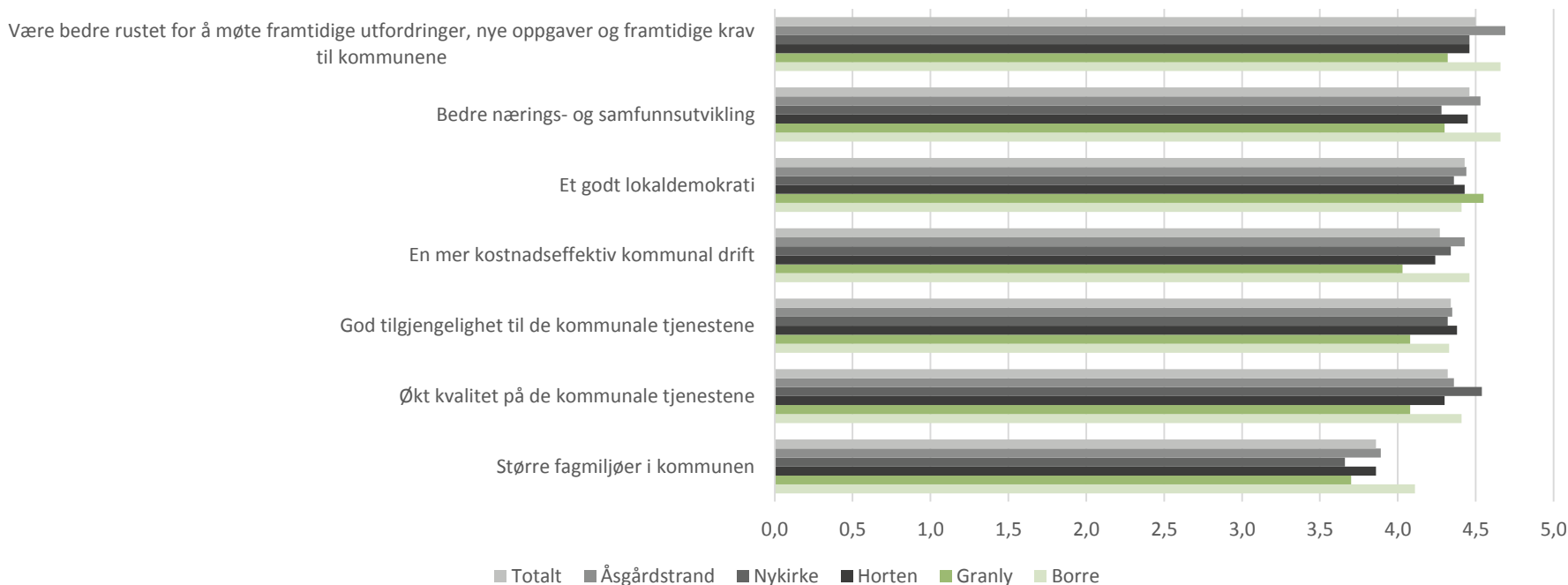
Vurdering av regjeringens mål med kommunereformen

- Innbyggerne ble bedt om å vurdere hva som er viktig dersom Horten kommune skulle slå seg sammen med andre kommuner. Respondentene kunne svare på en skala fra 1-6, der 1 = svært lite viktig og 6 = svært viktig.
- Resultatene viser at det er forholdsvis liten variasjon i innbyggernes vurdering av hva som er minst eller mest viktig av målene med kommunereformen. «Være bedre rustet for å møte framtidige utfordringer (..)» får høyest score (4,5) og «Større fagmiljøer i kommunen» får lavest score (3,9).

Vurdering av regjeringens mål med kommunereformen

- Resultatene viser at det er små variasjoner i vurdering av målene med kommunereformen mellom ulike deler av kommunen, og det er generelt «Være bedre rustet for å møte framtidige utfordringer (..)» som får høyest score og «Større fagmiljøer i kommunen» som får lavest score.

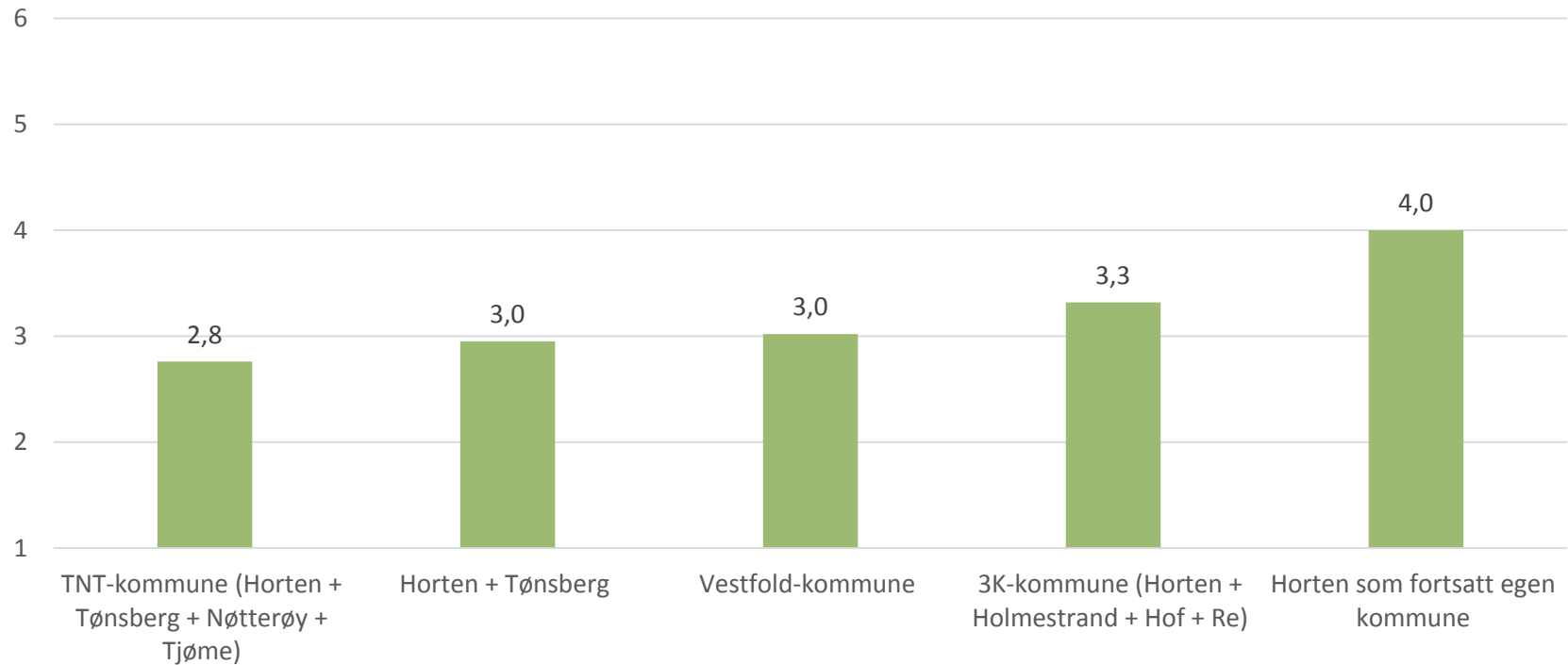
Vurdering av regjeringens mål med kommunereformen – oppsummering

		Større fagmiljøer i kommunen	Økt kvalitet på de kommunale tjenestene	God tilgjengelighet til de kommunale tjenestene	En mer kostnadseffektiv kommunal drift	Et godt lokaldemokrati	Bedre nærings- og samfunns- utvikling	Være bedre rustet for å møte framtidige utfordringer, nye oppgaver og framtidige krav til kommunene
Totalt		3,9	4,3	4,3	4,3	4,4	4,5	4,5
Bosted	Borre	4,1	4,4	4,3	4,5	4,4	4,7	4,7
	Granly	3,7	4,1	4,1	4,0	4,6	4,3	4,3
	Horten	3,9	4,3	4,4	4,2	4,4	4,5	4,5
	Nykirke	3,7	4,5	4,3	4,3	4,4	4,3	4,5
	Åsgårdstrand	3,9	4,4	4,4	4,4	4,4	4,5	4,7
Kjønn	Mann	3,8	4,3	4,2	4,4	4,4	4,5	4,5
	Kvinne	3,9	4,3	4,5	4,2	4,5	4,4	4,5
Alder	Under 30 år	3,7	4,1	4,1	3,9	4,1	4,2	4,2
	30-44 år	3,9	4,4	4,4	4,4	4,4	4,6	4,5
	45-59 år	4,0	4,4	4,4	4,5	4,6	4,6	4,7
	60 år og eldre	3,8	4,3	4,3	4,2	4,5	4,4	4,5
Bakgrunn	Født- og oppvokst i kommunen	3,9	4,3	4,3	4,3	4,5	4,4	4,5
	Innflytter	3,9	4,4	4,4	4,3	4,4	4,5	4,5
Sysselsatt	Offentlig	4,1	4,4	4,5	4,4	4,6	4,5	4,5
	Privat	3,9	4,5	4,3	4,5	4,4	4,6	4,6
	Ikke yrkesaktiv	3,7	4,2	4,2	4,0	4,4	4,3	4,4
Arbeidsplass	Hjemkommunen							
	Horten	3,9	4,5	4,6	4,4	4,6	4,5	4,5
	Holmestrand	4,0	3,7	4,0	4,0	4,0	4,4	4,3
	Tønsberg	4,0	4,4	4,2	4,6	4,4	4,7	4,7
	Oslo	4,3	4,6	4,6	4,6	4,3	4,8	4,9
Andre	3,9	4,2	4,3	4,2	4,5	4,5	4,5	

Sammenlåingsalternativer

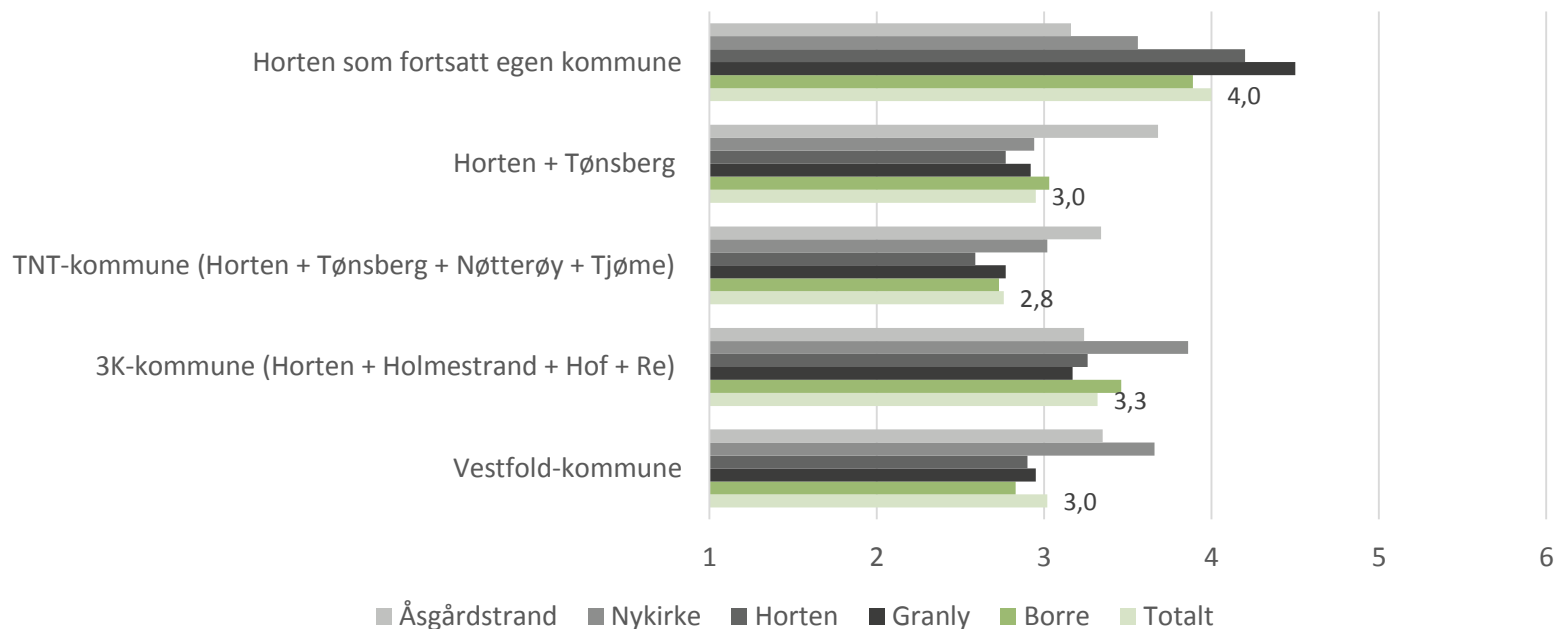
Vurdering av sammenslåingsalternativer

- Innbyggerne i kommunen ble bedt om å vurdere 5 ulike sammenslåingsalternativer. Respondentene kunne svare på en skala fra 1-6, der 1 = svært negativ og 6 = svært positiv.
- Resultatene viser at innbyggerne er mest positive til alternativet med Horten som fortsatt egen kommune (4,0). «TNT-kommune» får lavest score med 2,8. «Vestfold-kommune» og Horten + Tønsberg får begge en score på 3,0, mens «3K-kommune» får en score på 3,3.

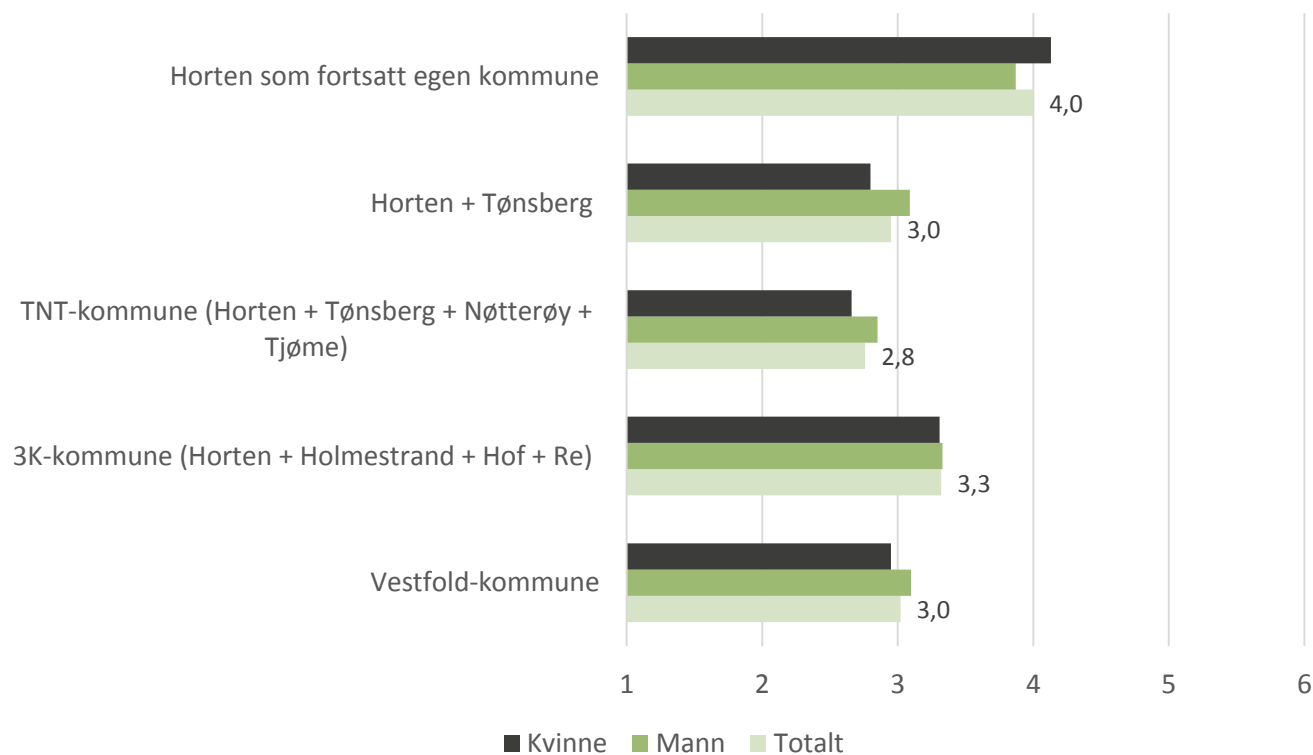
Vurdering av sammenslåingsalternativer – etter geografi

- Figuren under viser gjennomsnittsverdier blant respondentene i ulike deler av kommunen. Alternativet «Horten som fortsatt egen kommune» varierer fra 3,1 i Åsgårdstrand til 4,5 i Granly.
- Resultatene viser at «TNT-kommune» og Horten + Tønsberg har noe høyere oppslutning i Åsgårdstrand enn i kommunen totalt, mens «3K-kommune» har noe høyere oppslutning i Nykirke. I tillegg får også alternativet «Vestfold-kommune» noe høyere score i Åsgårdstrand og Nykirke enn i kommunen totalt.

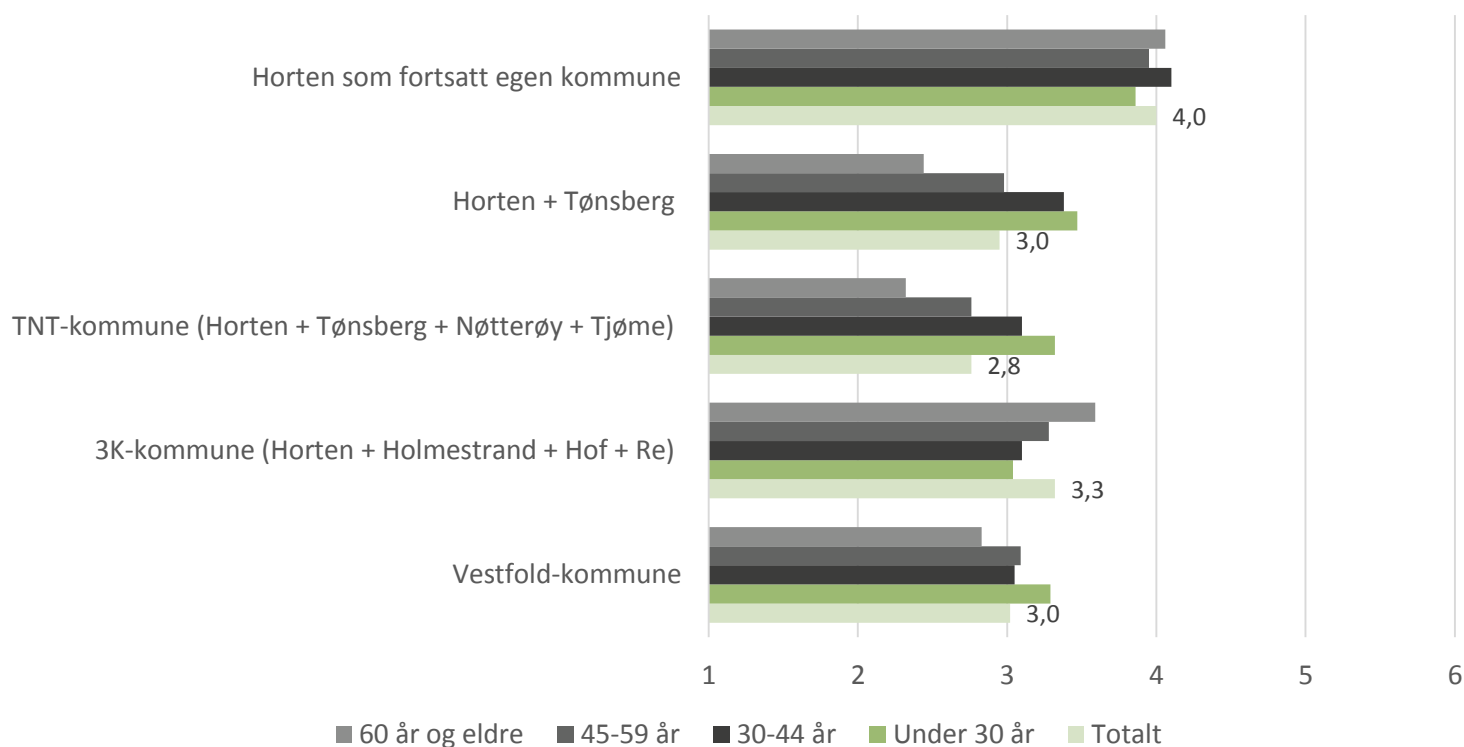
Vurdering av sammenslåingsalternativer - etter kjønn

- Ser vi nærmere på svarfordelingen brutt ned på kjønn, ser vi at det er liten variasjon, og det er Horten som fortsatt egen kommune som får høyest score for både kvinner og menn. Kvinner er noe mer positiv til Horten som fortsatt egen kommune enn menn (hhv. 4,1 og 3,9).

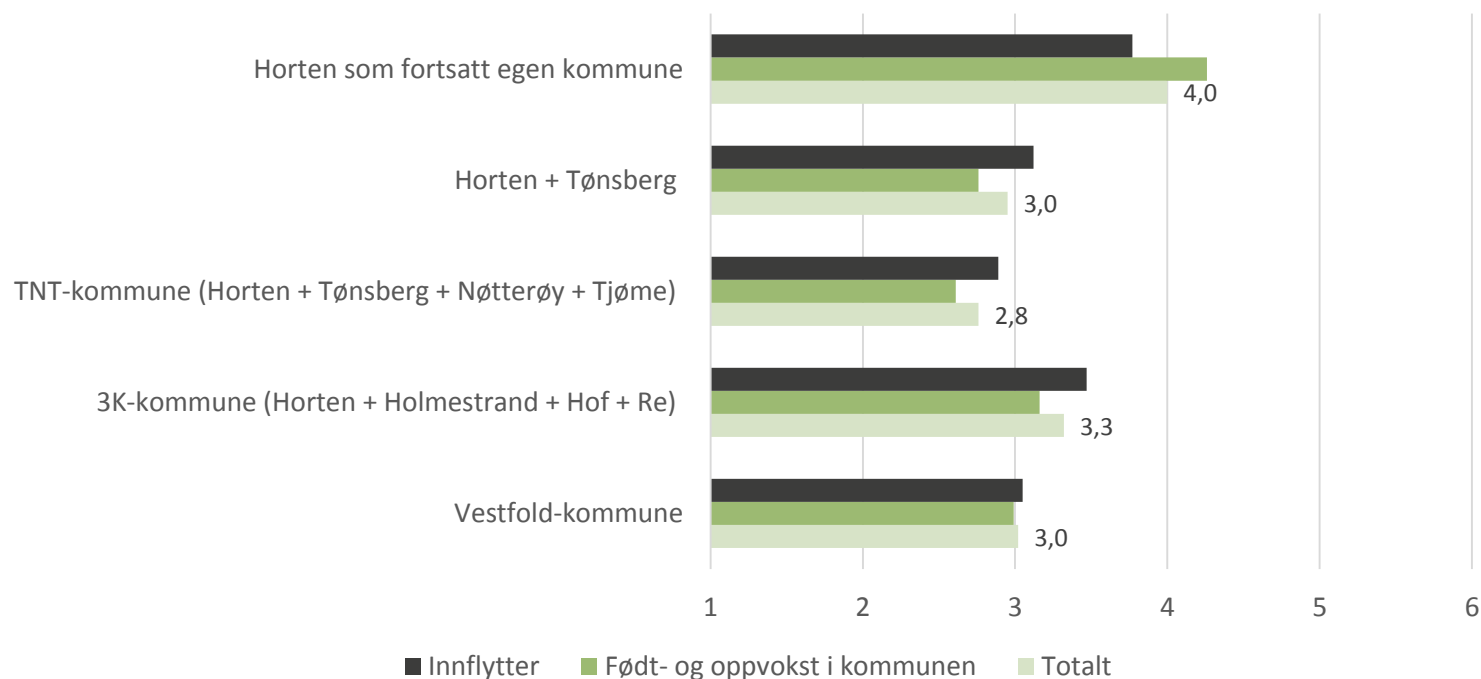
Vurdering av sammenslåingsalternativer - etter alder

- Ser vi nærmere på svarfordelingen brutt ned på alder, ser vi at det også her er relativt liten variasjon. Horten som fortsatt egen kommune får høyest score i samtlige aldersgrupper. Resultatene viser at de yngste aldersgruppene (under 30 år og 30-44 år) har noe høyere score på alternativene «Horten + Tønsberg» og «TNT-kommune».

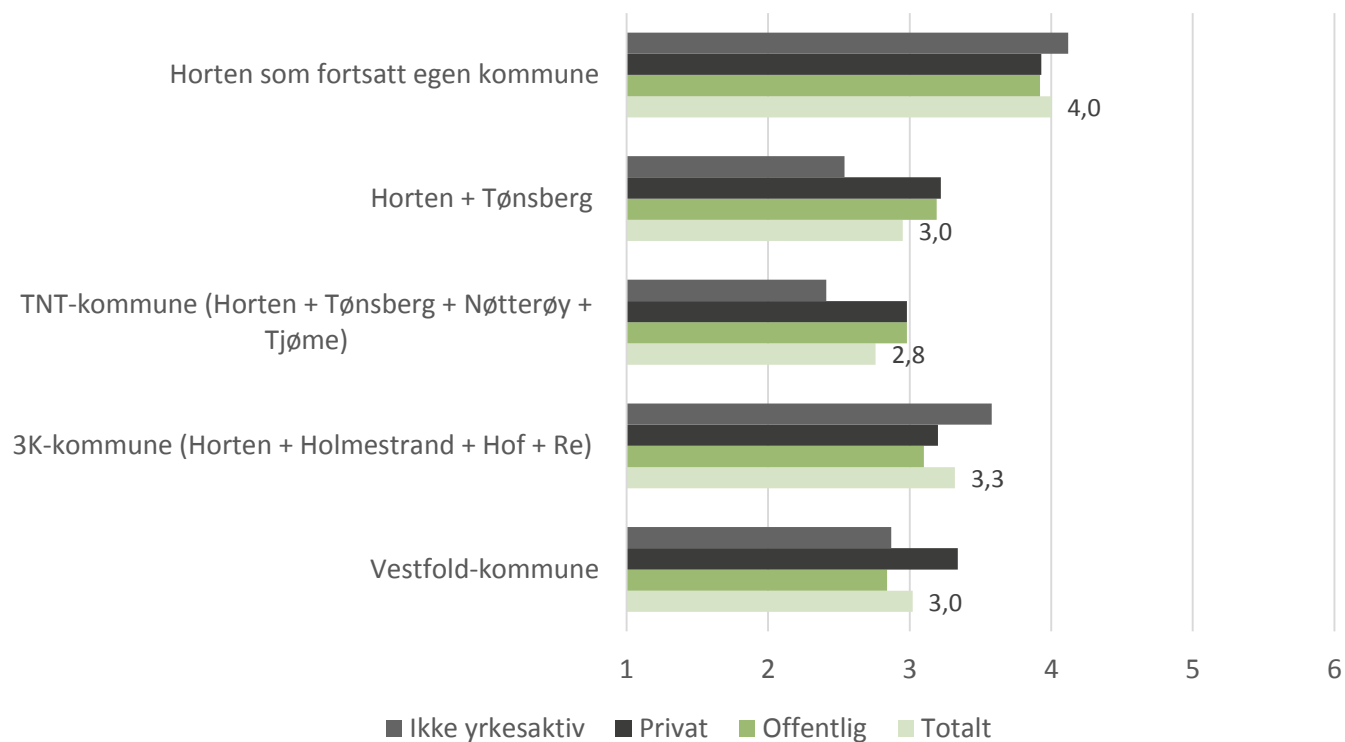
Vurdering av sammenslåingsalternativer - etter født/oppvokst i kommunen eller innflytter

- Figuren under viser at Horten som fortsatt egen kommune får noe høyere score hos innbyggere som er født og oppvokst i kommunen. Generelt får de ulike sammenslåingsalternativene noe høyere score blant innflyttere enn blant dem som er født og oppvokst i kommunen.

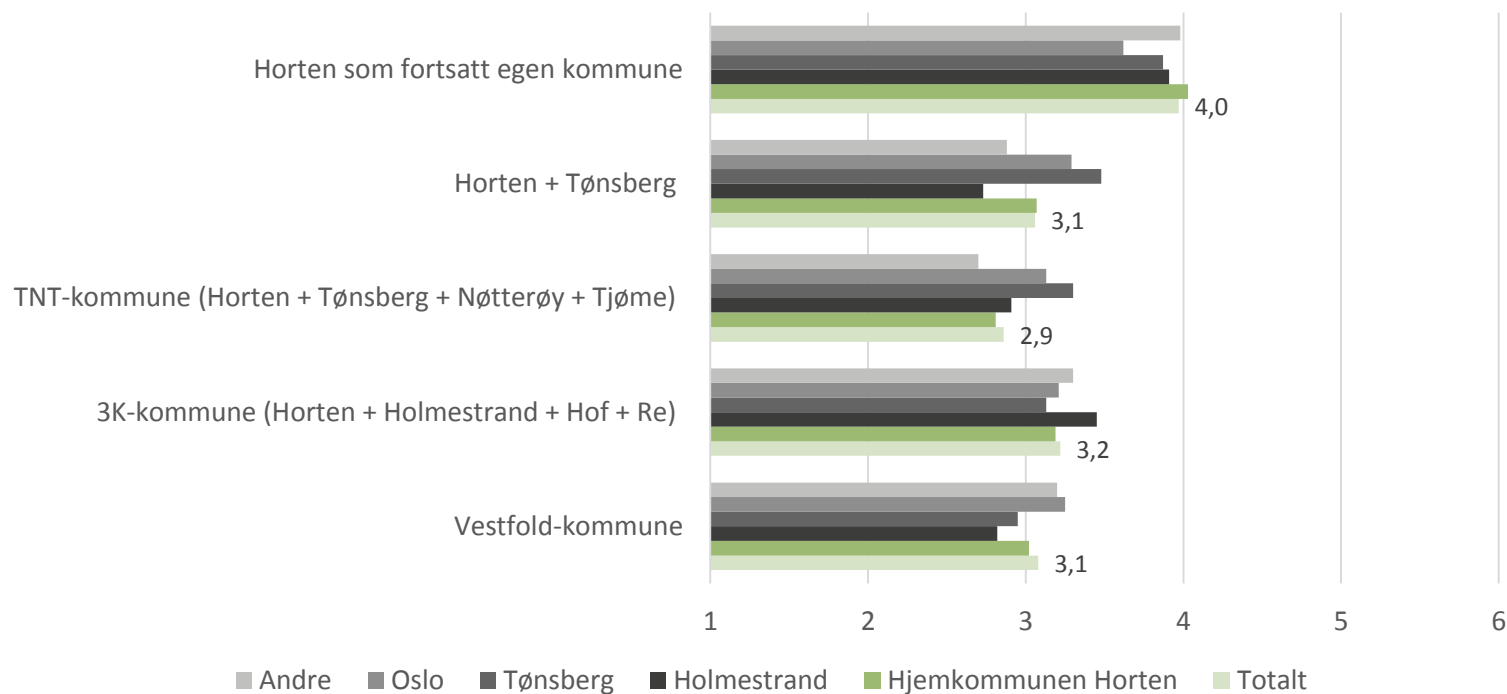
Vurdering av sammenslåingsalternativer - etter ansettelse i privat/offentlig sektor, eller ikke yrkesaktiv

- Figuren under viser innbyggernes preferanser fordelt på om man er ansatt i privat eller offentlig sektor, eller ikke yrkesaktiv, også her er det Horten som fortsatt egen kommune som får høyest oppslutning.

Vurdering av sammenslåingsalternativer - etter arbeidssted

- I denne figuren synliggjøres preferansene til innbyggerne fordelt på hvor de har sitt arbeidssted. Horten som fortsatt egen kommune får høyest score i samtlige kategorier. Blant de som jobber i Tønsberg får alternativene «TNT» og «Horten + Tønsberg» høyest score, mens «3K» får høyest score blant dem som oppgir Holmestrand som arbeidssted.

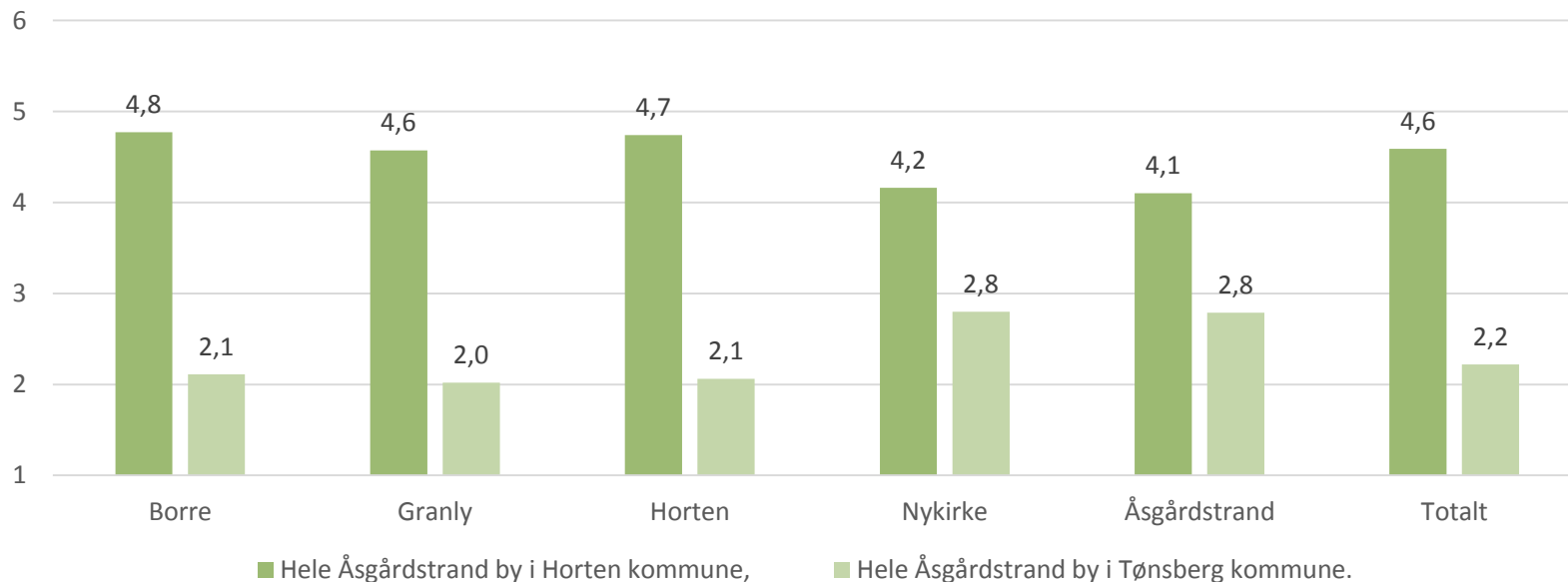
Vurdering av sammenslåingsalternativer - oppsummering

		Vestfold-kommune	3K-kommune (Horten + Holmestrand + Hof + Re)	TNT-kommune (Horten + Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme)	Horten + Tønsberg	Horten som fortsatt egen kommune
Totalt		3,0	3,3	2,8	3,0	4,0
Bosted	Borre	2,8	3,5	2,7	3,0	3,9
	Granly	3,0	3,2	2,8	2,9	4,5
	Horten	2,9	3,3	2,6	2,8	4,2
	Nykirke	3,7	3,9	3,0	2,9	3,6
	Åsgårdstrand	3,4	3,2	3,3	3,7	3,2
Kjønn	Mann	3,1	3,3	2,9	3,1	3,9
	Kvinne	3,0	3,3	2,7	2,8	4,1
Alder	Under 30 år	3,3	3,0	3,3	3,5	3,9
	30-44 år	3,1	3,1	3,1	3,4	4,1
	45-59 år	3,1	3,3	2,8	3,0	4,0
	60 år og eldre	2,8	3,6	2,3	2,4	4,1
Bakgrunn	Født- og oppvokst i kommunen	3,0	3,2	2,6	2,8	4,3
	Innflytter	3,1	3,5	2,9	3,1	3,8
Sysselsatt	Offentlig	2,8	3,1	3,0	3,2	3,9
	Privat	3,3	3,2	3,0	3,2	3,9
	Ikke yrkesaktiv	2,9	3,6	2,4	2,5	4,1
Arbeidsplass	Hjemkommunen Horten	3,0	3,2	2,8	3,1	4,0
	Holmestrand	2,8	3,5	2,9	2,7	3,9
	Tønsberg	3,0	3,1	3,3	3,5	3,9
	Oslo	3,3	3,2	3,1	3,3	3,6
	Andre	3,2	3,3	2,7	2,9	4,0

Vurdering av grensejustering Åsgårdstrand by

Vurdering av grensejustering

- Innbyggerne i kommunen ble også bedt om å ta stilling til eventuelle grensejusteringer av Horten kommune. Følgende alternativer skulle vurderes: 1) Hele Åsgårdstrand by til Horten kommune og 2) Hele Åsgårdstrand by til Tønsberg kommune. Respondentene kunne svare på en skala fra 1-6, der 1 = svært negativ og 6 = svært positiv.
- Totalt sett fikk hele Åsgårdstrand i Horten kommune en score på 4,6, mens hele Åsgårdstrand by til Tønsberg fikk en score på 2,2. Resultatene viser at innbyggerne i Åsgårdstrand (og Nykirke) er noe mindre positive til hele Åsgårdstrand til Horten enn resten av kommunen, og tilsvarende noe mer positive til hele Åsgårdstrand til Tønsberg.

Vurdering av grensejustering - oppsummering

		Hele Åsgårdstrand by i Horten kommune	Hele Åsgårdstrand by i Tønsberg kommune
Total		4,6	2,2
Bosted	Borre	4,8	2,1
	Granly	4,6	2,0
	Horten	4,7	2,1
	Nykirke	4,2	2,8
	Åsgårdstrand	4,1	2,8
Kjønn	Mann	4,5	2,2
	Kvinne	4,7	2,2
Alder	Under 30 år	4,1	2,9
	30-44 år	4,4	2,6
	45-59 år	4,7	2,0
	60 år og eldre	4,8	1,9
Bakgrunn	Født- og oppvokst i kommunen	4,6	2,3
	Innflytter	4,6	2,2
Sysselsatt	Offentlig	4,7	2,2
	Privat	4,5	2,4
	Ikke yrkesaktiv	4,6	2,1
Arbeidsplass	Hjemkommunen Horten	4,7	2,3
	Holmestrand	4,4	1,6
	Tønsberg	4,6	2,2
	Oslo	4,2	2,0
	Andre	4,7	2,2

Oppsummering innbyggerundersøkelse

Oppsummering innbyggerundersøkelse

- Undersøkelsen gir svar på hvilke preferanser innbyggerne har i en tidlig fase av kommunestrukturprosessen, og hvilke alternativer som oppfattes som mest attraktive.
- Innbyggerundersøkelsen viser at innbyggerne i Horten har høyest tilhørighet til stedet de bor på, deretter kommunen og til slutt Vestfold fylke.
- Innbyggerne som handler andre steder enn i Horten, oppgir Tønsberg og andre steder som stedene de handler. Det samme gjelder bruken av kultur-/fritidstilbud.
- På vurdering av ulike mål ved kommunereformen, så blir alle mål oppfattet som viktige, men i ulike grad. Høyest støtte får «bedre nærings- og samfunnsutvikling» og «være bedre rustet for å møte framtidige utfordringer, nye oppgaver og framtidige krav til kommunene». Lavest støtte får «større fagmiljøer i kommunene».
- Når det gjelder sammenslåingsalternativer, viser resultatene at et klart flertall av innbyggerne i Horten er positive til alternativet «Horten som fortsatt egen kommune» (4,0 på skalaen fra 1-6). «TNT-kommune» får lavest score med 2,8. «Vestfold-kommune» og «Horten + Tønsberg» får begge en score på 3,0, mens «Horten + 3K-kommune» får en score på 3,3.
- Samlet er respondentene positive til å samle hele Åsgårdstrand by i Horten kommune, og negative til å samle hele Åsgårdstrand by i Tønsberg kommune.

Fordeler og ulemper med sammenslåingsalternativene

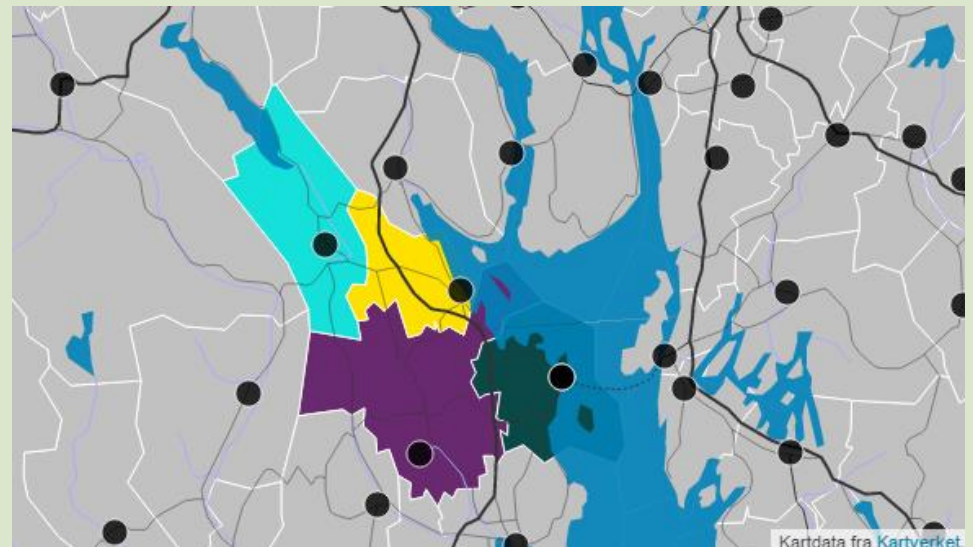
**Alternativ 1:
Nord/Vestover**

Horten

+ Hof

+ Re

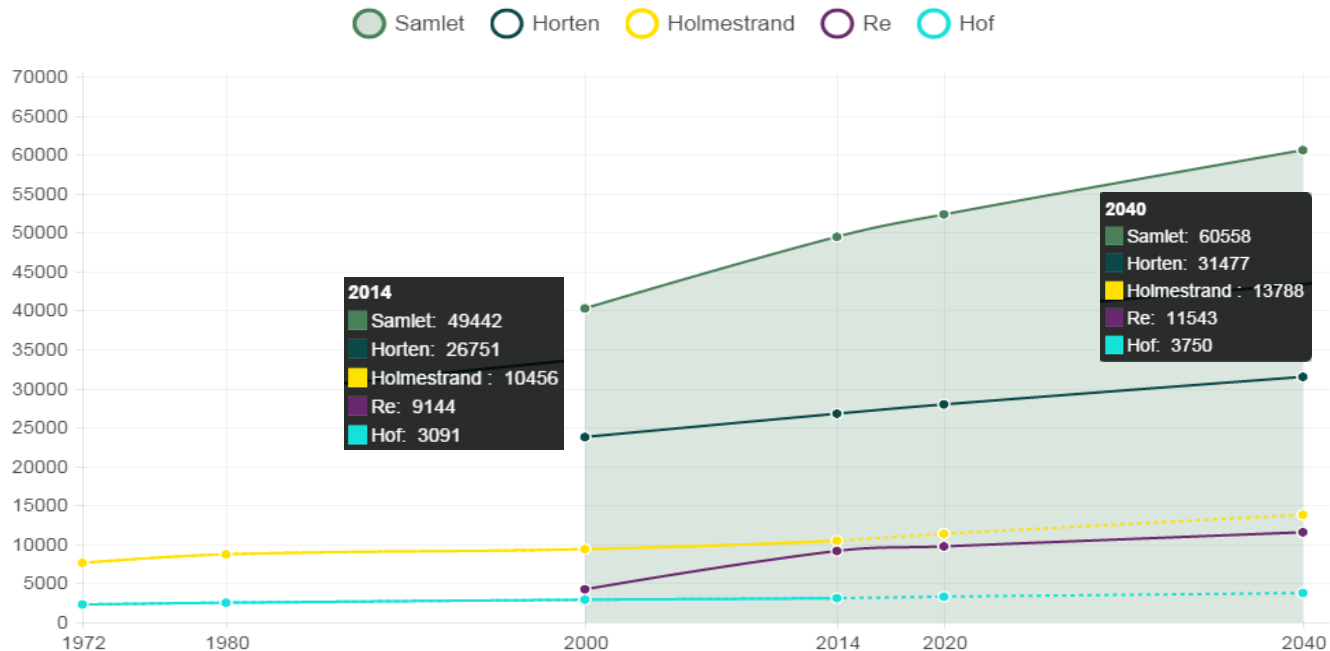
+ Holmestrand

Befolkningsgrunnlag Horten + 3K

- Samlet befolkning i en kommune bestående av Horten, Holmestrand, Re og Hof vil ha et befolkningsgrunnlag på 49 442 innbygger per 1. januar 2014. Dersom man legger SSBs middelalternativ for befolkningsframskriving til grunn, er innbyggertallet forventet å stige til 60 558 innbyggere i 2040.
- Regjeringens ekspertutvalg for kommunereformen har anbefalt et innbyggertall på 15 000 - 20 000 innbyggere for å sikre en god oppgaveløsning. En kommune bestående av Horten + 3K vil være godt over denne anbefalingen.

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 49 442

Befolkningsvekst i en samlet kommune bestående av Horten, Holmestrand, Re og Hof.

Kilde: www.nykommune.no, basert på SSB sitt middelalternativ for befolkningsframskriving

Lokaldemokrati

Fordeler

- En ny kommune vil kunne gi muligheter for en helhetlig politisk styring på tvers av dagens kommunegrenser. Utvikling av næringsområde på Kopstad er et eksempel.
- Horten kommune har i dag en bred politisk representasjon i kommunestyret, og et bredt spekter av muligheter for innbyggerne til å engasjere seg. Begge deler vil kunne videreføres i en ny kommune.
- En ny kommune vil ha et innbyggertall på nesten 50 000. Avhengig av hva som skjer rundt den nye kommunen, vil det kunne gi økt regional og nasjonal slagkraft.
- Kommunestørrelsen gir også grunnlag for fagmiljøer som kan ivareta kommunens rolle som demokratisk arena.
- En ny kommune vil kunne ta på seg nye oppgaver som regjeringen har skissert i oppgavemeldingen.

Ulemper

- En kommunesammenslåing vil gi færre folkevalgte per innbyggere og lavere politisk representasjon. Dette kan føre til større avstand mellom innbyggere og politikere. Det kan være aktuelt med avbøtende tiltak for dette, som kommunedelsutvalg.
- Hof er den eneste av kommunene som har høyere valgdeltagelse enn Horten (Re og Holmestrand har lavere).
- Sammenslåingen vil i liten grad føre til mindre behov for interkommunalt samarbeid, men færre kommuner vil inngå i de samarbeidene som er i dag, og det vil kunne gi en bedre politisk styring. Horten har i dag lite interkommunalt samarbeid knyttet til tjenesteområdene.
- En ny kommune vil ikke være av en slik størrelse at det vil være aktuelt å overføre oppgaveansvaret for kollektivtrafikk og videregående opplæring til kommunen.
- Maktforskyvelse og ulike utfordringer når det gjelder framtidig utvikling, kan skape konflikter, og det kan oppstå bygdelister.
- Innbyggerundersøkelsen viser at innbyggerne i Horten ikke føler tilhørighet til 3K.

Tjenestekvalitet

Fordeler

- Når det gjelder tjenesteproduksjon, har Horten kommune en befolkningsstørrelse som gjør at kommunen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse på de fleste tjenesteområder, og det er også grunn til å tro at kommunen vil kunne håndtere en del av de nye oppgavene regjeringen har skissert. Dersom kommunene får nye oppgaver, vil samarbeidsbehovet øke for Hof, og kanskje også for Re og Holmestrand. En sammenslåing vil dermed føre til at den nye kommunen som helhet vil bli bedre i stand til å levere spesialiserte tjenester til sine innbyggere.
- Dersom vi ser på andelen ansatte med relevant kompetanse innenfor de største tjenestesektorene, så har Horten ganske god dekning med unntak av pleie og omsorg. Her har alle 3K-kommunene høyere andel. Slik kan Horten øke sin kompetanseandel i en ny kommune. Pleie og omsorg er også den sektoren som trekkes fram som mest utfordrende i Horten i dag.
- Dersom man legger Horten til grunn som kommunesenter, vil avstanden fra tettstedene i kommunen til kommunesenteret være 30 minutter eller mindre. Det gjør at en ny kommune kan velge en organisering av administrasjon og spesialiserte tjenester som sikrer effektivitetsgevinster, større fagmiljø og utnyttelse av kommunenes ressurser og samhandling mellom ulike sektorer.
- Basistjenester som skole, barnehage, hjemmetjenester og sykehjemstjenester vil kunne videreutvikles der folk bor.

Ulemper

- Enkelte spesialiserte tjenester kan bli slått sammen og levert på færre steder enn i dag. Det vil føre til at noen innbyggere vil få dårligere fysisk tilgjengelighet til disse tjenestene. Men som vi har skrevet under fordeler, så er ikke avstandene i en ny kommunene avskrekkende. Det kan også være aktuelt å etablere servicekontor ute i de gamle kommunesentrene som har lengst reisevei til Horten, dette er gjort ved tidligere sammenslåinger.
- Felles organisering av tjenestene trenger ikke nødvendigvis innebære at en tjeneste bare kan leveres ett sted. Felles organisering kan gi muligheter for mer fleksibel utnyttelse av kompetanse på tvers av dagens kommuner, og det kan være aktuelt med kontordager i ulike deler av den nye kommunen for å sikre større nærhet til innbyggerne. Tjenesten kan likevel dra nytte av å være en del av en større organisasjon.
- Horten har i dag god valgfrihet for innbyggerne sine på ulike tjenestebehov. Det er usikkert om «utvalget» av tjenester vil øke med en ny kommune.

Effektiv tjenesteproduksjon

Fordeler

Det er et potensial for å redusere administrasjonsutgiftene ved en eventuell sammenslåing. Dersom en ny Horten + 3K-kommune driver like effektivt som Horten kommune i dag, vil innsparingspotensialet vært 20 millioner.

Ulemper

Både Horten og Holmestrand driver tjenestene sine mer effektivt i dag enn det utgiftsbehovet skulle tilsi. Hof og Re bruker noe mer midler enn det utgiftsbehovet skulle tilsi, men samlet sett viser våre beregninger at det ikke er direkte innsparingspotensial på mer effektiv tjenesteproduksjon. Gevinster som større fagmiljø og samlet utnyttelse av kommunens ressurser vil være viktigere.

Direkte økonomiske konsekvenser

Fordeler

- Horten + 3K vil få statlig økonomisk støtte i forbindelse med sammenslåingen på 70 millioner. Dette utgjør 2,2 % av dagens brutto driftsinntekter.
- De økonomiske effektberegningene viser at dette er alternativet som er best økonomisk sett. Inndelingstilskuddet vil føre til at man fra sammenslåingstidspunktet vil få et rammetilskudd som er 5,9 millioner høyere enn det som er summen av dagens rammetilskudd. Dette utgjør 0,2 % av dagens brutto driftsinntekter. I perioden 2015-2029 vil den nye kommunen motta 88,3 millioner kroner mer enn de selvstendige kommunene ville få i sum.
- Inntektsforskjellene mellom kommunene er ikke spesielt store, alle har inntekter under landsgjennomsnittet. Horten har lavest med utgiftskorrigerede frie inntekter på 92 %, mens Hof har høyest med 96 %. Det gjør at det sannsynligvis ikke vil være store harmoniseringsutfordringer knyttet til tjenestene.

Ulemper

- Siden fire kommuner inngår i sammenslåingen, vil nedtrappingen av inndelingstilskuddet fra 15-20 år være forholdsvis stort i absolutte tall. For Horten + 3K utgjør dette 38,1 millioner, noe som riktignok bare er en nedgang på -1,4 % av dagens brutto driftsinntekter. For at kommunesammenslåing skal være økonomisk lønnsomt, må den nye kommunen innen 20 år ha realisert et innsparingspotensial tilsvarende reduksjonen i rammetilskuddet.

Synspunkter om alternativet

Politikere, administrasjon og tillitsvalgte

- Det er en svak positiv holdning med et gjennomsnitt på 3,7 til en sammenslåing mellom Horten, Re, Hof og Holmestrand.
- Utenom alternativet «Horten som fortsatt egen kommune», er det denne konstellasjonen som får best oppslutning.

Innbyggerne i Horten kommune

- Det er en svak negativ holdning med et gjennomsnitt på 3,3 til en sammenslåing mellom Horten, Re, Holmestrand.
- Utenom alternativet «Horten som fortsatt egen kommune», er det denne konstellasjonen som får best oppslutning.
- Innbyggerne i Nykirke er mer positive til dette alternativet enn de øvrige innbyggerne i Horten.

Samlet vurdering

- Av sammenslåingsalternativene som har blitt vurdert i spørreundersøkelsen og innbyggerundersøkelsen, er det Horten + 3K som får best score.
- En ny kommune vil ha 49 422 innbyggere. Den nye kommunen vil kunne ta på seg nye oppgaver, og vil kunne, avhengig av hva som skjer rundt kommunen, få økt regional og nasjonal slagkraft.
- Avstandene innad i en ny kommune vil være innenfor pendlingsavstand, og det gjør at kommunen kan velge hvilken modell man ønsker for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester. Tjenester som skole, barnehage og sykehjem må man nødvendigvis ha der folk bor.
- Ut fra de økonomiske indikatorene ser det ut til at alle fire kommunene har god økonomistyring. Hof har det svakeste positive resultatet dersom man ser på samlet resultat på 2011-2013, mens Horten, Holmestrand og Re har hatt et netto driftsresultat som er høyere enn anbefalt nivå i samme periode.
- Kommunen vil få 70 millioner i statlig støtte i forbindelse med en sammenslåing, og inndelingstilskuddet gjør at kommunene samlet sett vil motta 88,3 millioner mer i rammetilskudd de første 15 årene som ny kommune. Etter 20 år vil inntektsnivået være redusert med 38,1 millioner sammenlignet med dagens situasjon, dette utgjør -1,4 % av brutto driftsinntekter.
- Dersom den nye kommunen driver administrasjonen like effektivt som Horten kommune i dag, vil innsparingspotensialet på administrasjon være 20 millioner. Våre beregninger viser at kommunen driver tjenesteproduksjonen effektivt i dag, og at det lite potensial for effektivisering av tjenestene i forbindelse med en kommunesammenslåing.
- Både innbyggerne og politikere/administrasjon/tillitsvalgte mener det viktigste målet ved sammenslåing vil være å gjøre kommunen rustet for å møte framtidige utfordringer, nye oppgaver og framtidige krav til kommunene. En sammenslåing av Horten + 3K vil kunne bidra til å nå dette målet.

Alternativ 2:

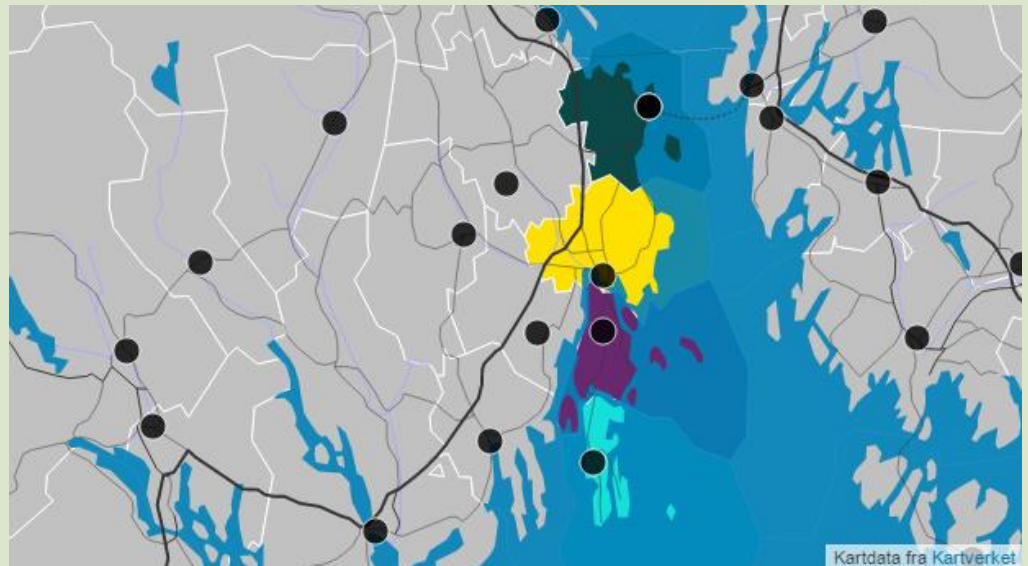
Sørover

Horten

+ Tønsberg

+ Nøtterøy

+ Tjøme

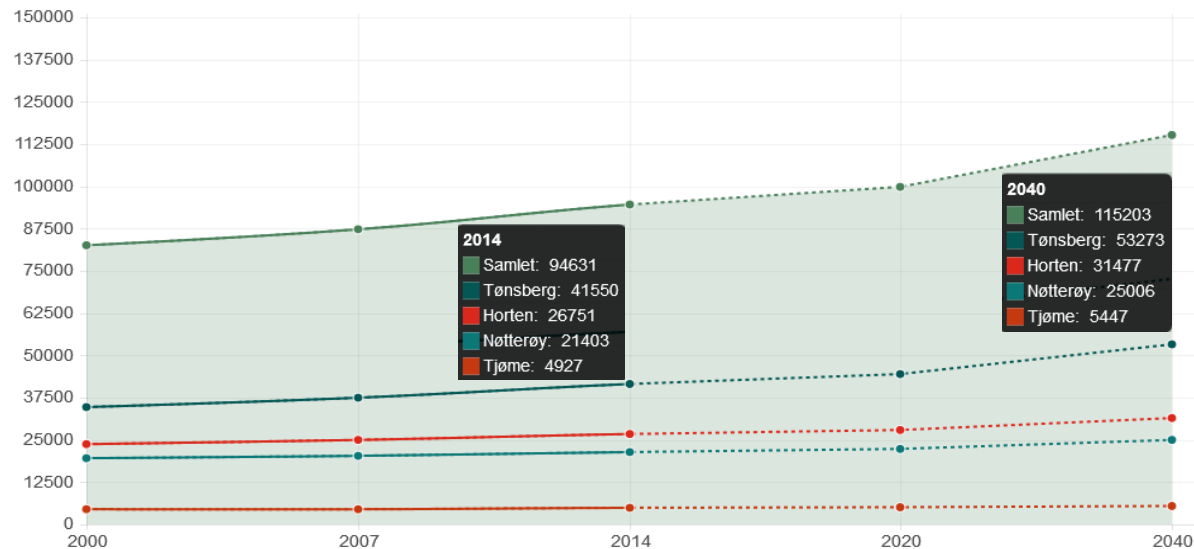

Befolkningsgrunnlag Horten + TNT

- Samlet befolkning i en kommune bestående av Horten, Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme vil ha et befolkningsgrunnlag på 94 631 innbygger per 1. januar 2014. Dersom man legger SSBs middelalternativ for befolkningsframskriving til grunn, er innbyggertallet forventet å stige til 115 203 innbyggere i 2040.
- Regjeringens ekspertutvalg for kommunereformen har anbefalt et innbyggertall på 15 000 - 20 000 innbyggere for å sikre en god oppgaveløsning. En kommune bestående av Horten + TNT vil være godt over denne anbefalingen.

PER 1. JANUAR 2014 ER SAMLET BEFOLKNING I DEN NYE KOMMUNEN 94 631

● Samlet ● Tønsberg ● Horten ● Nøtterøy ● Tjøme

Befolkningsvekst i en samlet kommune bestående av Horten, Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme.
Kilde: www.nykommune.no, basert på SSB sitt middelalternativ for befolkningsframskriving

Lokaldemokrati

Fordeler

- En ny kommune vil kunne gi muligheter for en helhetlig politisk styring på tvers av dagens kommunegrenser. Utvikling av høyskoleområde på Bakkenteigen er et eksempel.
- Horten kommune har i dag en bred politisk representasjon i kommunestyret, og et bredt spekter av muligheter for innbyggerne til å engasjere seg. Begge deler vil kunne videreføres i en ny kommune.
- En ny kommune vil ha et innbyggertall på nesten 95 000. Uavhengig av hva som skjer rundt den nye kommunen, vil det kunne gi økt regional og nasjonal slagkraft. En ny SAS-kommune (Sandefjord, Stokke og Andebu) er litt over 60 000 innbyggere. Tønsberg er i dag fylkeshovedstad.
- Kommunestørrelsen gir grunnlag for fagmiljøer som kan ivareta kommunes rolle som demokratisk arena.
- En ny kommune vil kunne ta på seg nye oppgaver som regjeringen har skissert i oppgavemeldingen, samt være av en slik størrelse at det bør være aktuelt å vurdere å overføre oppgaveansvaret for kollektivtrafikk og videregående opplæring til kommunen.
- Pendlingsmatrisen på side 25 viser at en stor andel av innbyggerne i Nøtterøy og på Tjøme jobber i Tønsberg. En sammenslåing vil sørge for at disse innbyggerne jobber og bor i samme kommune, det vil være positivt for innbyggernes mulighet til å påvirke egen hverdag.

Ulemper

- En kommunesammenslåing vil gi færre folkevalgte per innbyggere og lavere politisk representasjon. Dette kan føre til større avstand mellom innbyggere og politikere. Det kan være aktuelt med avbøtende tiltak for dette, som kommunedelsutvalg.
- Tønsberg har lavere valgdeltagelse enn Horten, mens Nøtterøy og Tjøme har høyere.
- Sammenslåingen vil i liten grad føre til mindre behov for interkommunalt samarbeid, men færre kommuner vil inngå i de samarbeidene som er i dag, og det vil kunne gi en bedre politisk styring. Horten har i dag lite interkommunalt samarbeid knyttet til tjenesteområdene.
- Maktforskyvelse og ulike utfordringer når det gjelder framtidig utvikling kan skape konflikter, og det kan oppstå bygdelister.
- Innbyggerundersøkelsen viser at innbyggerne i Horten ikke føler tilhørighet til TNT. Innbyggerne i Åsgårdstrand føler riktignok noe mer tilhørighet enn de øvrige.

Tjenestekvalitet

Fordeler

- Når det gjelder tjenesteproduksjon, har Horten kommune en befolkningsstørrelse som gjør at kommunen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse på de fleste tjenesteområder, og det er også grunn til å tro at kommunen vil kunne håndtere en del av de nye oppgavene regjeringen har skissert. Dersom kommunene får nye oppgaver, vil samarbeidsbehovet øke spesielt for Tjøme. En sammenslåing vil dermed føre til at den nye kommunen som helhet vil bli bedre i stand til å levere spesialiserte tjenester til sine innbyggere.
- Som vi så under lokaldemokrati, vil en ny kommune være av en slik størrelse at det kan være aktuelt å vurdere overføring av oppgaver som kollektivtrafikk og videregående opplæring til kommunene. Hvorvidt det er mulig vil avhenge av flere forhold.
- Dersom man legger Tønsberg til grunn som kommunesenter, vil avstanden fra tettstedene i kommunen til kommunesenteret være 35 minutter eller mindre. Det gjør at en ny kommune kan velge en organisering av administrasjon og spesialiserte tjenester som sikrer effektivitetsgevinster, større fagmiljø og utnyttelse av kommunenes ressurser og samhandling mellom ulike sektorer.
- Basistjenester som skole, barnehage, hjemmetjenester og sykehjemstjenester vil kunne videreutvikles der folk bor.

Ulemper

- Dersom vi ser på andelen ansatte med relevant kompetanse innenfor de største tjenestesektorene, så har Horten ganske god dekning med unntak av pleie og omsorg. Her har Nøtterøy og Tjøme høyere andel, men ikke Tønsberg. Det er pleie og omsorg som trekkes fram som den mest utfordrende sektoren i Horten. Tønsberg har derimot høyere andel med kompetanse i barnehage og skole enn Horten.
- Enkelte spesialiserte tjenester kan bli slått sammen og levert på færre steder enn i dag. Det vil føre til at noen innbyggere vil få lenger fysisk avstand til disse tjenestene. Men som vi har skrevet under fordeler, så er avstandene i en ny kommune ikke avskrekkende. Det kan også være aktuelt å etablere servicekontor ute i de gamle kommunesentrene, dette er gjort ved tidligere sammenslåinger.
- Felles organisering av tjenestene trenger ikke nødvendigvis innebære at en tjeneste kan leveres bare ett sted. Felles organisering kan gi muligheter for mer fleksibel utnyttelse av kompetanse på tvers av dagens kommuner, og det kan være aktuelt med kontordager i ulike deler av den nye kommunen for å sikre større nærhet til innbyggerne. Tjenesten kan likevel dra nytte av å være en del av en større organisasjon.
- Horten har i dag god valgfrihet for innbyggerne sine på ulike tjenestebehov. Det er usikkert om «utvalget» av tjenester vil øke med en ny kommune.

Effektiv tjenesteproduksjon

Fordeler

Det er et potensial for å redusere administrasjonsutgiftene ved en eventuell sammenslåing. Dersom en ny Horten + TNT-kommune driver like effektivt som Horten kommune i dag, vil innsparingspotensialet vært 46 millioner.

Ulemper

Både Horten, Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme driver tjenestene sine mer effektivt i dag enn det utgiftsbehovet skulle tilsi. Samlet sett viser våre beregninger derfor at det ikke er direkte innsparingspotensial på mer effektiv tjenesteproduksjon. Gevinster som større fagmiljø og samlet utnyttelse av kommunens ressurser vil være viktigere.

Direkte økonomiske konsekvenser

Fordeler

- Horten + TNT vil motta mest i statlig økonomisk støtte av de tre alternativene. Støtten vil utgjøre 80 millioner kroner, og 1,3 % av dagens brutto driftsinntekter.
- De økonomiske effektberegningene viser at inndelingstilskuddet vil føre til at man fra sammenslåingstidspunktet vil få et rammetilskudd som er 4,0 millioner høyere enn det som er summen av dagens rammetilskudd. Dette utgjør 0,1 % av dagens brutto driftsinntekter. I perioden 2015-2029 vil den nye kommunen motta 60,3 millioner kroner mer enn de selvstendige kommunene ville få i sum.
- Inntektsforskjellene mellom kommunene er ikke spesielt store, alle har inntekter under landsgjennomsnittet. Horten har lavest med utgiftskorrigerede frie inntekter på 92 %, mens Nøtterøy og Tjøme har høyest med 95 %. Det gjør at det sannsynligvis ikke vil være store harmoniseringsutfordringer knyttet til tjenestene.

Ulemper

- Siden fire kommuner inngår i sammenslåingen, vil nedtrappingen av inndelingstilskuddet fra 15-20 år være forholdsvis stort i absolutte tall. For Horten + TNT utgjør dette 34,5 millioner, noe som riktignok bare er en nedgang på -0,6 % av dagens brutto driftsinntekter. For at kommunesammenslåing skal være økonomisk lønnsomt, må den nye kommunen innen 20 år ha realisert et innsparingspotensial tilsvarende reduksjonen i rammetilskuddet.
- Tønsberg hadde et akkumulert regnskapsmessig merforbruk per 31.12.13 på over 46 millioner, og er oppført i ROBEK. Det kan være en utfordring at de andre kommunene i en sammenslåingsprosess føler de må gå inn og dekke Tønsbergs overforbruk. Men man må huske på at fra vedtak om sammenslåing er gjort, til den faktiske sammenslåing, så vil det være tid for å rette opp dette.
- Horten ligger i en annen skatteklasser, noe som påvirker inntektsutjevningen over rammetilskuddet negativt med -13 mill. kr.

Synspunkter om alternativet

Politikere, administrasjon og tillitsvalgte

- Det er en svak negativ til holdning til alternativet med Horten, Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme med et gjennomsnitt på 3,3.
- Det er dette alternativet som får lavest score av dem politikere, administrasjon og tillitsvalgte ble bedt om å vurdere. Men i denne spørreundersøkelsen var det 3 alternativ, mot 5 i innbyggerundersøkelsen.

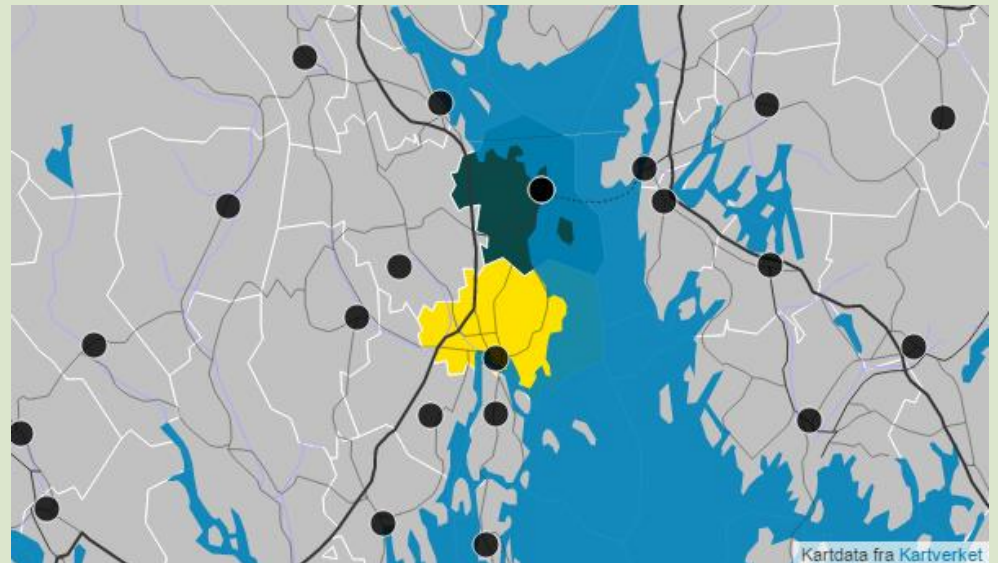
Innbyggerne i Horten kommune

- Det er en negativ holdning til alternativet med Horten, Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme med et gjennomsnitt på 2,8. Dette er alternativet som får dårligst score av innbyggerne.
- Innbyggerne i Åsgårdstrand er mer positive til dette alternativet enn de øvrige innbyggerne i Horten.

Samlet vurdering

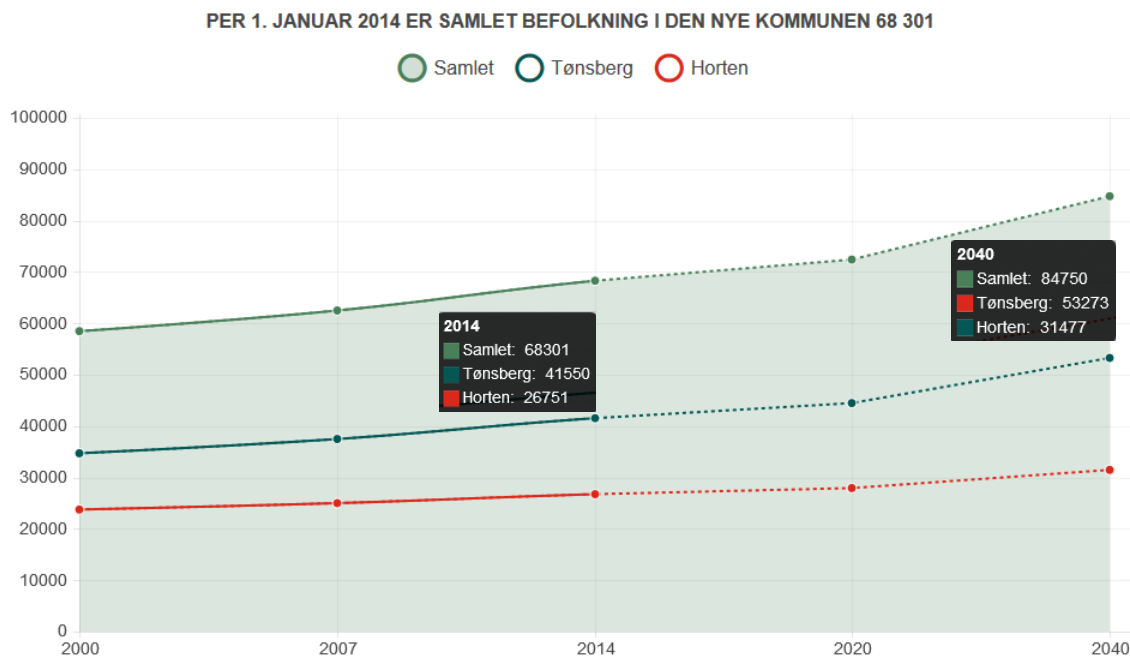
- Av sammenslåingsalternativene som har blitt vurdert i spørreundersøkelsen og innbyggerundersøkelsen, er det Horten + TNT som får dårligst score. Innbyggerne er mer negative til alternative enn administrasjon/politikere/tillitsvalgte.
- En ny kommune vil ha 94 631 innbyggere. Den nye kommunen vil kunne ta på seg nye oppgaver, og vil kunne få økt regional og nasjonal slagkraft. Kommunen vil også være av en slik størrelse at det kan være aktuelt å få overført oppgaver som kollektivtrafikk og videregående opplæring. Regjeringen skriver i stortingsmeldingen om «nye oppgaver til større kommuner» at de skal vurderes i hvert enkelt tilfelle.
- Avstandene innad i en ny kommune vil være innenfor pendlingsavstand, og gjør at kommunen kan velge hvilken modell man ønsker for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester. Tjenester som skole, barnehage og sykehjem må man nødvendigvis ha der folk bor.
- Ut fra de økonomiske indikatorene ser det ut til at Horten, Nøtterøy og Tjøme har god økonomistyring. Tønsberg har et akkumulert underskudd og er på ROBEK. Det kan skape utfordringer i en sammenslåingsprosess.
- Kommunen vil få 80 millioner i statlig støtte i forbindelse med en sammenslåing, noe som er det høyeste beløpet av alternativene som er vurdert. Inndelingstilskuddet gjør at kommunene samlet sett vil motta 60,3 millioner mer i rammetilskudd de første 15 årene som ny kommune. Etter 20 år vil inntektsnivået være redusert med 34,5 millioner sammenlignet med dagens situasjon, dette utgjør -0,6 % av brutto driftsinntekter.
- Dersom den nye kommunen driver administrasjonen like effektivt som Horten kommune i dag, vil innsparingspotensialet på administrasjon være 46 millioner. Våre beregninger viser at kommunen driver tjenesteproduksjonen effektivt i dag, og at det er lite potensial for effektivisering av tjenestene i forbindelse med en kommunesammenslåing.
- Både innbyggerne og politikere/administrasjon/tillitsvalgte mener det viktigste målet ved sammenslåing vil være å gjøre kommunen rustet for å møte framtidige utfordringer, nye oppgaver og framtidige krav til kommunene. En sammenslåing av Horten + TNT vil kunne bidra til å nå dette målet.

Alternativ 3:
Sørover
Horten
+ Tønsberg

Befolkningsgrunnlag Horten + Tønsberg

- Samlet befolkning i en kommune bestående av Horten, Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme vil ha et befolkningsgrunnlag på 68 301 innbygger per 1. januar 2014. Dersom man legger SSBs middelalternativ for befolkningsframskriving til grunn, er innbyggertallet forventet å stige til 84 750 innbyggere i 2040.
- Regjeringens ekspertutvalg for kommunereformen har anbefalt et innbyggertall på 15 000 - 20 000 innbyggere for å sikre en god oppgaveløsning. En kommune bestående av Horten og Tønsberg vil være godt over denne anbefalingen.

197

Befolkningsvekst i en samlet kommune bestående av Horten og Tønsberg.

Kilde: www.nykommune.no, basert på SSB sitt middelalternativ for befolkningsframskriving

Lokaldemokrati

Fordeler

- En ny kommune vil kunne gi muligheter for en helhetlig politisk styring på tvers av dagens kommunegrenser. Utvikling av høyskoleområde på Bakkenteigen er et eksempel.
- Horten kommune har i dag en bred politisk representasjon i kommunestyret, og et bredt spekter av muligheter for innbyggerne til å engasjere seg. Begge deler vil kunne videreføres i en ny kommune.
- En ny kommune vil ha et innbyggertall på litt over 68 000. Avhengig av hva som skjer rundt den nye kommunen, vil det kunne gi økt regional og nasjonal slagkraft. Tønsberg er i dag fylkeshovedstad.
- Kommunestørrelsen gir grunnlag for fagmiljøer som kan ivareta kommunes rolle som demokratisk arena.
- En ny kommune vil kunne ta på seg nye oppgaver som regjeringen har skissert i oppgavemeldingen.

Ulemper

- En kommunesammenslåing vil gi færre folkevalgte per innbyggere og lavere politisk representasjon. Dette kan føre til større avstand mellom innbyggere og politikere. Det kan være aktuelt med avbøtende tiltak for dette, som kommunedelsutvalg.
- Tønsberg har lavere valgdeltagelse enn Horten.
- Sammenslåingen vil i liten grad føre til mindre behov for interkommunalt samarbeid, men færre kommuner vil inngå i de samarbeidene som er i dag, og det vil kunne gi en bedre politisk styring. Horten har i dag lite interkommunalt samarbeid knyttet til tjenesteområdene.
- En ny kommune vil ikke være av en slik størrelse at det vil være aktuelt å overføre oppgaveansvaret for kollektivtrafikk og videregående opplæring til kommunen.
- Maktforskyvelse og ulike utfordringer når det gjelder framtidig utvikling, kan skape konflikter, og det kan oppstå bygdelister.

Tjenestekvalitet

Fordeler

- Dersom vi ser på andelen ansatte med relevant kompetanse innenfor de største tjenestesektorene, så har Horten ganske god dekning med unntak av pleie og omsorg. Her har Tønsberg en lavere andel. Men Tønsberg har derimot høyere andel med kompetanse i barnehage og skole enn Horten. Tønsberg er fylkeshovedstad.
- Dersom man legger Tønsberg til grunn som kommunesenter, vil avstanden fra tettstedene i kommunen til kommunesenteret være 21 minutter eller mindre. Det gjør at en ny kommune kan velge en organisering av administrasjon og spesialiserte tjenester som sikrer effektivitetsgevinster, større fagmiljø og utnyttelse av kommunenes ressurser og samhandling mellom ulike sektorer.
- Basistjenester som skole, barnehage, hjemmetjenester og sykehjemstjenester vil kunne videreutvikles der folk bor.

Ulemper

- Når det gjelder tjenesteproduksjon, har Horten kommune en befolkningsstørrelse som gjør at kommunen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse på de fleste tjenesteområder, og det er også grunn til å tro at kommunen vil kunne håndtere en del av de nye oppgavene regjeringen har skissert. Det samme gjelder Tønsberg. Den nye kommunen blir på nærmere 85 000 innbyggere, men siden både Nøtterøy og Tjøme har høy innpendling til Tønsberg, vil det neppe bli aktuelt å overføre oppgaver knyttet til videregående opplæring og kollektivtrafikk til den nye kommunen.
- Enkelte spesialiserte tjenester kan bli slått sammen og levert på færre steder enn i dag. Det vil føre til at noen innbyggere vil få lenger fysisk avstand til disse tjenestene. Men avstandene i en ny kommune vil ikke være store. Det kan også være aktuelt å etablere servicekontor ute i de gamle kommunesentrene, dette er gjort ved tidligere sammenslåinger.
- Horten har i dag god valgfrihet for innbyggerne sine på ulike tjenestebehov. Det er usikkert om «utvalget» av tjenester vil øke med en ny kommune.

Effektiv tjenesteproduksjon

Fordeler

Det er et potensial for å redusere administrasjonsutgiftene ved en eventuell sammenslåing. Dersom en ny Horten + Tønsberg driver like effektivt som Horten kommune i dag, vil innsparingspotensialet være 18 millioner.

Ulemper

Både Horten, Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme driver tjenestene sine mer effektivt i dag enn det utgiftsbehovet skulle tilsi. Samlet sett viser våre beregninger derfor at det ikke er direkte innsparingspotensial på mer effektiv tjenesteproduksjon. Gevinster som større fagmiljø og samlet utnyttelse av kommunens ressurser vil være viktigere.

Direkte økonomiske konsekvenser

Fordeler

- Horten + Tønsberg vil motta 60 millioner kroner i statlig økonomisk støtte i forbindelse med sammenslåingen. Det utgjør 1,4 % av dagens brutto driftsinntekter.
- Inntektsforskjellene mellom kommunene er ikke spesielt store, alle har inntekter under landsgjennomsnittet. Horten har lavest med utgiftskorrigerede frie inntekter på 92 %, mens Tønsberg har høyest med 95 %. Det gjør at det sannsynligvis ikke vil være store harmoniseringsutfordringer knyttet til tjenestene.
- Siden bare to kommuner inngår i sammenslåingen, vil nedtrappingen av inndelingstilskuddet fra 15-20 år være forholdsvis lite. For Horten + Tønsberg utgjør dette 19,1 millioner, noe som er en nedgang på -0,4 % av dagens brutto driftsinntekter. For at kommunesammenslåing skal være økonomisk lønnsomt, må den nye kommunen innen 20 år ha realisert et innsparingspotensial tilsvarende reduksjonen i rammetilskuddet.

Ulemper

- De økonomiske effektberegningene viser at inndelingstilskuddet vil føre til at man fra sammenslåingstidspunktet vil få et rammetilskudd som er 6,2 millioner lavere enn det som er summen av dagens rammetilskudd. Dette utgjør -0,1 % av dagens brutto driftsinntekter. I perioden 2015-2029 vil den nye kommunen motta 93,4 millioner kroner mindre enn de selvstendige kommunene ville få i sum. Dette skyldes blant annet at Horten ligger i en annen skatteklasser, noe som påvirker inntektsutjevningen over rammetilskuddet negativt med -13 mill. kr.
- Tønsberg hadde et akkumulert regnskapsmessig merforbruk per 31.12.13 på over 46 millioner, og er oppført i ROBEK. Det kan være en utfordring at Horten kommune i en sammenslåingsprosess føler de må gå inn og dekke Tønsbergs overforbruk. Men man må huske på at fra vedtak om sammenslåing er gjort, til den faktiske sammenslåing, så vil det være tid for å rette opp dette.

Synspunkter om alternativet

Politikere, administrasjon og tillitsvalgte

- Siden spørreundersøkelsen ble sendt ut før det var kjent at Nøtterøy trekker seg fra forhandlinger om sammenslåing med Tønsberg, er ikke dette alternativet vurdert av politikere, administrasjon og tillitsvalgte.

Innbyggerne

- Det er en negativ holdning til alternativet med Horten og Tønsberg med et gjennomsnitt på 3,0. Det er samme oppslutning som en stor Vestfold-kommune får.
- Innbyggerne i Åsgårdstrand er mer positive til dette alternativet enn de øvrige innbyggerne i Horten.

Samlet vurdering

- Alternativet med Horten + Tønsberg er kun vurdert i innbyggerundersøkelsen. Innbyggerne er negative til en slik sammenslåing, med et gjennomsnitt på 3,0.
- En ny kommune vil ha 68 301 innbyggere. Den nye kommunen vil kunne ta på seg nye oppgaver, og vil kunne få økt regional og nasjonal slagkraft.
- Avstandene innad i en ny kommune vil være innenfor pendlingsavstand, og det gjør at kommunen kan velge hvilken modell man ønsker for lokalisering av administrasjon og spesialiserte tjenester. Tjenester som skole, barnehage og sykehjem må man nødvendigvis ha der folk bor.
- Ut fra de økonomiske indikatorene ser det ut til at Horten har god økonomistyring. Tønsberg har et akkumulert underskudd og er på ROBEK. Det kan skape utfordringer i en sammenslåingsprosess.
- Kommunen vil få 60 millioner i statlig støtte i forbindelse med en sammenslåing, noe som i hovedsak skyldes at kommunen vil ha et høyt innbyggertall. Horten og Tønsberg er i forskjellige skatteklasser, noe som påvirker inntektsutjevningen over rammetilskuddet negativt med -13 mill. kr. Samlet sett vil en Horten + Tønsberg kommune motta 93,4 millioner kroner i rammetilskudd de første 15 årene. Etter 20 år vil inntektsnivået være redusert med 19,1 millioner sammenlignet med dagens situasjon, dette utgjør -0,4 % av brutto driftsinntekter.
- Dersom den nye kommunen driver administrasjonen like effektivt som Horten kommune i dag, vil innsparingspotensialet på administrasjon være 18 millioner. Våre beregninger viser at kommunen driver tjenesteproduksjonen effektivt i dag, og at det lite potensial for effektivisering av tjenestene i forbindelse med en kommunesammenslåing.
- Både innbyggerne og politikere/administrasjon/tillitsvalgte mener det viktigste målet ved sammenslåing vil være å gjøre kommunen rustet for å møte framtidige utfordringer, nye oppgaver og framtidige krav til kommunene. En sammenslåing av Horten + Tønsberg vil kunne bidra til å nå dette målet.

**Alternativ 4:
Grensejustering mot Re og Tønsberg**

Grensejusteringer mot Re

- Grensejustering mot Re er snakk om finjustering av ulogiske grenser. I arbeidet har det kommet fram følgende forhold:
 - At skolekretsene kan være ulogiske. Skoler og barnehager som innbyggerne bor nærmest, ligger i «feil» kommune.
 - Haugan næringspark ligger i to kommuner.
 - Det er en «rar krøll» av Re kommune innom Skoppum.
 - Det finnes enkelttilfeller hvor innbyggere har eiendommer i to kommuner.
 - I spørreundersøkelsen blir det pekt på at aktuelt område for grensejustering er den delen av Re som ligger mellom Holmestrand og Horten.
- I dette arbeidet har vi ikke studert kart og kommet med konkrete forslag til grensejusteringer. Men punktene over viser at det i forbindelse med arbeidet med kommunereformen vil være aktuelt å ha en dialog med Re kommune om mulig grensejustering. Først og fremst vil det være viktig å undersøke hva de berørte innbyggerne mener.
- Regelverket for grensejusteringer er redegjort for tidligere i rapporten. Det viktigste er å klargjøre omfanget om kommunal infrastruktur (veier, gatelys, bygninger) som vil være omfattet av grensejusteringen, og deretter fastsette en rettferdig fordeling av disse verdiene. Det kan være nødvendig at en kommune betaler den andre et vederlag.

Grensejusteringer mot Tønsberg

- Grensejustering mot Tønsberg omfatter å samle hele Åsgårdstrand by i en kommune. Tidligere i rapporten har vi sett at Åsgårdstrand er definert som et oppsplittet tettsted, hvor 2 857 av innbyggerne bor i Horten kommune og 253 av innbyggerne bor i Tønsberg kommune.
- Regjerings ekspertutvalg har sagt at for at kommunene skal være funksjonelle samfunnsutviklingsområder, så bør et tettsted ligge i én kommune. Skal man følge dette, bør Åsgårdstrand samles i én kommune, enten Horten eller Tønsberg.
- I spørreundersøkelsen ble det blant annet nevnt at det kan være en fordel for arealplanleggingen om Åsgårdstrand samles i Horten kommune.
- Innbyggerne ble bedt om å vurdere å samle Åsgårdstrand i en kommune. Resultatene var:
 - Støtte til å samle hele Åsgårdstrand i Horten kommune med et gjennomsnitt på 4,6.
 - Ikke støtte til å samle hele Åsgårdstrand i Tønsberg kommune med et gjennomsnitt på 2,2.
 - Det er verdt å merke seg at innbyggerne har et litt annet syn enn den samla befolkningen. Støtten til å samle hele Åsgårdstrand i Horten, har en støtte på 4,1. Mens de er «mindre negativ» til å samle Åsgårdstrand i Tønsberg med et snitt på 2,8.
- En samling av Åsgårdstrand i en kommune bør vurderes i forbindelse med kommunereformen. Innbyggerundersøkelsen viser at det på et innledende tidspunkt er en positiv holdning til dette. Dersom det skal gjennomføres, må man innlede en dialog med Tønsberg kommune for å kartlegge om dette er aktuelt, og eventuelt lage et forslag til fordeling av kommunal infrastruktur og eventuelle vederlag. Det vil være viktig å involvere de berørte innbyggerne i en slik prosess.

Telemarksforsking

Avslutning

Avsluttende kommentarer

- Vi har i denne rapporten vurdert fordeler og ulemper knyttet til tre aktuelle sammenslåingsalternativer for Horten kommune, samt kommentert eventuelle grensejusteringer mot Re og Tønsberg.
- Både i spørreundersøkelsen og i innbyggerundersøkelsen ble respondentene bedt om å gi sin vurdering av alternativet med «Horten som egen kommune». Politikere/administrasjon/tillitsvalgte ga en støtte til dette med et gjennomsnitt på 4,1. Tilsvarende støtter innbyggerne dette med et gjennomsnitt på 4,0. Horten som egen kommune er ikke et alternativ som er utredet i denne rapporten, men resultatet fra undersøkelsen kan kommunen ta med seg i det videre arbeidet.
- Horten kommune må nå gjøre et retningsvalg for hva man ønsker å gjøre videre. Regjeringen har lagt til grunn at alle kommuner skal gjøre sammenslåingsvedtak høsten 2015 eller våren 2016. Våren 2017 vil det legges fram en proposisjon for Stortinget med forslag til en ny helhetlig kommunestruktur, og en samlet lovproposisjon om nye oppgaver. Neste side viser kort hvilke ulike faser det er i en sammenslåingsprosess.

Kilde: www.kommunereform.no

Videre prosess

- Telemarksforskning har arbeidet med spørsmål rundt kommunestruktur i mange år, og har erfaring med at en «typisk» kommunesammenslåingsprosess legges opp med følgende 5 faser:
 1. Sonderingsfase
 2. Utredningsfase – intensjonsavtale
 3. Debattfase – vedtak om sammenslåing
 4. Gjennomføringsfase
 5. Driftsfase
- Horten er nå i en utredningsfase. Denne rapporten er et bidrag til et retningsvalg for hva man ønsker å gjøre videre. Dersom man ønsker å gå mot en kommunesammenslåing, vil neste steg være å innlede forhandlinger med aktuell(e) kommune(r). Forhandlingen bør munne ut i en intensjonsavtale for hvordan man skal bygge en ny kommune.
- Deretter følger en debattfase hvor resultatene i intensjonsavtalen diskuteres. Her bør innbyggerne få si sin mening, før man gjør vedtak om sammenslåing. Alle kommuner får 100 000 i støtte fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å høre innbyggerne.
- Gjennomføringsfasen går fra vedtak fram til den nye kommunen skal etableres. I en slik fase vil man arbeide med å «fusjonere» de gamle kommunene sammen til en. Denne kan deles i en planleggingsfase og en implementeringsfase.
- Driftsfasen starter når den nye kommunen er etablert, og kommunen går over i ordinær drift.

Kilde: Brandtzæg (2014)

Referanser

Referanser

- Brandtzæg, B.A. 2009. *Frivillige kommunesammenslutninger 2005-2008. Erfaringer og effekter fra Bodø, Aura, Vindafjord og Kristiansund*. TF-rapport 258/2009.
- Brandtzæg, B.A. 2014. *Hvordan gjennomføre en kommunesammenslåing? Erfaring og innspill fra frivillige sammenslåinger*. TF-notat 35/2014.
- Bukve, O. 1999. Samanslåing, samarbeid eller status quo? Kva bør skje med kommunestrukturen. – Høgskolen i Sogn og Fjordane. R-nr 1/99.
- Grefsrud og Hagen. 2003. *Kriterier for kommuneinndeling*. Østlandsforskning. ØF-rapport nr. 21/2003.
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet. 2014. Kriterier for god kommunestruktur – delrapport fra ekspertutvalget for kommunereformen. Mars 2014.
- Kommunal- og moderniseringsdepartementet. 2014. Kriteriet for god kommunestruktur – sluttrapport fra ekspertutvalget for kommunereformen. Desember 2014.
- Skjetne, K.T. og Lindtvedt, F.M. 2014. Kommunestørrelse og lokaldemokrati. KS-rapport mai 2014.

Nettsider

- Horten næringsforening: <http://www.horten-naringsforening.no/Dokument/Om-oss>. Lastet ned 17.03.15.
- Horten frivillighetssentral: <http://horten.frivilligsentral.no/?pageslug=forside-11402>. Lastet ned 17.03.15.
- Regjeringens side om kommunereformen: www.kommunereform.no. Lastet ned 25.03.15.

Vedlegg

Innbyggerundersøkelse – spørsmål og inndeling i kretser

Innbyggerundersøkelse Horten kommune

1. Hvor i kommunen bor du?
 - Borre
 - Granly
 - Horten
 - Nykirke
 - Åsgårdstrand

1. I hvilken grad føler du tilhørighet til ulike geografiske områder? (Du kan svare på en skala fra 1-6, der 1 = ingen tilhørighet og 6 = svært stor tilhørighet)
 - Stedet der du bor (del av kommunen – bygd, tettsted, boligfelt)
 - Kommunen
 - «3-K» (Holmestrand + Re + Hof)
 - «TNT» (Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme)
 - Vestfold

2. Hvor ofte handler du utenfor kommunen?
 - Daglig
 - Noen ganger i uken
 - Hver uke
 - Noen ganger i måneden
 - Noen ganger i året
 - Sjeldnere/aldri

3. Dersom du handler utenfor kommunen, hvor er det vanligvis du handler?
 - Tønsberg
 - Holmestrand
 - Moss
 - Andre

4. Hvor ofte benytter du deg av kafeer, utesteder og restauranter utenfor kommunen?
 - Daglig
 - Noen ganger i uken
 - Hver uke
 - Noen ganger i måneden
 - Noen ganger i året
 - Sjeldnere/aldri

5. Dersom du du benytter deg av kafeer, utesteder og restauranter utenfor kommunen, hvor er det disse tilbudene ligger?
 - Tønsberg
 - Holmestrand
 - Moss
 - Andre

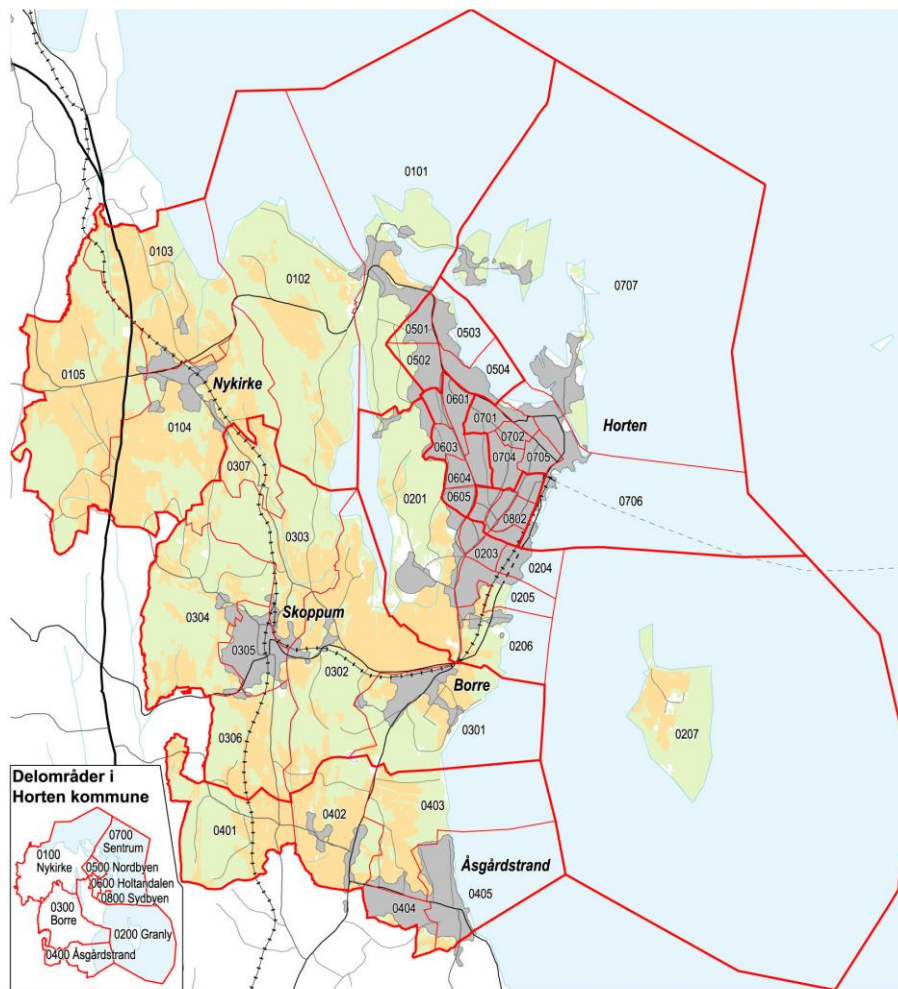
Innbyggerundersøkelse Horten kommune

6. Hvor ofte benytter du deg av kultur- og fritidstilbud utenfor kommunen?
- Daglig
 - Noen ganger i uken
 - Hver uke
 - Noen ganger i måneden
 - Noen ganger i året
 - Sjeldnere/aldri
7. Dersom du benytter deg av kultur- og fritidstilbud utenfor kommunen, hvor er det disse tilbudene ligger?
- Tønsberg
 - Holmestrand
 - Moss
 - Andre
8. Hva vil være viktig for deg dersom Horten kommune skulle slå seg sammen med andre kommuner? (Svar på en skala fra 1-6, der 1 er svært lite viktig og 6 er svært viktig)
- Større fagmiljøer i kommunen
 - Økt kvalitet på de kommunale tjenestene
 - God tilgjengelighet til de kommunale tjenestene
 - En mer kostnadseffektiv kommunal drift
 - Et god lokaldemokrati
 - Bedre nærings- og samfunnsutvikling
 - Være bedre rustet for å møte framtidige utfordringer, nye oppgaver og framtidige krav til kommunene
9. Hvordan stiller du deg til følgende sammenslåingsalternativer? (Du kan svare på en skala fra 1-6, der 1 er svært negativ og 6 er svært positiv).
- «Vestfold-kommune» (ca. 240 000 innb.)
 - «3K-kommune» (Horten + Holmestrand + Hof + Re) (ca. 50 000 innb.)
 - «TNT-kommune» (Horten + Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme) (ca. 95 000 innb.)
 - Horten + Tønsberg (ca. 70 000 innb.)
 - Horten som fortsatt egen kommune (ca. 27 000 innb.)
10. Hvordan stiller du deg til en eventuelle grensejusteringer av Horten kommune? (Du kan svare på en skala fra 1-6, der 1 er svært negativ og 6 er svært positiv).
- Hele Åsgårdstrand by i Horten kommune
 - Hele Åsgårdstrand by i Tønsberg kommune

Innbyggerundersøkelse Horten kommune

12. Kjønn?
- Mann
 - Kvinne
13. Alder?
- Under 30 år
 - 30-44 år
 - 45-59 år
 - 60 år og eldre
14. Er du født- og oppvokst i Horten kommune, eller du innflytter?
- Født- og oppvokst i kommunen
 - Innflytter
 - Er du yrkesaktiv, og jobber du i tilfellet i offentlig eller privat sektor?
 - Offentlig
 - Privat
 - Ikke yrkesaktiv
15. Dersom yrkesaktiv, hvor ligger arbeidsplassen?
- Hjemkommunen Horten
 - Holmestrand
 - Tønsberg
 - Oslo
 - Andre

Innbyggerundersøkelse Horten kommune – inndeling i kretser

Innbyggerundersøkelse Horten kommune – inndeling i kretser

07010101 Falkenstein	07010501 Orerønningen
07010102 Vegge	07010502 Laskenlia
07010103 Freberg	07010503 Kjølhalskogen
07010104 Nykirke	07010504 Apenes
07010105 Kopstad	07010601 Lillås
07010201 Semb	07010602 Kongstein
07010202 Baggerød	07010603 Nordskogen
07010203 Tveiten	07010604 Holtan nord
07010204 Steinsnes	07010605 Holtan syd
07010205 Røre	07010606 Nordre Baggerød
07010206 Vold	07010701 Keisemarken
07010207 Bastøy	07010702 Åsen
07010301 Kirkebakken	07010703 Ollebakken
07010302 Sande	07010704 Brårudåsen
07010303 Solberg	07010705 Sentrum
07010304 Gusland	07010706 Havneområdet/Lystlunden
07010305 Skoppum	07010707 Karl Johansvern m/øyene
07010306 Borge	07010801 Sentrum syd
07010307 Guttulsrød	07010802 Sollistrand
07010401 Adal	07010803 Bryggerijordet
07010402 Ra	07010804 Jota
07010403 Fjukstad	07010805 Søndre Baggerød
07010404 Breidablikk	07019999 Uoppgitt grunnkrets
07010405 Åsgårdstrand	

Innbyggerundersøkelse - Resultater i tabellform

1. I hvilken grad føler du tilhørighet til ulike geografiske områder?
 (Du kan svare på en skala fra 1-6, der 1 = ingen tilhørighet og 6 = svært stor tilhørighet)

Stedet der du bor (del av kommunen - bygd, tettsted, boligfelt)

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Stedet der du bor (del av kommunen - bygd, tettsted, boligfelt)	1 = ingen tilhørighet	Antall	3	1	6	0	1	11
		%	4,3%	1,7%	1,8%	0,0%	1,3%	1,8%
	2	Antall	2	2	13	1	3	21
		%	2,9%	3,3%	3,8%	2,0%	3,8%	3,5%
	3	Antall	12	5	34	5	8	64
		%	17,1%	8,3%	10,0%	10,0%	10,0%	10,7%
4	Antall	17	8	54	12	11	102	
	%	24,3%	13,3%	15,9%	24,0%	13,8%	17,0%	
5	Antall	14	16	82	9	19	140	
	%	20,0%	26,7%	24,1%	18,0%	23,8%	23,3%	
6 = svært stor tilhørighet	Antall	22	28	151	23	38	262	
	%	31,4%	46,7%	44,4%	46,0%	47,5%	43,7%	
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Kommunen

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Kommunen	1 = ingen tilhørighet	Antall	2	4	10	0	4	20
		%	2,9%	6,7%	2,9%	0,0%	5,0%	3,3%
	2	Antall	4	1	11	3	1	20
		%	5,7%	1,7%	3,2%	6,0%	1,3%	3,3%
	3	Antall	8	9	33	10	15	75
		%	11,4%	15,0%	9,7%	20,0%	18,8%	12,5%
4	Antall	16	7	66	13	25	127	
	%	22,9%	11,7%	19,4%	26,0%	31,3%	21,2%	
5	Antall	15	19	100	12	20	166	
	%	21,4%	31,7%	29,4%	24,0%	25,0%	27,7%	
6 = svært stor tilhørighet	Antall	25	20	120	12	15	192	
	%	35,7%	33,3%	35,3%	24,0%	18,8%	32,0%	
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

1. I hvilken grad føler du tilhørighet til ulike geografiske områder?
(Du kan svare på en skala fra 1-6, der 1 = ingen tilhørighet og 6 = svært stor tilhørighet)

3-K (Holmestrand + Re + Hof)

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
3-K (Holmestrand + Re + Hof)	1 = ingen tilhørighet	Antall	27	19	130	10	36	222
		%	38,6%	31,7%	38,2%	20,0%	45,0%	37,0%
	2	Antall	19	20	76	16	24	155
		%	27,1%	33,3%	22,4%	32,0%	30,0%	25,8%
	3	Antall	14	13	60	9	10	106
		%	20,0%	21,7%	17,6%	18,0%	12,5%	17,7%
	4	Antall	4	5	41	6	8	64
		%	5,7%	8,3%	12,1%	12,0%	10,0%	10,7%
	5	Antall	3	2	19	5	1	30
		%	4,3%	3,3%	5,6%	10,0%	1,3%	5,0%
	6 = svært stor tilhørighet	Antall	3	1	14	4	1	23
		%	4,3%	1,7%	4,1%	8,0%	1,3%	3,8%
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

TNT (Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme)

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
TNT (Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme)	1 = ingen tilhørighet	Antall	18	16	101	19	14	168
		%	25,7%	26,7%	29,7%	38,0%	17,5%	28,0%
	2	Antall	15	16	69	12	13	125
		%	21,4%	26,7%	20,3%	24,0%	16,3%	20,8%
	3	Antall	13	10	74	6	19	122
		%	18,6%	16,7%	21,8%	12,0%	23,8%	20,3%
	4	Antall	12	12	54	5	18	101
		%	17,1%	20,0%	15,9%	10,0%	22,5%	16,8%
	5	Antall	9	6	31	4	12	62
		%	12,9%	10,0%	9,1%	8,0%	15,0%	10,3%
	6 = svært stor tilhørighet	Antall	3	0	11	4	4	22
		%	4,3%	0,0%	3,2%	8,0%	5,0%	3,7%
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

1. I hvilken grad føler du tilhørighet til ulike geografiske områder?
 (Du kan svare på en skala fra 1-6, der 1 = ingen tilhørighet og 6 = svært stor tilhørighet)

			Vestfold					
			Sted					
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	Total
Vestfold	1 = ingen tilhørighet	Antall	1	4	10	2	2	19
		%	1,4%	6,7%	2,9%	4,0%	2,5%	3,2%
	2	Antall	4	4	13	3	3	27
		%	5,7%	6,7%	3,8%	6,0%	3,8%	4,5%
	3	Antall	9	10	58	10	16	103
		%	12,9%	16,7%	17,1%	20,0%	20,0%	17,2%
	4	Antall	18	9	86	8	12	133
	%	25,7%	15,0%	25,3%	16,0%	15,0%	22,2%	
	5	Antall	20	18	84	12	23	157
		%	28,6%	30,0%	24,7%	24,0%	28,8%	26,2%
	6 = svært stor tilhørighet	Antall	18	15	89	15	24	161
		%	25,7%	25,0%	26,2%	30,0%	30,0%	26,8%
Total		Antall	70	60	340	50	80	600
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

2. Hvor ofte handler du utenfor kommunen?

Hvor ofte handler du (dagligvarer) utenfor kommunen?

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Hvor ofte handler du (dagligvarer) utenfor kommunen?	Daglig	Antall	3	7	7	2	0	19
		%	4,3%	11,7%	2,1%	4,0%	0,0%	3,2%
	Noen ganger i uken	Antall	12	3	18	7	4	44
		%	17,1%	5,0%	5,3%	14,0%	5,0%	7,3%
	Hver uke	Antall	5	1	11	2	5	24
		%	7,1%	1,7%	3,2%	4,0%	6,3%	4,0%
	Noen ganger i måneden	Antall	14	13	65	11	30	133
	%	20,0%	21,7%	19,1%	22,0%	37,5%	22,2%	
Noen ganger i året	Antall	10	9	59	10	12	100	
	%	14,3%	15,0%	17,4%	20,0%	15,0%	16,7%	
Sjeldnere/aldri	Antall	26	27	180	18	29	280	
	%	37,1%	45,0%	52,9%	36,0%	36,3%	46,7%	
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

3. Dersom du handler utenfor kommunen, hvor er det vanligvis du handler?

Dersom du handler (dagligvarer) utenfor kommunen, hvor er det vanligvis du handler?

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Dersom du handler (dagligvarer) utenfor kommunen, hvor er det vanligvis du handler?	Tønsberg	Antall	25	12	68	8	28	141
		%	56,8%	36,4%	42,5%	25,0%	54,9%	44,1%
	Holmestrand	Antall	2	2	5	13	2	24
		%	4,5%	6,1%	3,1%	40,6%	3,9%	7,5%
	Moss	Antall	1	0	9	0	1	11
	%	2,3%	0,0%	5,6%	0,0%	2,0%	3,4%	
Andre steder	Antall	16	19	78	11	20	144	
	%	36,4%	57,6%	48,8%	34,4%	39,2%	45,0%	
Total	Antall	44	33	160	32	51	320	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

4. Hvor ofte benytter du deg av kafeer, utesteder og restauranter utenfor kommunen?

Hvor ofte benytter du kafeer, utesteder og restauranter utenfor kommunen?

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Hvor ofte benytter du kafeer, utesteder og restauranter utenfor kommunen?	Daglig	Antall	0	3	6	1	1	11
		%	0,0%	5,0%	1,8%	2,0%	1,3%	1,8%
	Noen ganger i uken	Antall	2	2	14	1	0	19
		%	2,9%	3,3%	4,1%	2,0%	0,0%	3,2%
	Hver uke	Antall	1	2	12	3	4	22
		%	1,4%	3,3%	3,5%	6,0%	5,0%	3,7%
	Noen ganger i måneden	Antall	10	12	68	14	22	126
	%	14,3%	20,0%	20,0%	28,0%	27,5%	21,0%	
Noen ganger i året	Antall	19	16	73	9	20	137	
	%	27,1%	26,7%	21,5%	18,0%	25,0%	22,8%	
Sjeldnere/aldri	Antall	38	25	167	22	33	285	
	%	54,3%	41,7%	49,1%	44,0%	41,3%	47,5%	
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

5. Dersom du benytter deg av kafeer, utesteder og restauranter utenfor kommunen, hvor er det disse tilbudene ligger?

Dersom du benytter deg av kafeer, utesteder og restauranter utenfor kommunen. Hvor er det disse tilbudene ligger?

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Dersom du benytter deg av kafeer, utesteder og restauranter utenfor kommunen. Hvor er det disse tilbudene ligger?	Tønsberg	Antall	22	13	94	11	30	170
		%	68,8%	37,1%	54,3%	39,3%	63,8%	54,0%
	Holmestrand	Antall	0	2	6	1	0	9
		%	0,0%	5,7%	3,5%	3,6%	0,0%	2,9%
	Moss	Antall	0	0	5	0	1	6
	%	0,0%	0,0%	2,9%	0,0%	2,1%	1,9%	
Andre steder	Antall	10	20	68	16	16	130	
	%	31,3%	57,1%	39,3%	57,1%	34,0%	41,3%	
Total	Antall	32	35	173	28	47	315	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

6. Hvor ofte benytter du deg av kultur- og fritidstilbud utenfor kommunen?

Hvor ofte benytter du deg kultur- og fritidstilbud utenfor kommunen?

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Hvor ofte benytter du deg kultur- og fritidstilbud utenfor kommunen?	Daglig	Antall	0	3	6	0	0	9
		%	0,0%	5,0%	1,8%	0,0%	0,0%	1,5%
	Noen ganger i uken	Antall	2	0	7	3	0	12
		%	2,9%	0,0%	2,1%	6,0%	0,0%	2,0%
	Hver uke	Antall	1	1	6	3	5	16
		%	1,4%	1,7%	1,8%	6,0%	6,3%	2,7%
	Noen ganger i måneden	Antall	9	8	51	8	18	94
	%	12,9%	13,3%	15,0%	16,0%	22,5%	15,7%	
Noen ganger i året	Antall	19	17	84	10	22	152	
	%	27,1%	28,3%	24,7%	20,0%	27,5%	25,3%	
Sjeldnere/aldri	Antall	39	31	186	26	35	317	
	%	55,7%	51,7%	54,7%	52,0%	43,8%	52,8%	
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

7. Dersom du benytter deg av kultur- og fritidstilbud utenfor kommunen, hvor er det disse tilbudene ligger?

Dersom du benytter deg av kultur- og fritidstilbud utenfor kommunen. Hvor er det disse tilbudene ligger?

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Dersom du benytter deg av kultur- og fritidstilbud utenfor kommunen.	Tønsberg	Antall	16	15	60	7	24	122
		%	51,6%	51,7%	39,0%	29,2%	53,3%	43,1%
	Holmestrand	Antall	0	1	7	2	0	10
	%	0,0%	3,4%	4,5%	8,3%	0,0%	3,5%	
	Moss	Antall	0	0	2	1	2	5
	%	0,0%	0,0%	1,3%	4,2%	4,4%	1,8%	
Hvor er det disse tilbudene ligger?	Andre steder	Antall	15	13	85	14	19	146
	%	48,4%	44,8%	55,2%	58,3%	42,2%	51,6%	
Total	Antall	31	29	154	24	45	283	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

8. Hva vil være viktig for deg dersom Horten kommune skulle slå seg sammen med andre kommuner?
(Svar på en skala fra 1-6, der 1 er svært lite viktig og 6 er svært viktig)

Større fagmiljøer i kommunen

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Større fagmiljøer i kommunen	1 = svært lite viktig	Antall	6	9	36	8	8	67
		%	8,6%	15,0%	10,6%	16,0%	10,0%	11,2%
	2	Antall	6	2	23	3	7	41
		%	8,6%	3,3%	6,8%	6,0%	8,8%	6,8%
	3	Antall	12	14	68	10	15	119
		%	17,1%	23,3%	20,0%	20,0%	18,8%	19,8%
	4	Antall	12	15	88	12	17	144
		%	17,1%	25,0%	25,9%	24,0%	21,3%	24,0%
	5	Antall	18	13	74	11	22	138
		%	25,7%	21,7%	21,8%	22,0%	27,5%	23,0%
	6 = svært viktig	Antall	16	7	51	6	11	91
		%	22,9%	11,7%	15,0%	12,0%	13,8%	15,2%
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Økt kvalitet på de kommunale tjenestene

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Økt kvalitet på de kommunale tjenestene	1 = svært lite viktig	Antall	4	7	21	2	0	34
		%	5,7%	11,7%	6,2%	4,0%	0,0%	5,7%
	2	Antall	2	4	24	3	4	37
		%	2,9%	6,7%	7,1%	6,0%	5,0%	6,2%
	3	Antall	8	7	49	2	19	85
		%	11,4%	11,7%	14,4%	4,0%	23,8%	14,2%
	4	Antall	20	15	68	15	18	136
		%	28,6%	25,0%	20,0%	30,0%	22,5%	22,7%
	5	Antall	19	13	94	15	22	163
		%	27,1%	21,7%	27,6%	30,0%	27,5%	27,2%
	6 = svært viktig	Antall	17	14	84	13	17	145
		%	24,3%	23,3%	24,7%	26,0%	21,3%	24,2%
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

8. Hva vil være viktig for deg dersom Horten kommune skulle slå seg sammen med andre kommuner?
(Svar på en skala fra 1-6, der 1 er svært lite viktig og 6 er svært viktig)

God tilgjengelighet til de kommunale tjenestene

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
God tilgjengelighet til de kommunale tjenestene	1 = svært lite viktig	Antall	4	6	20	2	1	33
		%	5,7%	10,0%	5,9%	4,0%	1,3%	5,5%
	2	Antall	3	4	19	0	7	33
		%	4,3%	6,7%	5,6%	0,0%	8,8%	5,5%
	3	Antall	13	9	45	11	12	90
		%	18,6%	15,0%	13,2%	22,0%	15,0%	15,0%
	4	Antall	14	12	79	15	20	140
		%	20,0%	20,0%	23,2%	30,0%	25,0%	23,3%
	5	Antall	18	18	82	11	23	152
		%	25,7%	30,0%	24,1%	22,0%	28,8%	25,3%
	6 = svært viktig	Antall	18	11	95	11	17	152
		%	25,7%	18,3%	27,9%	22,0%	21,3%	25,3%
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

En mer kostnadseffektiv kommunal drift

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
En mer kostnadseffektiv kommunal drift	1 = svært lite viktig	Antall	4	5	28	3	2	42
		%	5,7%	8,3%	8,2%	6,0%	2,5%	7,0%
	2	Antall	6	4	20	2	4	36
		%	8,6%	6,7%	5,9%	4,0%	5,0%	6,0%
	3	Antall	7	13	46	11	11	88
		%	10,0%	21,7%	13,5%	22,0%	13,8%	14,7%
	4	Antall	13	10	83	8	20	134
		%	18,6%	16,7%	24,4%	16,0%	25,0%	22,3%
	5	Antall	17	18	76	11	27	149
		%	24,3%	30,0%	22,4%	22,0%	33,8%	24,8%
	6 = svært viktig	Antall	23	10	87	15	16	151
		%	32,9%	16,7%	25,6%	30,0%	20,0%	25,2%
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

8. Hva vil være viktig for deg dersom Horten kommune skulle slå seg sammen med andre kommuner?
(Svar på en skala fra 1-6, der 1 er svært lite viktig og 6 er svært viktig)

Et god lokaldemokrati

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Et god lokaldemokrati	1 = svært lite viktig	Antall	2	4	21	3	1	31
		%	2,9%	6,7%	6,2%	6,0%	1,3%	5,2%
	2	Antall	5	1	18	1	3	28
		%	7,1%	1,7%	5,3%	2,0%	3,8%	4,7%
	3	Antall	10	7	51	8	17	93
		%	14,3%	11,7%	15,0%	16,0%	21,3%	15,5%
	4	Antall	16	12	55	12	15	110
		%	22,9%	20,0%	16,2%	24,0%	18,8%	18,3%
	5	Antall	19	18	95	15	27	174
		%	27,1%	30,0%	27,9%	30,0%	33,8%	29,0%
	6 = svært viktig	Antall	18	18	100	11	17	164
		%	25,7%	30,0%	29,4%	22,0%	21,3%	27,3%
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Bedre nærings- og samfunnsutvikling

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Bedre nærings- og samfunnsutvikling	1 = svært lite viktig	Antall	2	4	14	4	2	26
		%	2,9%	6,7%	4,1%	8,0%	2,5%	4,3%
	2	Antall	3	2	13	1	3	22
		%	4,3%	3,3%	3,8%	2,0%	3,8%	3,7%
	3	Antall	6	9	49	8	9	81
		%	8,6%	15,0%	14,4%	16,0%	11,3%	13,5%
	4	Antall	14	13	79	12	21	139
		%	20,0%	21,7%	23,2%	24,0%	26,3%	23,2%
	5	Antall	26	21	99	14	27	187
		%	37,1%	35,0%	29,1%	28,0%	33,8%	31,2%
	6 = svært viktig	Antall	19	11	86	11	18	145
		%	27,1%	18,3%	25,3%	22,0%	22,5%	24,2%
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

8. Hva vil være viktig for deg dersom Horten kommune skulle slå seg sammen med andre kommuner?
(Svar på en skala fra 1-6, der 1 er svært lite viktig og 6 er svært viktig)

Være bedre rustet for å møte framtidige utfordringer, nye oppgaver og framtidige krav til kommunene

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Være bedre rustet for å møte framtidige utfordringer, nye oppgaver og framtidige krav til kommunene	1 = svært lite viktig	Antall	1	3	16	2	1	23
		%	1,4%	5,0%	4,7%	4,0%	1,3%	3,8%
	2	Antall	3	3	9	4	3	22
		%	4,3%	5,0%	2,6%	8,0%	3,8%	3,7%
	3	Antall	8	14	52	4	9	87
		%	11,4%	23,3%	15,3%	8,0%	11,3%	14,5%
	4	Antall	15	8	78	11	17	129
		%	21,4%	13,3%	22,9%	22,0%	21,3%	21,5%
	5	Antall	23	16	95	17	27	178
		%	32,9%	26,7%	27,9%	34,0%	33,8%	29,7%
	6 = svært viktig	Antall	20	16	90	12	23	161
		%	28,6%	26,7%	26,5%	24,0%	28,8%	26,8%
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

9. Hvordan stiller du deg til følgende sammenslåingsalternativer?

(Du kan svare på en skala fra 1-6, der 1 er svært negativ og 6 er svært positiv).

Vestfold-kommune (ca. 240 000 innb.)

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Vestfold-kommune (ca. 240 000 innb.)	1 = svært negativ	Antall	20	18	107	6	15	166
		%	28,6%	30,0%	31,5%	12,0%	18,8%	27,7%
	2	Antall	13	9	53	7	13	95
		%	18,6%	15,0%	15,6%	14,0%	16,3%	15,8%
	3	Antall	15	11	57	11	15	109
		%	21,4%	18,3%	16,8%	22,0%	18,8%	18,2%
	4	Antall	12	9	49	9	16	95
		%	17,1%	15,0%	14,4%	18,0%	20,0%	15,8%
	5	Antall	1	6	37	8	8	60
		%	1,4%	10,0%	10,9%	16,0%	10,0%	10,0%
	6 = svært positiv	Antall	9	7	37	9	13	75
		%	12,9%	11,7%	10,9%	18,0%	16,3%	12,5%
Total		Antall	70	60	340	50	80	600
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

3K-kommune (Horten + Holmestrand + Hof + Re) (ca. 50 000 innb.)

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
3K-kommune (Horten + Holmestrand + Hof + Re) (ca. 50 000 innb.)	1 = svært negativ	Antall	12	12	70	4	10	108
		%	17,1%	20,0%	20,6%	8,0%	12,5%	18,0%
	2	Antall	9	7	47	8	16	87
		%	12,9%	11,7%	13,8%	16,0%	20,0%	14,5%
	3	Antall	13	17	66	8	19	123
		%	18,6%	28,3%	19,4%	16,0%	23,8%	20,5%
	4	Antall	15	10	74	10	21	130
		%	21,4%	16,7%	21,8%	20,0%	26,3%	21,7%
	5	Antall	13	11	48	11	8	91
		%	18,6%	18,3%	14,1%	22,0%	10,0%	15,2%
	6 = svært positiv	Antall	8	3	35	9	6	61
		%	11,4%	5,0%	10,3%	18,0%	7,5%	10,2%
Total		Antall	70	60	340	50	80	600
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

9. Hvordan stiller du deg til følgende sammenslåingsalternativer?

(Du kan svare på en skala fra 1-6, der 1 er svært negativ og 6 er svært positiv).

TNT-kommune (Horten + Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme) (ca. 95 000 innb.)

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
TNT-kommune (Horten + Tønsberg + Nøtterøy + Tjøme) (ca. 95 000 innb.)	1 = svært negativ	Antall	24	21	126	13	12	196
		%	34,3%	35,0%	37,1%	26,0%	15,0%	32,7%
	2	Antall	12	8	61	8	14	103
		%	17,1%	13,3%	17,9%	16,0%	17,5%	17,2%
	3	Antall	10	12	53	9	17	101
		%	14,3%	20,0%	15,6%	18,0%	21,3%	16,8%
	4	Antall	10	6	45	10	17	88
		%	14,3%	10,0%	13,2%	20,0%	21,3%	14,7%
	5	Antall	11	9	38	5	12	75
		%	15,7%	15,0%	11,2%	10,0%	15,0%	12,5%
	6 = svært positiv	Antall	3	4	17	5	8	37
		%	4,3%	6,7%	5,0%	10,0%	10,0%	6,2%
Total		Antall	70	60	340	50	80	600
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Horten + Tønsberg (ca. 70 000 innb.) * Sted Crosstabulation

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Horten + Tønsberg (ca. 70 000 innb.)	1 = svært negativ	Antall	22	19	125	14	8	188
		%	31,4%	31,7%	36,8%	28,0%	10,0%	31,3%
	2	Antall	10	11	53	9	12	95
		%	14,3%	18,3%	15,6%	18,0%	15,0%	15,8%
	3	Antall	8	9	42	10	15	84
		%	11,4%	15,0%	12,4%	20,0%	18,8%	14,0%
	4	Antall	10	6	45	6	17	84
		%	14,3%	10,0%	13,2%	12,0%	21,3%	14,0%
	5	Antall	14	7	46	5	19	91
		%	20,0%	11,7%	13,5%	10,0%	23,8%	15,2%
	6 = svært positiv	Antall	6	8	29	6	9	58
		%	8,6%	13,3%	8,5%	12,0%	11,3%	9,7%
Total		Antall	70	60	340	50	80	600
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

9. Hvordan stiller du deg til følgende sammenslåingsalternativer?

(Du kan svare på en skala fra 1-6, der 1 er svært negativ og 6 er svært positiv).

Horten som fortsatt egen kommune (ca. 27 000 innb.)

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Horten som fortsatt egen kommune (ca. 27 000 innb.)	1 = svært negativ	Antall	8	2	26	11	18	65
		%	11,4%	3,3%	7,6%	22,0%	22,5%	10,8%
	2	Antall	10	6	45	4	14	79
		%	14,3%	10,0%	13,2%	8,0%	17,5%	13,2%
	3	Antall	8	10	46	9	16	89
		%	11,4%	16,7%	13,5%	18,0%	20,0%	14,8%
	4	Antall	17	9	53	8	12	99
		%	24,3%	15,0%	15,6%	16,0%	15,0%	16,5%
	5	Antall	10	8	58	8	9	93
		%	14,3%	13,3%	17,1%	16,0%	11,3%	15,5%
	6 = svært positiv	Antall	17	25	112	10	11	175
		%	24,3%	41,7%	32,9%	20,0%	13,8%	29,2%
Total	Antall	70	60	340	50	80	600	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

10. Hvordan stiller du deg til en eventuelle grensejusteringer av Horten kommune?

(Du kan svare på en skala fra 1-6, der 1 er svært negativ og 6 er svært positiv).

Hele Åsgårdstrand by i Horten kommune

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Hele Åsgårdstrand by i Horten kommune,	1 = svært negativ	Antall %	7 10,0%	4 6,7%	17 5,0%	6 12,0%	11 13,8%	45 7,5%
	2	Antall %	2 2,9%	4 6,7%	16 4,7%	2 4,0%	5 6,3%	29 4,8%
	3	Antall %	3 4,3%	8 13,3%	38 11,2%	12 24,0%	13 16,3%	74 12,3%
	4	Antall %	9 12,9%	7 11,7%	44 12,9%	6 12,0%	10 12,5%	76 12,7%
	5	Antall %	16 22,9%	12 20,0%	76 22,4%	6 12,0%	18 22,5%	128 21,3%
	6 = svært positiv	Antall %	33 47,1%	25 41,7%	149 43,8%	18 36,0%	23 28,8%	248 41,3%
	Total	Antall %	70 100,0%	60 100,0%	340 100,0%	50 100,0%	80 100,0%	600 100,0%

Hele Åsgårdstrand by i Tønsberg kommune

			Sted					Total
			Borre	Granly	Horten	Nykirke	Åsgårdstrand	
Hele Åsgårdstrand by i Tønsberg kommune.	1 = svært negativ	Antall %	40 57,1%	31 51,7%	181 53,2%	15 30,0%	26 32,5%	293 48,8%
	2	Antall %	10 14,3%	9 15,0%	53 15,6%	8 16,0%	19 23,8%	99 16,5%
	3	Antall %	6 8,6%	13 21,7%	56 16,5%	11 22,0%	10 12,5%	96 16,0%
	4	Antall %	4 5,7%	2 3,3%	17 5,0%	8 16,0%	9 11,3%	40 6,7%
	5	Antall %	6 8,6%	5 8,3%	19 5,6%	4 8,0%	3 3,8%	37 6,2%
	6 = svært positiv	Antall %	4 5,7%	0 0,0%	14 4,1%	4 8,0%	13 16,3%	35 5,8%
	Total	Antall %	70 100,0%	60 100,0%	340 100,0%	50 100,0%	80 100,0%	600 100,0%